

Proč bychom se nerakovinovali

aneb
onkologickým pacientem
snadno a rychle

Tento můj deník vznikl v době, kdy Lubošovi byla zjištěna rakovina, a psala jsem jej v průběhu léčby tak, jak se vše odehrávalo, takže je logické, že něco se jevilo ze začátku jinak, než později po operaci. Vedení zápisníku mi pomáhalo zvládnout dění bez antidepresiv, protože když jsem se nutila psát humorně a s nadhledem, nutilo mě to zároveň brát situaci humorně a s nadhledem.

Chtěla bych svůj text věnovat všem pracovníkům Masarykova onkologického ústavu, protože nebýt jich, dopadl by Luboš úplně jinak. Jenom jim patří můj velký dík.

Může se zdát, že jejich práci znevažuji či si z nich neoprávněně dělám legraci. Není to tak, jejich konání si hluboce vážím, a že tady vypichuji chyby či nedostatky? Lidský život není prost chyb či nedostatků a svět není dokonalý. Kdyby byl, nevyskytovaly by se v něm nemoci jako rakovina, je tedy více než zřejmé, že lidé chybují, já to jen využila v humorném podtextu. Sama vím, že nikdo není neomylný, navíc, kde byl byl Pasteur s objevením vakcíny proti vzteklině či Fleming s objevením penicilínu, kdyby do jejich zkoumání nezasáhla lidská chyba? Je tedy více než zřejmé, že omyly pracovníků Žlutáku mi poskytly vhodný námět pro pobavení se, a tedy k snazšímu boji s nádorem.

Důležité objasnění. MOU = Masarykův onkologický ústav ležící na návrší Žlutý kopec, odtud tedy pro každého Brňáka zcela jasný pojem Žluták. Přesněji řečeno, ulice, kde tento institut sídlí, nese název Žlutý kopec, samotná čtvrť se jmenuje úplně jinak. Tolik na vysvětlenou.

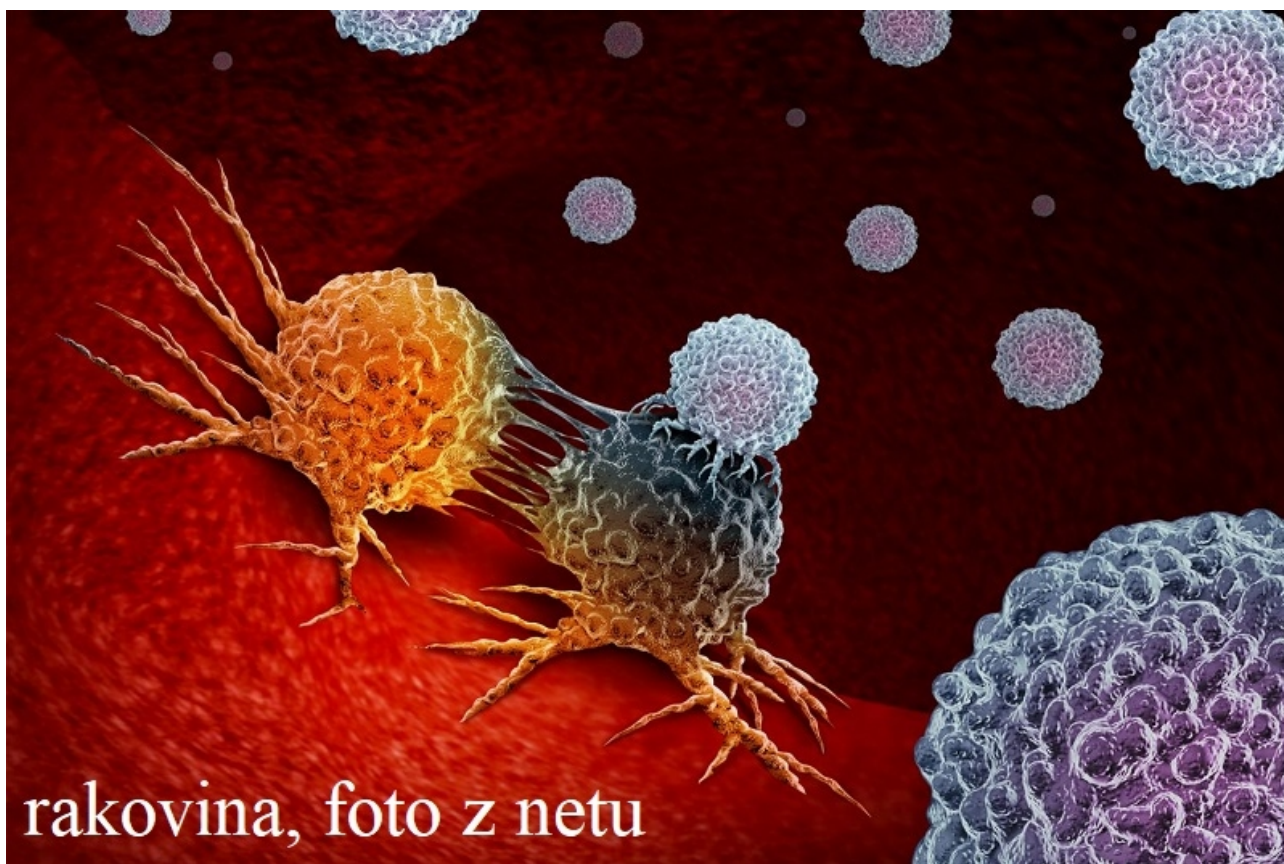
Masarykův onkologický ústav, foto z netu

Všechno je jednou poprvé

Všechno je jednou poprvé, něco více, něco naopak méně příjemné, vždy je tu ale určitý milník, který změní život tak, že už nikdy nebude jako dřív. První láska, druhá první láska, první svatba, první rozvod, první dítě, první milenka, první infarkt... U nás to byla rakovina, a obrat proběhl ze dne na den.

To si tak člověk plánuje dovolenou a s ohledem na debilní restrikce kvůli rýmičce zvané covid raději těsně před určeným termínem, v našem případě to bylo měsíc předtím, než jsme měli po dvouleté pauze opět odfrčet směr milovaný Sever. Ve čtvrtek 5.8. jsem zarezervovala letenky do Švédska a ubytování na první dvě noci tamtéž, no a v pátek 6.8. všechno změnil jeden jediný telefonát, v němž mi na druhém konci imaginárního telefonního drátu lékařka, jež Lubošovi týden předtím provedla sigmoideoskopii a odebrala vzorky ze střeva, sdělila, že výsledky jsou pozitivní, jak údajně tušila již při prvotním vyšetření, a Luboš trpí rakovinou, konkrétně adenokarcinomem střeva.

Jak jsem ten den dojela do domova si nepamatuji, jen si vybavuji, že mě téměř srazil vlak, auto a šalina, ne nezbytně v tomto pořadí. V ten moment jsem si uvědomila, že na sebe musím dávat větší pozor, protože dva mrtví na naší dvoučlennou domácnost by byli opravdu moc.

Ten dopis z pojišťovny už můžeme fakt vyhodit

Zdravotní pojišťovna rozesílá pacientům po dosažení 50. roku věku dopis, aby se dostavili na preventivní prohlídku ke svému praktickému lékaři k provedení orientačního testu na rakovinu střeva. Luboš tento dopis obdržel též a visel nám na nástěnce až dosud. Jelikož letos bude Lubošovi 56 let, je více než jasné, že pozvánka na vyšetření tam byla připíchnutá pěkně na očíh dobře pět let, a museli jsme kolem ní projít každý den minimálně dvakrát.

V neděli večer, po návratu z chaty, jsem se před nástěnkou z korku zastavila, chvíli na dopis z pojišťovny zírала, a nakonec jsem usoudila, že s ohledem na předchozí události jej můžeme s klidným svědomím vyhodit. Dostavit se na žádost pojišťovny na preventivní vyšetření rakoviny střeva v okamžiku, kdy už má Luboš diagnostikovaný lokálně pokročilý nádor, mi přišlo poněkud zvláštní, a bylo by to stejně účinné, jako vysvětlovat principy chráněného pohlavního styku těhotné pubertářce.

Na Žluták se chodí na první pokus

Naštěstí jsme se na cestu na první vyšetření vydali do MOU s velkým časovým předstihem. Nasedli jsme do šaliny, a povedlo se nám přejet Konečného náměstí, kde jsme chtěli přestoupit na bus.

Nevadí, skočili jsme do tramvaje jedoucí opačným směrem a tu jednu zastávku se vrátili. Tam vyšel najevo fatální omyl, kdy jsem

zaměnila Konečného náměstí s
Komenského náměstím, kde byl ten
správný přestup. Podotýkám, v Brně
žiju již 30 let a na Komenského
náměstí kdysi sídlila má alma
mater /nyní se tam nachází nějaká
pochybná fakulta typu sociálních
studií/.

Nevadí, Luboš se ujal organizace a
na Konečného náměstí jsme sedli do
trolejbusu, že se popovezeme na
křižovatku pod Žlutákem, odkud je

na Žluták prý 200 metrů, a to že dojdeme. Těch 200 metrů to být mohlo, akorát že na zmíněné
křižovatce trolejbus neměl zastávku, takže jsme skončili na Mendláku. Nevadí, odtud je též spojení
na Žluták, jenže jsme se trefili zrovna do intervalu, kdy další spoj měl jet za půl hodiny. Přes

Lubošův nesouhlas jsme tam vlezli do jiného trolejbusu, který mířil kamsi do Líšně, ale svítil mu na displeji nápis Úvoz, což je ulice pod Žlutákem. Plánovala jsem, že tam vystoupíme a že tolik to pěšky zvládneme. Tento trolejbus stávil přesně na té křižovatce, kde chtěl Luboš vysedat z onoho předchozího, tak jsme rychle vyskočili a těch 200 metrů do kopce na Žluták došli. Krpál zdůrazňuje kvůli měření teploty při vstupu do areálu Žlutáku, jelikož jsme dorazili děsně splavení, a pokud by nám zjistili teplotu nebo nedejbože horečku, bezpečnostní dveře by se před námi zabouchly a nás by zavřeli někde do sklepa jako přenašeče moru, čímž pádem bychom nestihli objednané vyšetření na onkologii.

Jaké jsou příznaky generalizované rakoviny

Může být příznakem generalizovaného nádoru střeva totální pařavost? Ve středu večer, po návratu z náročného vyšetření na onkologii a následném zapojení se do pracovního procesu, Luboš za těch 20 minut, co jsme byli doma, sežral kuřízek ještě od maminky z Těšína, slaninu, sýr, čtvrtku pecnu chleba, pytlík rajčat, vietnamský závit, lžičkou následně dlabal sýrovou pomazánku a poté zoufale vzdychal, že má ještě na něco chuť. Chodil od ledničky ke špajzce, vždy si něco vzal do ruky, kousl či ochutnal, aby posléze zjistil, že to není ono, vrátil tu věc zpátky, popadl jinou, a opět následoval podobný scénář, až se nakonec propracoval k oříškové čokoládě. Ano, neměl by ji konzumovat, má cukrovku a nadváhu, ale taky má rakovinu. Někteří pacienti, nechci jmenovat známého herce, protože jsem zapomněla, o koho se jedná, se rozhodli nádor porazit vyhladověním. My ne, my jako obvykle musíme čúrat proti proudu, takže jsme s Lubošem zvolili opačnou strategii: jeho karcinom přežereme.

Hlavně se z toho neposrat

Jaké měl vlastně symptomy onemocnění? O tom, že má určité potíže, se mi poprvé zmínil 26.7, po návratu ze služební cesty z Moskvy. Mně přiznal dva měsíce, doktorce, která mu prováděla kolonoskopické vyšetření, sdělil od února trvající průjem s hlenem a krví, a jakmile znal svou diagnózu, vylezlo z něj, že už minimálně od listopadu minulého roku má stavy, kdy kudy chodí, tudy sere, a ve stolici, či spíše v hnědé tekutině, mívá krev a hlen. Občas taky zažíval situace, že když se mu začalo chtít, tak musel okamžitě navštívit onu místnost, protože hrozilo, že obsah ve

střevech nabude takového tlaku, že jej svěrač neudrží, a dojde k dekompresi a následně stavu známému jako bláto na hřišti. Zatím to prý vždy stihl, ale párkrát měl údajně namále, a tehdy ho uklidňovalo vědomí, že permanentně nosí cyklokalhoty s integrovaným vyměkčením, námi uživateli nazývaným cykloplína. Ono to totiž plenu připomíná, a případný nechtěný a neúspěšně zadržovaný únik stolice by se tam vsákl bez rizika odhalení cizími lidmi. Tady je vidět, jak je podstatné chodit denně v cyklistickém oblečení, i když se obávám, že tohle specifické použití by výrobce nenapadlo ani v těch nejvlhčích snech.

Proč je důležité, aby manželka byla nejlepší kamarád

Lubošův nádor je umístěn 15 cm od konce prdele, tedy přesně v místech přechodu mezi střevem a konečníkem. Jak si s tím poradí onkologové netuším, protože nádory těchto lokalizací se diametrálně liší léčbou /ozařování u konečníku, které se nepoužívá u střeva, a jiné složení koktejlu zvaného chemoterapie/. Asi si řeknete, proč jako laici se zabýváme tím, co bude řešit někdo jiný, ono je to ale podstatné z jiného důvodu. Ta vzdálenost od otvoru mezi půlkami je důležitá právě tím, že je přesně hraniční pro rozhodování, zda bude nutná kolostomie či nikoliv. Nevíte, o čem to mluvím? Prostě nádor se musí zlikvidovat až do zdravé tkáně, a třeba v případě střeva se odstraňuje... polovina střeva. Logicky záleží na umístění ložiska, protože u nádorů blízko konečníku chirurg udělá otvor v břišní stěně, kam vystrčí zbytek střeva, připojí tam pytlík, který si pacient pravidelně mění, a stéká do něho obsah střev, lidově známý pod pojmem stolice. No a tohle Luboš striktně odmítal, prý raději nechá svůj nádor osudu, ale vývod fakt ne.

Víkend poté, co jsme se dozvěděli diagnózu /skoro mě láká, jako třeba naše společnost užívá časové označení „před Kristem“ a „po Kristu“, uvádět události v našem životě jako „před rakovinou“ a „po rakovině“/, jsme s Lubošem vedli důležitý a do pozdních nočních, či spíše ranních hodin, rozhovor, patřičně probíhající za hydratace pomocí suchého Chardonay. Při pokecu jsme se propracovali k tomu, že Luboš uznal nutnost razantního řešení jeho stavu, vyslovil souhlas, že takový sáček, visící mu z břicha, může být zajímavým doplňkem třeba v bazénu, pochopil konečně, že je potřeba s rakovinou bojovat všemi prostředky bez ohledu na ztráty, hlavně ale vysekl obrovskou poklonu mé osobě při podpoře. Prostě není nad to, když je manželka zároveň nejlepší kamarád.

Kdo je váš onkolog?

Luboš se po příchodu na Žluťák šel zaregistrovat v centrální evidenci.

"Jméno Vašeho praktického lékaře!"

Ten vykřičník tam patří, herdekbaba za pultem to zařvala takovou hlasitostí, až se třásla bariéra z plexiskla, dělící nás a tu osobu na recepci.

Luboš se snažil nesrozumitelně artikulovat a ukázal na mě, že přece já coby jeho manželka určitě vím, kdo je jeho praktický lékař, ale včas jsem mu dupla na nohu, co kdyby pult byl pod proudem. Poctivě jsem vyjmenovala své nacionále, tedy jméno a adresu ordinace, jelikož jsem jeho obvodní lékař.

"Jméno Vašeho onkologa!!!"

Chvilě ticha. Dlouhá chvilě ticha. Ticho, jehož hustota by se dala krájet.

"Jméno Vašeho onkologa!!!!!!!"

Opět ticho. Než by ta herdekbaba svým řvaním rozbila sklo mezi námi, rozhodla jsem se převzít iniciativu.

"Manžel nemá žádného onkologa. Je zde poprvé a jde na konzultaci."

"Ptám se jeho, ne Vás. Jméno Vašeho onkologa!"

Luboš tou dobou byl ztracen furt ještě v úvodním dotazu a následném prozření, kde má praktického lékaře, jelikož si za těch asi 15 let ještě nespojil, že jeho manželka je zároveň jeho lékař, protože ke mně do ordinace nechodil, vždy jsem mu léky donesla přímo domů, naštěstí v intencích prožívání posledních dnů aspoň

rámcově tušil význam
termínů nádor, rakovina,
onkologie.

"Onkologa? Já přece nemám
žádného onkologa. To jako
mám mít onkologa? To mi
nikdo neřekl."

Herdekbaba dostala
odpověď, kterou jsem já jí
sdělovala poledních 10
minut, usmála se, čímž mě

šokovala, že je schopna tohoto pozitivního emočního projevu, a zapsala si, co jsem tvrdila po celý čas. Luboš je tady poprvé a žádného onkologa nemá, bude mu tedy přidělen právě zde a právě teď.

A tak má Luboš svého onkologa aneb za kým chodíte?

A tak se taky stalo, a Luboš měl najednou svého onkologa. Začali jsme to považovat za běžnou věc, asi jako když má člověk svého holiče, svého automechanika, svého zubaře, tak začíná být celkem normální mít i svého onkologa, a otázka „Za kým chodíte?“ proto dostává poněkud jiný význam, než zvědavý dotaz, kterou sousedku dotyčný potajmu navštěvuje.

Na onkologii to probíhá tak, že člověk neustále čeká. Čeká se na recepci, kde se pacient musí hlásit, čeká se na onkologické komisi, hlavně se ale čeká na jednotlivá vyšetření, a termíny za 2-3 týdny jsou zcela obvyklé. Ono se to

nezdá, ale v součtu se všechno nasbírá a najednou jsou dva měsíce fuč, kdy člověk neví o nic víc, než na začátku, zato ale lokální nález mohl výrazně pokročit. Holt na MOU asi vycházejí z toho, že pacient je od slova patientia, znamenající trpělivost, nebo taky vytrvalost. A to my tedy vytrvalí být hodláme, nás se jen tak nezaví.

Luboš takto ke své onkoložce

přišel právě na tzv. konziliární ambulanci, což je ambulance, sloužící pacientům s nově zjištěným nádorem. Bez vyšetření v této ordinaci není možné se probojovat dovnitř molocha MOU, no a Luboš si pod svá ochranná křídla vzala právě lékařka, jež ten den zajišťovala chod této konziliární ambulance. Dostal se tak do soukolí MOU a na další kontrolu si jej objednala přímo k sobě.

To mám jako vypít roztok, určený na aplikaci do žíly?!

Velmi záhy jsme pochopili, proč se doporučuje, aby nemocný chodil na MOU s doprovodem. Byť jsem zdravotník, pobrala jsem tak 2/3 sdělených informací, protože to na nás sestřička i doktorka chrlily s velkou kadencí, Luboš pochopil s bídou polovinu, ale naštěstí, když jsme poté dávali spolu dohromady zachycené údaje, vypadalo to, že jsme schopni vyjmenovat veškeré pokyny.

Jako hlavní bod sporu mezi námi se jevila ampulka kontrastní látky, jednoznačně určená na aplikaci do žíly. Já moc dobře vnímala, že doktorka i sestřička nás poučily: obsah sklínky vylít do vody a takto vypít, k čemuž nám sestřička vrazila do ruky papír A4, kde to bylo jasně černé na bílém.

Naštěstí, protože Luboš svíral onu lahvičku v ruce, ukazoval mi na gumové víčko, bez pochyb stanovené na propíchnutí jehlou, a panikařil, jestli mu prý roztok píchnu do žíly já nebo zda si to bude muset provést chudák on sám samotný. Vyvedla jsem jej z omylu, že má tekutinu vypít. Vypít?! To si jako dělám kozy? Ne, fakt jsem myslela vážně, že kontrastní látku má vypít, a poklepala jsem na lejstro, které nám sestřička strčila. V něm opravdu uváděli, že se sice jedná o kontrastní látku do žíly, ale v případě nádorů trávicího traktu se musí do střeva dostat logickou cestou, tedy hubou do žaludku a pak přirozenou peristaltikou až k místu nádoru. Lubošovi tím spadl kámen ze srdce, protože zrovna tohle poučení v ambulanci nevnímal, a k smrti se vyděsil představou, že mu já někde v obýváku budu jehlou píchat do žíly a rvát do ní roztok.

Vy jste fakt nalačno?

Tak jako se k Lubošově výplni mezi ušima /čti mozek/ nedostala informace ohledně kontrastní látky, já pro změnu nezaznamenala, že po skončení onkologické komise má jít Luboš na odběr krve. Být to jen na mně, tak drapnu partnera a vypadneme z MOU jak z kina, naštěstí on má selektivní vnímání, tedy zprávu „vypijte kontrastní látku, určenou do žíly,“ neslyšel, zato moc dobře postřehl

příkaz, že se má vydat do laboratoře, aby mu tam pustili žilou. Aspoň dobře, že jsme na to dva, kdy každý si zapamatuje něco jiného, v kombinaci ale tvoříme funkceschopný pár.

Kde ovšem najít laboratoř Luboš tápal, takže jsem nastoupila já jako nepřekonatelný organizátor. Popadla jsem Luboše za ruku a vytáhla ho ven před areál, kde jsem asi pět minut čučela na tabuli s přehledem jednotlivých oddělení, a po úspěšném nalezení označení laboratoře jsem vzpouzejícího Luboše vyvlekla o patro výš, kde jsem se hnala k zařízení, podobnému na poště – prostě se stiskne tlačítko a vyjede číslo s pořadím. Tento úkon chtěl provést sám Luboš, aby se cítil k něčemu platný, ale ztroskotat na tom, že netušil, zda jde na odběr krve ze žíly, z portu nebo moči. Než se mě stačil zeptat, jaký je v tom rozdíl, zmáčkla jsem „odběr krve,“ protože moč po něm nikdo nechtěl a port nemá zavedený. Kdo to neví, tak port je speciální polopropustná membrána implantovaná do žilního vstupu onkologického pacienta, určená k aplikaci chemoterapie.

Opět jsme, jak je již zvykem všude u lékaře, čekali a čekali a čekali, než naskočilo číslo, které měl Luboš na papírku. Vešel do kóje

se svým pořadovým číslem, kde sestřičce sdělil, že je nalačno. Ta údivem skoro spadla ze židle.

Nalačno?! Ted', o půl desáté dopoledne? Proč jako? To zase téměř spadl ze židle Luboš, jsa vyceповán manželkou lékařkou, že odběry se provádějí zásadně ráno a nalačno. Poučila jsem jej, že na onkologii to probíhá jinak, tam se převážně stanovují tzv. tumor markery, což je skupina

látek, produkovaná nádorovými buňkami, a nevyskytující se u zdravých lidí. Z tohoto důvodu prostě na onkologii opravdu není nutné přijít na odběr ráno nalačno, protože hladina těchto látek se nemění v závislosti na stravě či času odběru.

Rozdíl otvorů pusa a prdel

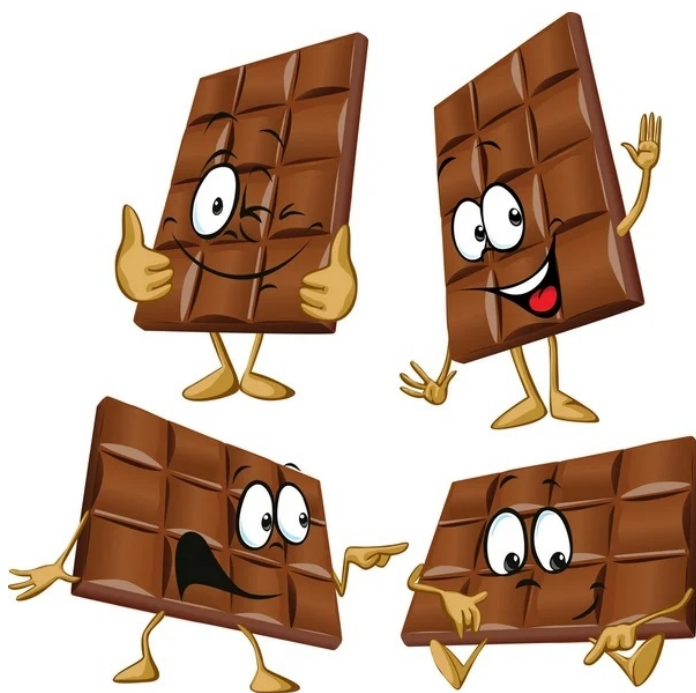
Když byl Luboš 16.8. na kolonoskopii, tak ho doktorka, provádějící onen úkon, upozornila, že až půjde na Žluták, může se stát, že tamní chirurg se bude chtít na nádor podívat, protože je umístěn pouhých 15 cm od konečníku, tedy snadno dostupný. Lubošovi jsem její sdělení přeložila, že se má

vyprázdnit, co nejvíce to půjde /“vyser se z podoby“/, protože mu chirurg může strčit anoskop do zadku, aby si rekognoskoval terén a co ho následně při vlastní operaci čeká.

Luboš si informaci přeložil po svém. Místo aby se vykakal a měl prázdný konečník, rozhodl se nenajíst, aby měl prázdný žaludek. Nějak prostě nepobral rozdíl mezi pusou a prdelí.

Nakonec mu jeho onkoložka, protože tou dobou už lékařka v onkologické ordinaci byla jeho onkoložka, nic nikam nezaváděla, nechtěla vidět žádný nádor, pouze ji zajímaly papíry a nakonec se ukázalo, že bylo dobře přijít tam nalačno. Doktorka ho totiž hnala do laboratoře, kde šokoval odběrovou sestřičku, že opravdu nejedl, čímž jí zpestřil den.

Výsledky krve zatím, v době psaní tohoto deníku, neznáme, a celkem mi vrtá hlavou, zda mu stanovili i cukr, či nikoliv. Jak jsem psala dříve, najeli jsme na režim, že nádor chceme přežrat, nikoliv vyhladovět, takže toho Luboš využívá, a likviduje čokolády, které doma najde. Napomáhá mu v jeho chtíči i moje záliba v kosmologii, protože když jsme nyní sledovali epizodu, v níž zmiňovali souhvězdí Orion, Luboš po sdělení toho jména začal slintat jak

Pavlovův pes. Musela jsem seriál zastavit, Luboš si do špajzky skočil pro čokoládu, podotýkám, že ne značky Orion, a teprve poté byl schopen koukat se se mnou. Prostě asociace „souhvězdí Orion – čokoláda Orion – čokoláda obecně“ udělala své.

Jak mohl Luboš znát svou diagnózu dříve, než mu byla provedena kolonoskopie

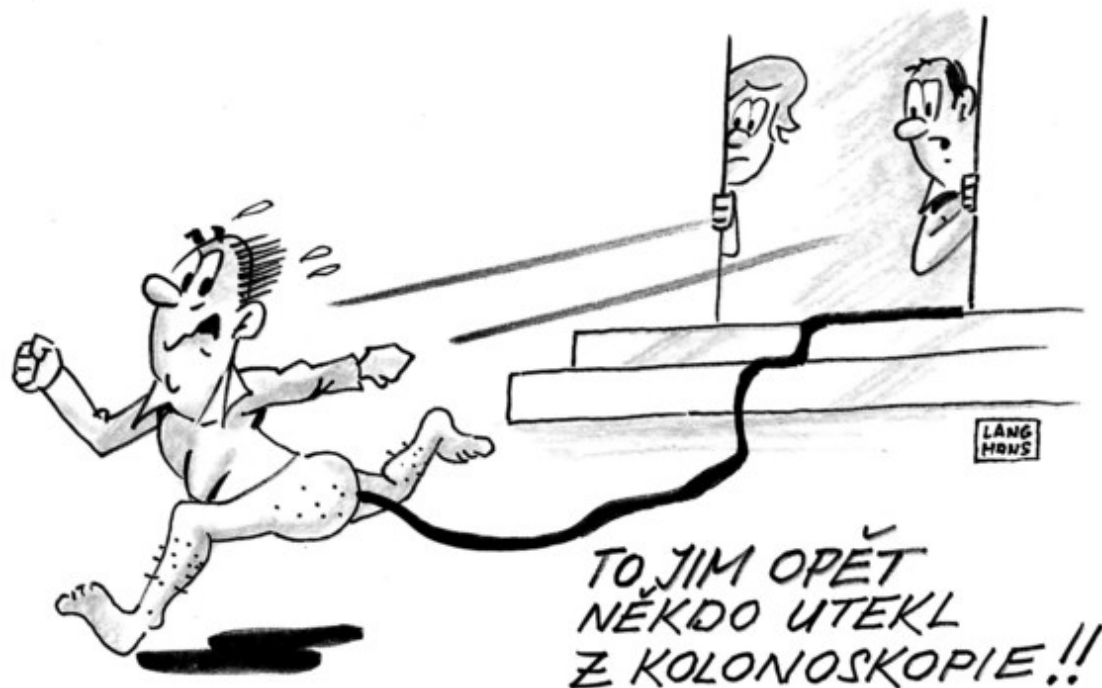
Pečlivý čtenář, pokud se takový zde vyskytuje, si mohl povšimnout zdánlivé diskrepance, kdy datum sdělení diagnózy uvádím jako 6.8., ale kolonoskopii 16.8. Opravdu to tak proběhlo, ale musím to vysvětlit.

Když mi Luboš prozradil své potíže, začala jsem obvolávat gastroenterologická pracoviště, kdy mi všude sdělili, že nejbližší termín kolonoskopie je až v listopadu či prosinci. Nedařilo se mi spojit pouze s ambulancí Eden, kde ovšem byla možnost zadat své potíže do kontaktního formuláře.

Protože jako doktorka jsem věděla, jaká klíčová slova je nutné tam uvést, obdržela jsem pro Luboše

luxusní termín konzultace 31.7. a kolonoskopie 16.8. Ta osobní konzultace byla nutná z důvodu, zda se bude kolono v uvedeném termínu provádět či nikoliv. Protože jsem nečekala žádnou zradu ve smyslu rakoviny, nechala jsem v tom prvním termínu jít Luboše samotného, že se bude jednat v podstatě o formální vyšetření. Pečlivá doktorka, před kterou se doteď skláním, protože její diagnostický instinkt je jedinečný, jak ukázala v případě Lubošově, měla dobré tušení a taky chuť se Lubošovi do zadku podívat, ačkoliv na to nebyl adekvátně připraven, tedy vyprázdněn. Nemusela mu ani daleko přístroj zavádět, co bylo původem jeho potíží spatřila po pár centimetrech, přesně po 17 cm /později tento údaj korigovala na 15 cm/. Přímo na přechodu tlustého střeva a konečníku si tam trůnil poměrně rozsáhlý nádor, z něhož odebrala vzorky na histologické vyšetření, a výsledky nám telefonicky sdělila 6.8. Objednaná kolonoskopie o 10 dnů později musela ale proběhnout z důvodu kontroly, zda se někde dále ve střevě nevyskytuje nějaký jiný nádor, což se naštěstí neprokázalo.

Tolik tedy k objasnění časové posloupnosti. Tahle doktorka svým včasným rozhodnutím provést naprudko sigmoideoskopii, tedy vyšetření konce tlustého střeva, a vyšťipnout z nádoru kousek kvůli biopsii, nám ušetřila minimálně dva týdny, za což jí patří můj dík.

Inženýrský pohled na problematiku

I po 26 manželství a 29 letech společného života mě Luboš ještě umí něčím překvapit. Když jsem mu sdělila, že po operaci, o které zatím vůbec nevíme, zda se uskuteční, tedy zda nádor je operabilní, si bude muset píchat do břicha injekce na ředění krve, a to v plné dávce po dobu šesti týdnů. On se krajně vyděsil, že takový brutální úkon rozhodně provádět nebude, já jej naopak uklidnila, že díky velikosti svého břicha na to bude mít dostatek prostoru, a z mého pohledu tím byla debata ukončená. Jaké bylo tedy mé překvapení, když se asi za čtvrt hodiny přiřítíl s fixkou v ruce, a začal mi vysvětlovat:

„Víš, šest týdnů injekcí 1x denně znamená celkem 42 injekcí. Budu si to muset rozvrhnout, aby na každou část břicha došlo stejně, a žádná nedostala dvě dávky. Musím si na kůži nakreslit 42 sektorů, čímž zajistím bezpečný rozestup mezi injekcemi a pravidelné pokrytí celého břicha. Zkusím si to rozpočítat už teď, abych pak po operaci to měl jednodušší.“

K mému šoku si opravdu začal perem na břicho čmárat jakési čáry, s velkou fantazií podobné poledníkům a rovnoběžkám na Zeměkouli. Chvilí jsem na něj vytřeštěně zírala, a pak mě napadlo, že než mu to rozmlouvat či zakázat, bude lepší jej od problému odvést vytvořením jiného problému. Předložila jsem mu tedy podnět k přemýšlení, že mřížku si na břiše kreslí na ploše, ale v reálu je břicho koule, jestli používá zobrazení plochojevné, úhlojevné či délkojevné, a zda použil invariantnost vůči změně projekce, protože jinak by se mohlo stát, že některý kvadrant by mohl mít jinou velikost, než sousední, a tudíž by nezachoval stejnou vzdálenost mezi bodnutími. Tento zádrhel jej zaujal natolik, že zanechal tahu

fixem po kůži, a zadumal se. Já mu propisovač, shodou okolností nesmývatelný vodou, zabavila, a oznámila mu, že v praxi se při aplikaci injekcí střídá pravá a levá strana břicha a úplně to stačí.

Expediční sestřih zvaný „sestřih, kdy ještě rozhoduji o délce svých vlasů já, a ne chemoterapie“

O víkendu jsem Lubošovi vysvětlovala úskalí chemoterapie. Bude mu zle, bude zvracet, vypadají mu vlasy, chlupy a obočí. První dva nežádoucí účinky se díky pokrokům v moderní léčbě dnes už naštěstí prakticky nevyskytují, ale s tím vypadáváním je to bohužel fakt. Na jeho otázku, jak o ty

vlasý přijde, jsem mu odvětila, že se mu z folikulů uvolní po hrstech, a pokud bych se já ocitla v situaci, kdy mi hrozí chemoterapie s jejími nežádoucí účinky, chtěla bych, abych to byla já, kdo rozhoduje o délce svých vlasů, a taky o datu, kdy o ně přijdu, tedy bych se nechala v holičství sjet dohola ještě před podanou chemií. Zjevně náš rozhovor v něm zanechal výraznou, na něj nezvyklou paměťovou stopu, protože většinou zapomene informace, které mu podávám ještě dříve, než stihnu větu vůbec dokončit. Vydal se tedy k holičce, a opravdu se odhodlal nechat strojkem vzít tak nakrátko, že ještě o milimetr kratší účes, a už by místo hřebene potřeboval prachovku k leštění kebuly. Výsledkem byl výzor, který bychom v době, kdy jsme se ještě vydávali na extrémní dovolené do divočiny, nazvali expediční sestřih. Nyní Lubošova hlava vytvářela představu poněkud do šířky přerostlého vojáka základní služby, a imitovala psí plemeno šarpej s volnou kůží, vytvářející záhyby. Celkový dojem byl tedy dost zajímavý, a byla jsem dost zvědavá, jak svůj vzhled vysvětlí v práci, kde ještě svou diagnózu nesdělil. Mně spíše vrtalo hlavou, zda mu mám prozradit, že chemoterapie mu začne tak za měsíc, a do té doby ten jeho porost získá znovu svou původní délku, bude tedy muset za lazebníkem ještě jednou.

Cvrkova teorie působení cykloplíny na vznik nádoru

Napřed musím vysvětlit jeden terminus technicus.

Cyklistické kalhoty, zvané též čapáky, mohou mít všitou speciální látkovou vložku, bránící otlacení měkkých tkání za stydkou sponou s následným omezením průtoku krve a útlaku nervů. Tato výstelka nám poněkud připomínala dámskou vložku, samozřejmě ve verzi maxi a větší, takže jsme jí, mezi námi děvčaty, tedy já a Luboš, začali říkat cykloplína. Luboš si tento kousek oblečení natolik oblíbil, že jej nosil celoročně, a logicky v létě ve formě zkrácené. Když jsem se jej otázala, zda mu není vedro na chlapecký mozek /čti penis/, tak odvětil, že nikoliv, že to úžasně větrá. Podle mě tím aspiroval na vlka, aneb víte, jak je v cyklistickém světě vlk na třináct? Přece zapařená prdel :-)

Když jsme našim kamarádům sdělili Lubošovu diagnózu, jeden z nich, pod přezdívkou Cvrk, vytvořil úžasnou teorii působení cykloplíny na vznik nádoru. Mimochodem, ačkoliv se přátelíme už

více než 15 let, včetně jeho manželky a dětí, tak doteď netušíme, jaké je jeho občanské jméno, známe jej jako Cvrka.

Jeho názor nebyl nijak světoborný, prostě rakovinu v Lubošově prdeli zavínil neustálý kontakt s cykloplínou, pro nás byl ale důležitý v jiném směru. Cvrkova reakce nám totiž byla milá a jednalo se přesně o tu odezvu na sdělení nepříjemné zprávy, která nás povzbudila.

Jinými slovy, když někomu řeknu: „Mám rakovinu,“ a on mi odvěti: „Vole, to máš z těch gatí,“ upřímně to potěší.

Jak chtěl Luboš rozpustit kontrastní látku v burčáku

Nastala burčáková sezóna. Ta se každý rok projevuje zejména tím, že Lubošovi, tedy pokud je aktuálně přítomen v České republice, protože v Rusku a na Ukrajině, což jsou obvyklé destinace jeho služebních cest, se takový nápoj nekonzumuje, rapidně stoupne cukr, a proto fikaně na odběry krve v takovém období nechodí. Luboš si zásadně nepamatuje, kdy burčák vlastně zraje, protože takové nepodstatné informace jdou mimo něj, a kdybych mu tvrdila, že burčák se pije v květnu, uvěřil by mi.

Protože bylo více než jasné, že letos s ohledem na onkologickou léčbu nebude dovolená v tom rozsahu, jak jsme zvyklí, vzali jsme si narychlo tři dny volna a vyrazili na vandr do Křižanovské vrchoviny. Na přestupu ve Žďáru jsme měli hodinu čas, tak jsem zajistila pro každého z nás nezbytné potraviny – kafe /já/ a burčák /Luboš/. Tímto jsme letošní burčákovou sezónu považovali za zahájenou.

Luboš, popíjeje tento v podstatě ještě mošt, ve vlaku do Skleného nad Oslavou, kde jsme měli započít náš trek, vznesl dotaz, zda by nebylo možné kontrastní látku určenou pro CT vyšetření rozpustit v burčáku. Neviděl v tom problém, v pokynech, které obdržel dokonce v písemné podobě, měl uvedeno „voda, čaj nebo šťáva“. Pídil se tedy po tom, zda lze burčák považovat za šťávu, načež jsem mu odvětila, že nikoliv, a to ani s přimhouřením obou očí. Mlel si furt svoje, že sice chápe, že burčák není voda ani čaj, ale šťáva to být přece může. Nakonec jsem jej přesvědčila argumentem, že burčák podporuje střevní peristaltiku, tudíž by kontrastní látku traktem prohnal větší rychlostí, než je žádoucí, a CT by tak nemělo co zachytit.

Jak MOU jedná s blbci

Už naše první, a zatím jediná, ovšem nikoliv poslední, návštěva MOU ukázala, že je moc dobře, že tamní personál ví, že jedná s blbci, navíc k smrti vyděšenými. Tím k smrti vyděšenými mám na mysli fakt, že až v ordinaci se člověk na 100% dozví, že skutečně trpí nevyléčitelným onemocněním, na které může v brzké době umřít. Do té doby to všechno bylo tak „per hubam“, tedy v podstatě neoficiálně, a vždy ve vzduchu visela určitá, byť malinkatá možnost, že to pravda nebude. Připravte se na to, že pokud se už jako pacient propracujete mašinérií MOU a ocitnete se uvnitř ordinace, tak to bohužel znamená, že tu svini v sobě máte.

V takové situaci je logicky normální, že jak pacient, tak doprovod, vnímají s bídou polovinu řečeného, a to přesto, že sympatická doktorka, tou dobou už Lubošova onkoložka, vše zopakovala třikrát. Ani kdyby nám to přednesla 20x, nemělo by to

kýžený efekt. Naštěstí s tímto všichni počítají, tedy že jednají s blbci, jsoucími na úrovni první signální soustavy, takže v podstatě může personál být rád, že jim tam necintáme a nesliníme jak nějaká zvířata. Proto tedy sestřička vše důsledně zapsala na kartičku, tedy v jakých termínech, do jaké budovy a do jaké ordinace se má Luboš dostavit. To by fakt nepochopil jen člověk nižšího intelektu. Potud vše v pořádku, tedy až na to, že já jsem si doma důsledně přečetla i stránku A4, tedy dekurz, vytvořený lékařkou, kde jsem objevila ještě jedno vyšetření, neuvedené na kartičce. Luboš tvrdil, že se jedná o komisi, na níž se rozhodne o jeho osudu, a kde být nemusí, že ortel se dozví následující den právě u své onkoložky, kam je objednan, což mu i příjemná sestřička na kartičce uvedla. Ano, zasedání takové komise bez přítomnosti pacienta je celkem obvyklá praxe ve zdravotnictví, ovšem červík nedůvěry ve mně hlodal. Co

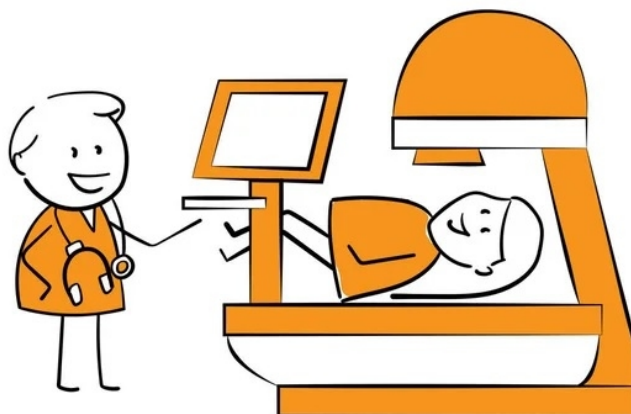
když to sestřička jen zapomněla poznamenat a Luboš prošvihne důležité vyšetření? Ten se mě sice snažil přesvědčit, že tohle vnímal důsledně, ale nedalo mi moc práce jej znervóznit natolik, že si sám nebyl jistý ani tím, kdy má CT a kdy onkologickou ambulanci.

Tolik tedy moje pojednání, že personál na MOU musí mít svatou trpělivost, a to jsme oba vysokoškoláci, já navíc i doktor. Na druhou stranu, není v tomto případě absolvovaná VŠ spíše kontraproduktivní?

Jednou to muselo nastat

Zatím jsem vždy Luboše pečlivě doprovázela, byla jsem jak u jeho kolonoskopie, tam tedy za dveřmi v čekárně, natolik jsem mu chtěla dopřát soukromí, když mu doktorka na gastroenterologii vrazila do prdele šlauch, a následovala jsem jej i na Žluták, na jeho první návštěvu onkologie. Slíbila jsem mu, že u všech pro něj důležitých záležitostí budu po jeho boku v ordinaci, tedy při nástupu do nemocnice, při propuštění, na chemoterapii, a tak dále. Holt dovolenou, určenou na trek za polárním kruhem, vyčerpám tímto způsobem, jednou ale musela nastat situace, že něco bude donucen zvládnout sám. Právě takovým vyšetřením se stalo zítřejší CT. Kdyby byla i minimální šance, že se tam dozví výsledky, neváhala bych a volno bych si zařídila, abych mu mohla poskytnout psychickou podporu, ovšem má lékařská praxe mě přesvědčila, že CT se nepopisuje na místě. Luboš prakticky ani doktora neuvidí, a výsledky pojedou elektronicky přímo na digestivní komisi a k jeho onkoložce. Usoudila jsem tedy, že samotné vyšetření zvládne sám, připravila jsem mu proto všechny nezbytné propriety, tedy litrovou PETku na naředění kontrastního roztoku, samotnou lahvičku a všechny papíry s tím, že tolik to absolvuje beze mně.

Hluboce jsem se mýlila. Třikrát se mě zeptal, kdy má začít pít tekutinu, čtyřikrát ujistil, kde se má před CT hlásit, aby se snažil dobrot informace, zda si má obléct košili, nebo stačí triko. Sdělila jsem mu, aby si hlavně pod cyklokalthoty /ano, neustále v nich chodí oděn/ vzal trenýrky, protože po něm mohou vyžadovat vysvlečení pouze do spodního prádla, což by provedl docela obtížně za situace, kdy by žádné spodní prádlo na sobě neměl a musel by tak skončit před laborantem na Adama.

Jestli Luboš nezabije rakovina, tak to udělám já

Dnes nastal den D, přesně řečeno, den D číslo jedna, protože takových dnů ještě bude. Dnes tedy se Luboš konečně dočkal dlouho objednaného CT vyšetření, kam se měl dostavit s minimálně hodinovým předstihem, aby za těch 60 minut v pravidelných intervalech popíjel roztok s kontrastní látkou. Jaký byl tedy můj údiv, když mi asi hodinu před potřebným odjezdem na Žluták poslal mail

s krátkým dotazem, zda jsem ráno povytáhla jeho klíčky ze zámku, když jsem odcházela do práce. Samozřejmě jsem to netušila, tohle je činnost, kterou provádím naprosto automaticky, takže po tisícím opuštění bytu jsem fakt nevěděla, zda ano, či ne. Pátrala jsem po důvodech a vyšlo najevo, že ráno odešel bezmyšlenkovitě a dveře za sebou zaklapl bez toho, aniž by si vzal zevnitř ty svoje klíčky. Pokud stále dlejí zastrčené v zámku, máme problém, jestli jsem ovšem tyto klíčky povytáhla, jak doufal, stačilo by pouze náhradními klíčky, které pro jistotu má v práci v šuplíku, odemknout. V ten moment jsem myslela, že jej uškrtním. OPĚT se mu to stalo, OPĚT si zabouchl klíčky vevnitř. Ne, že mě by se to nedělo, řekla bych, že poměr máme zhruba tak stejný, ovšem u mě je to jiné, já za to nikdy nemůžu :-). Zde byl Luboš taky přesvědčen, že za to nemůže, že jsem to zavinila já tím, že jsem si nevzpomněla, jestli jsem na odchodu ty jeho klíčky povytáhla či nikoliv. Byla jsem rozhodnutá, že jestli Luboše nezabije rakovina, tak to udělám já. Kdybych v ten moment byla v jeho blízkosti, vlastnoručně ho svými končetinami namlátím do placaté podoby.

Je Ti teplo, děvenko?

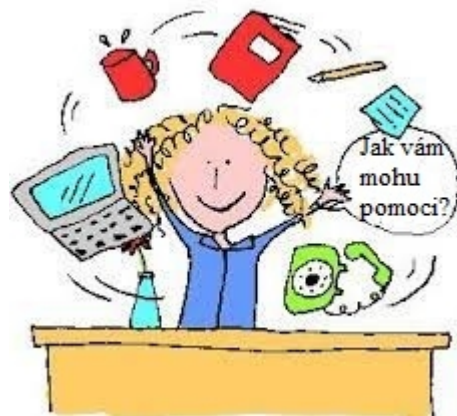
Jak jsem předeslala dříve, CT vyšetření jsem vyhodnotila jako bezkontaktní, tedy že Luboš lékaře nepotká, tudíž jsem s ním na Žluťák nešla, a musel to proto zvládnout sám. Jeho zážitky mám pouze z doslechu a zprostředkovaně.

Kromě toho, že bylo nutné celou hodinu před vyšetřením popíjet roztok kontrastní látky, kterou si naředil v poměru litr čaje na lahvičku léku, těsně před samotným CT mu podali dalšího půl litru nějaké nevábné tekutiny, již měl do sebe kopnout na ex, a pak mu zavedli kanylu do žíly k napumpování jodové kontrastní látky. Musel u toho podepsat papíry, že kdyby následkem vyšetření zemřel, nebude si poté na ně stěžovat. Mimochodem, měl prý nebetyčné problémy se do té své před měsícem nafasované ampulky dostat, protože víčko je určeno k propíchnutí jehlou a následnému vysátí obsahu stříkačkou, nikoliv k násilnému otevření za účelem vypití.

Pak vypuklo vlastní skenování, kdy byl sestřičkou poučen, že jakmile mu do žíly vteče kontrastní látka, ucítí mírné teplo. Luboš mi ten vjem popsal mezi „já snad zhebnu vedrem“ a „kurva, vaří se mi mozek“, jí snad v odpověď zahuhlal něco ve smyslu, že ano, je mu poněkud teplo, zatímco mu z uší stoupala pára a jeho obličej získal rudou barvu, podobnou vlajce jednoho již neexistujícího impéria. Ona se prý na něj povzbudivě usmála a potěšila ho, že tento stav potrvá maximálně dvě minuty, a spontánně odezní. Tím jej poněkud uklidnila, jelikož se tou dobou začal domnívat, že se jedná o vážnou alergickou reakci na kontrastní látku, a nastala jeho poslední hodina.

Evo, pocém

Luboš obdržel ode mě instrukce poptat se na čtvrtční digestivní komisi. Na tu, kterou má uvedenou ve zprávě své onkoložky, ale nefiguruje na kartičce od sestřičky. Zašel tedy na centrální evidenci, kde ze sebe udělal blbého, což mu moc práce nedalo. Pracovnice za přepážkou studovala papírové podklady, které jí strčil, a následně odvětila, že si MYSLÍ, že komise bude zasedat bez pacienta, ale jistě to neví. Když chtěl Luboš vědět, kdo to ví jistě, tak prý jakási Eva. Na Lubošovu prosbu, zda by se jí nemohla zeptat, nereflektovala. Jejich debatu slyšela ochotná sestřička z vedlejší kóje, tak se do toho zapojila, že dle její zkušenosti si na digestivní komisi někdy pacienty zvou, a není to vyloženě výjimka. Prostě někdy to probíhá bez přítomnosti pacienta, někdy s ním. No a kdo o tom rozhoduje? Eva. Lubošovi už ona dotyčná Eva přišla jako paní Columbová, tedy jako někdo, koho všichni znají, ale nikdo ji nikdy neviděl. První zaměstnankyně stále odmítala oné mytické Evě zavolat, k čemuž ji tato druhá, do rozhovoru se později zapojivší, přiměla. Ona Eva se nakonec ukázala zcela reálnou bytostí, alespoň tedy virtuální, protože když jí holky nakonec zavolaly, chvíli s někým debatovaly, což pak Lubošovi následně přetlumočily, že paní Eva vzkazuje, že není nutné, aby na tuto komisi chodil, důležité pro něj bude objednané vyšetření v onkologické ambulanci den poté, kdy mu sdělí výsledky zasedání tohoto výboru.

Jak na Luboše zapomněli

Tak měl Luboš za sebou CT vyšetření, jehož výsledky mu sdělí až v pátek. Z ruky mu čouhala kanyla a sestřička ho vyzvala, ať se posadí do čekárny, že si ho za 15 minut zavolá a jehlu z žíly mu vytáhne. Ten se chudák bál vzdát i na WC, aby ji nepromeškal, a že se mu děsně chtělo na malou – vypil litr a půl kontrastního roztoku, kdy další mu naprali do oběhu právě přes onu kanylu. Uběhlo ale 15 minut a furt nic, pak dalších 15 minut, to už po čekárně popocházel, protože tlak v močovém měchýři byl neúnosný, a stále si pro něj sestřička nepřicházela. Po dalších 15 minutách rezignoval a vlítl na WC, že jim tam přece neudělá loužičku, a poté se opět vrátil do čekárny, kde seděl zcela osamocen. Díky své manželce lékařce moc dobře věděl, že sestřičky se od práce nevyrušují, neklepe se na ně, a nepřipomíná se, že něco slíbily. S tímto předsevzetím by tam čekal buď do večera, nebo by se odebral domů s tím, že si já s kanylou nějak poradím, naštěstí ho ale zahlédla jiná

sestřička, která se divila, co tam ještě dělá. No co asi tak? Sedí a honí si kačera, ne? Po zjištění, že tam strávil 45 minut, zatímco na něj sestřička, která mu slíbila kanylu vytáhnout, zapomněla a odešla domů, ho skoro trefil šlak. Naštěstí tato pracovnice, která jej tam objevila, se nad ním smílovala a osvobodila jej. Zatímco on prskal vzteky, když mi to líčil, já onu sestřičku celkem chápala. Prostě personál ve zdravotnictví je permanentně přetížený, takže se holt někdy stane, že lékař odstraní zdravou ledvinu místo té postižené rakovinou, nebo jindy sestřička jednoduše zapomene, že tam má pacienta s kanylou v žíle. Takový je život. Navíc, může si za to sám, vzdor tomu, že vždy chodí v reflexním triku, nyní si oblékl nenápadné modré. Dobře mu tak, kdyby měl své obvyklé reflexní, garantuji mu, že takového exota by si sestřička pamatovala.

Pět dnů, které otrásly světem

Mezi CT vyšetřením a objednanou návštěvou na MOU uplynulo pět dnů, které otrásly když už ne světem, tak alespoň námi, a to ve smyslu, že jsme si oba vyjednali na blížící se pátek dovolenou, což alespoň u mě dopadlo očekávaně, tedy že zástup za mou maličkost není a nebude. Poprvé v životě jsem tak před pacienty upřednostnila rodinného příslušníka, ačkoliv, když nad tím tak přemýšlím, on je vlastně můj registrovaný pacient, takže jsem se, vzato do důsledku, přece jen pacientovi věnovala, akorát že shodou okolností to byl zároveň můj manžel.

S Lubošem jsme probírali praktickou stránku, tedy odkdy si nechá vystavit neschopenku a kdy to

sdělí v práci – ti jediní zatím o rakovině nebyli informováni, jinak to věděli všichni v našem okolí. Pracovní neschopnost bude nejpraktičtější nechat na Žluták, a to buď v den příjmu k hospitalizaci, pokud bude nádor shledán operabilní, nebo při zahájení chemoterapie, pokud budou chtít masu nepatřičné tkáně napřed umenšit chemií. Tím taky skončily naše debaty věnované onkologické záležitosti, a jestli jsme se více zabývali pátkem, kdy se Luboš dozví ortel, řešili jsme maximálně, do které kavárny se po sdělení v podstatě rozsudku života či smrti posadíme. Pátek 10.9. se tak stal naším dnem D, už tuším druhým v pořadí. Já povídala, že takových zlomových dnů ještě bude. Tak jsme se tedy vydali na MOU v očekávání, co se dozvíme.

Jak jsme mezi pacienty způsobili pozdvižení

Už je to tady! Už je to tady! Už je to tady! Luboš od sestřičky nafasoval klystýr, protože chirurgovi se zachtělo se mu do zadnice podívat, aby nádor spatřil na vlastní oči, což jsme ostatně předpokládali, a doktor netoužil po spršce hnědé tekutiny z konečníku. Luboš si ten klystýr měl zavést na WC sám, a proto mu podala plastovou mačkáci lahvičku s aplikátorem. Až kýžený úkon provedl, vrátil se pak zpátky ke mně do čekárny, než ho vyzvou dovnitř. Z nedostatku jiné činnosti se rozhlížel po čekárně, kde seděly samé dámy, protože vedlejší ordinace byla onkogynekologická, tedy specializující se především na rakovinu prsů a dělohy, a vyděsil se, zda je tam správně, když není ženská. No a potom to začalo. Rozebírali jsme spolu, sice šeptem, ale dost nahlas, aby se dal pochopit význam, zda si onen roztok stříkl do správné dírky, jestli si nespletl konečník s pipinkou, a nemá-li se přihlásit, aby mu odstranili prsa, když je díky své určité prostorové rozměrnosti má na chlapa trochu větší. Hihňali jsme se tomu jak dva pubertáči, čímž jsme způsobili pohoršení v čekárně a vyvolali nesouhlas ostatních spolutrpiteľů na ortel. Byli jsme tak jediní pacienti, kteří se na onkologii v čekárně plné lidí hlasitě smáli. Ostatní se na nás dívali vyčítavě a tvářili se jako zvířata jdoucí na porážku. Tady je vidět, že dobrá nálada není přirozená, přitom podle mě pomáhá léčit. Nechápu to. Přece když se budu trápit, tak situaci jen zhorším, ne? Kdežto když budu mít dobrou náladu, tak buď se lépe snese všechno zlé, anebo se alespoň naserou lidi v okolí.

Hlásíme samé pozitivní zprávy

Výsledky jsou jenom pozitivní. Na CT nález pozitivní, a to na plicích i játrech, kde má buď metastázy, nebo nespecifické, možná jizevnaté změny. To se ale zabije tím, že se odstraní matka, tedy hlavní nádor a pak se tam pošle koktejl chemoterapie. Co je ale jasné už teď, jsou jednoznačně prokázané metastázy v uzlinách v břiše. Ty se pokusí vykuchat zároveň s kusem střeva, pokud to bude anatomicky schůdné, no a systémově podaná chemoterapie by pak měla dokonat zbytek. Tím ale pozitivní zprávy nekončí. Máme o to větší důvod bojovat, než kdyby měl jen prostý nádor. Obyčejný nádor umí mít každý, ale nádor střeva, odborně nazývaný adenokarcinom, s lokálními a potenciálními vzdálenými metastázami, to má jen někdo, heč. Ono totiž, jak jsem už psala dříve, v republice už docela dlouho běží velmi úspěšný preventivní program, zaměřený právě na rakovinu střeva, čímž je většina pacientů odhalena a podchycena v začátečních stádiích, tedy ještě bez vzniku metastáz, kdy takhle pokročilý nález je už na dnešní dobu docela rarita. Asi není mnoho lidí, kterým pozvánka na vyšetření visí na nástěnce pět let.

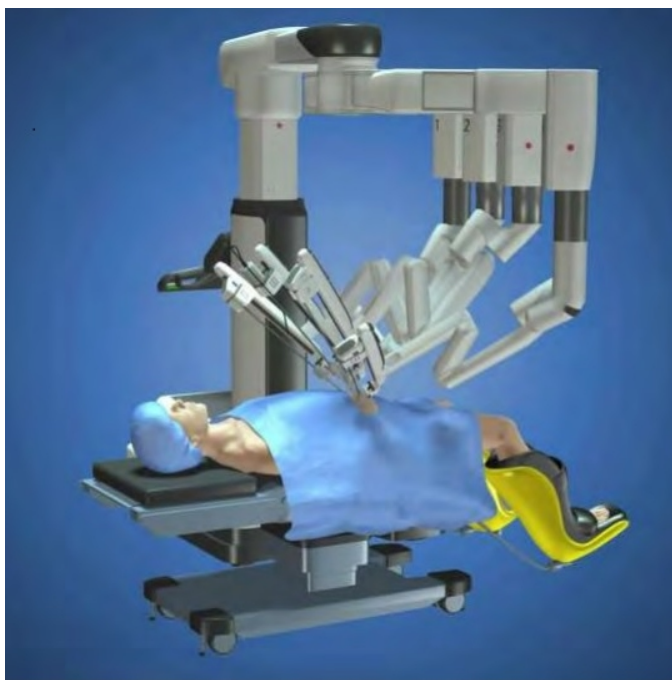
O nás bez nás aneb jak z Luboše bude Robocop

Včera zasedala digestivní komise. Není to nic jiného, než tým lékařů, kteří papírově probírají předem objednané pacienty, dívají se na jejich nálezy a rozhodují o dalším postupu. Jelikož se to koná distančně, tedy bez přítomnosti dotčených pacošů, předpokládám, že u toho lékaři mají nohy

na stole a v ruce hrnek s kávou. Na tom ostatně nic špatného nevidím, raději si na prohlídku počkám o půl hodiny déle na odpočatého, vyčuraného a najezeného doktora, než být ošetřena hladovým, nevymočeným, zpruženým lékařem. To jsem ale odbočila. Tahle komise usoudila, že se sešlo několik dohromady prakticky nesplnitelných faktorů, tedy umístění nádoru, pojišťovna dotyčného, a taky dosud nevyčerpaný budget peněz na robotickou operaci, výsledkem čehož bylo rozhodnutí, že na Luboše chirurg ani nesáhne, nýbrž jej bude operovat robot, doktor jen joystickem bude vše řídit a dozorovat. Hurá, z Luboše tak bude Robocop! Sice mě můj pintlich švagr, bazírující na každém detailu, upozornil, že jsem to chybně formulovala, správně že Luboš bude operovat Robocop, ne že se z něj Robocop stane, on to ale nepochopil. Jak si může být tak jistý, že robot nevytvoří klon sebe sama, a z Luboše tak nevznikne Robocop v druhé generaci? Tohle je velmi suspektní už z toho pohledu, že sám chirurg při vysvětlování průběhu robotem asistované operace použil při popisu vlastního vyjmutí nádoru termín „preparát“. Prostě z Luboše udělají buď Robocopa, nebo využijí jeho stavu limbu a předělají ho na ženskou.

Jak Luboš šokoval sestřičku

Onkochirurg, tedy chirurg, věnující se onkologické operativě, se v rámci odebírání anamnézy, neboli rozhovoru s pacientem o jeho stavu, Luboš zeptal, zda má bolesti. Ten odvětil, že ano, v posledních dvou týdnech už bolestmi trpí, a ukázal na místo v levém podbřišku. Lékař chtěl vědět, za jakých okolností ho to trápí, čímž chtěl hlavně zjistit závislost na jídle, tedy za jak dlouho po požití stravy se potíže objeví. Luboš si ničeho takového nebyl vědom, takže začal popisovat, že jej to bolí hlavně při jízdě na kole

do práce. Jelikož Luboš seděl obrácen k doktorovi, tudíž zády k sestřičce, nemohl vidět její reakci. Ta vyvalila oči natolik, až jsem měla pocit, že jí záhy vyskočí z dulků, vytřeštěně na Luboš zírала, přesně řečeno na jeho poněkud zakulacenou postavu, a zjevně se snažila si jej představit, jak se věnuje sportu. Hmm, neměla by soudit knihu podle obalu, Luboš, ač díky BMI se řadí mezi obézní pacienty, splňuje všechny definice základní poučky kardiologů „fit-fat je mnohem lepší, než nonfit-nonfat“, navíc zjevně nepochopila, že to, na co kouká, je hrouda svalů, tvářící se jako koule tuku.

Vysoký krevní tlak a cukrovku nemáte, že?

Když už bylo dohodnuto, že operace bude, kdy operace bude a co je na operaci potřeba zařídit, tak se onkochirurg /ano, Luboš už má nejen svou onkoložku, ale i svého onkochirurga/ začal více vyptávat, s čím se Luboš léčí, a položil prostou otázku:

„Vysoký krevní tlak ani cukrovku nemáte, že?“

Luboš mu slušně odpověděl, že trpí oběma chorobami, zatímco já se kousala do jazyka, abych nevyslovila to, co se mi honilo hlavou. Nevidí ten doktor Lubošovu postavu?

To si jako myslí, že někdo podobné konstituce, navíc věkově blíže k 60 než k 50, se nebude léčit s cukrovkou ani vysokým krevním tlakem? Nakonec jsem ale naznala, že bude lepší mlčet, protože by si to mohli oba, jak lékař, tak sestřička, vyložit špatně, přitom u mě se jednalo pouze o profesionální deformaci. Když mi přijde do mé ordinace pacient typu Luboše, tedy věk 50+, váha 100+, tak mi už z

prostého faktu mých zkušeností bude jasné, že tato osoba bude mít minimálně 3 ze 4 chorob: hypertenzi, cukrovku, dnu a vysoký cholesterol a pokud ne, z fleku vrátím svůj diplom. Takto Luboš musel svému osobnímu onkochirurgovi odkývat, že má jak vysoký tlak, tak cukrovku, čímž jej překvapil, a mě pro změnu překvapilo, že to překvapilo doktora.

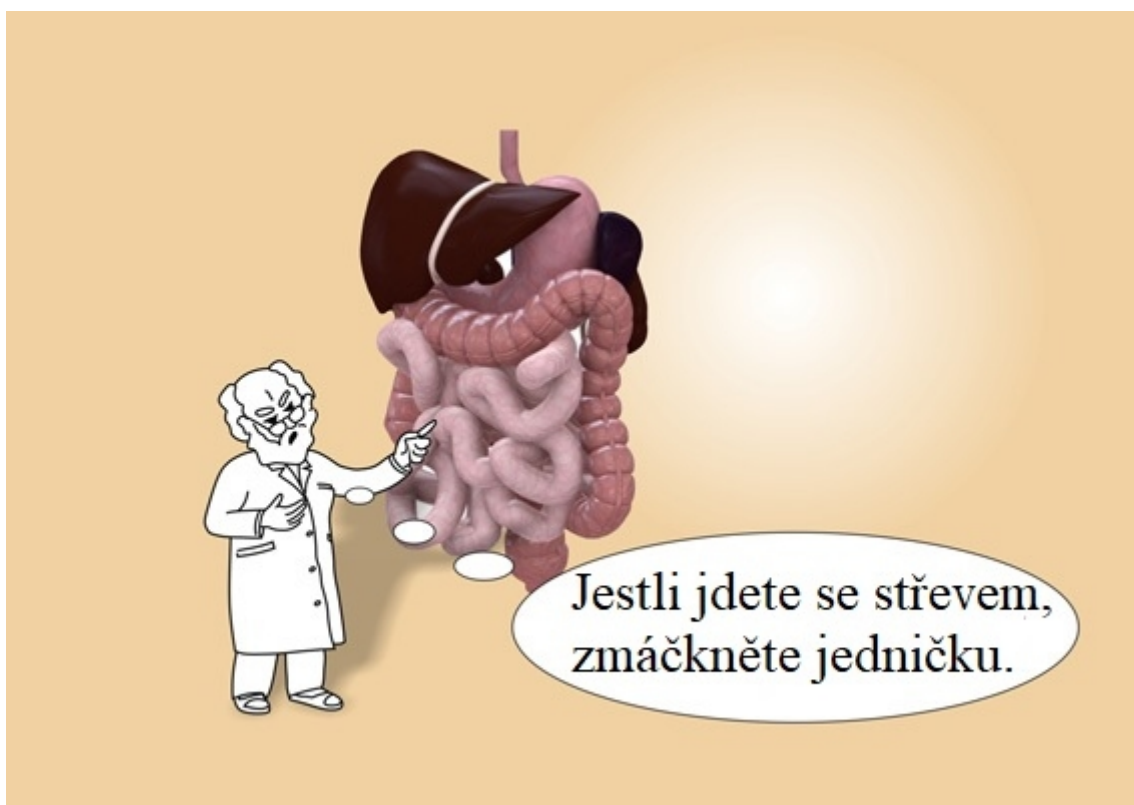
Jestli jdete se střevem, zmáčknete jedničku

Z MOU by se jeden zbláznil. Už jsem alespoň já, k Lubošovi tahle informace zatím nepronikla, pochopila, že všeobecná onkologická, tzv. vstupní ambulance pro nové rakoviny, se nachází v Masarykově pavilonu, kdežto klinická onkologická, tedy tam, kde pracuje jeho onkoložka, pro změnu ve Švejdově pavilonu, a musí se přeběhnout přes cestu. Tímto ovšem výčet jednotlivých pavilonů nekončí, dnes jsme se dozvěděli o existenci dalšího – Bakešova. Tam jsme totiž byli u Lubošova onkochirurga, kam nebylo jednoduché se dostat. Aby člověka pustili vůbec dovnitř, je třeba nechat si skenerem projet čárový kód od kartičky, kterou nafasuje každý člověk s rakovinou, nejedná se tedy o běžně dostupnou věc, takže jsem ji Lubošovi skoro záviděla. Přístroj načtl údaje, a chtěl vědět, kam míříme. To jsme my věděli moc dobře, jenže mašina nabízela chirurgie 1, 2, 3 a 4, a tož fčíl babo rad'. Naštěstí se tam náhodou ochomýtal ochotný a sympatický zaměstnanec, který se dotazoval, kam jdeme. Na chirurgii přece. Ale na jakou? No to my nevíme. Nakonec se osmělil, zda mu sdělíme diagnózu. A to my zase jo, povídáme střevo, ani nevím, proč jsem se nesnažila

udělat dojem, a nesdělila jsem mu „adenokarcinom na přechodu sigmoidea a rekta s lokálními metastázami v lymfatických uzlinách a možných vzdálených v játrech a plicích“, to by čubrněl. Takto se hned zorientoval.

„Jo střevo, povídáte? Tak to zmáčknete jedničku, jestli jdete se střevem. Nádory střeva se řeší na ambulanci číslo jedna.“

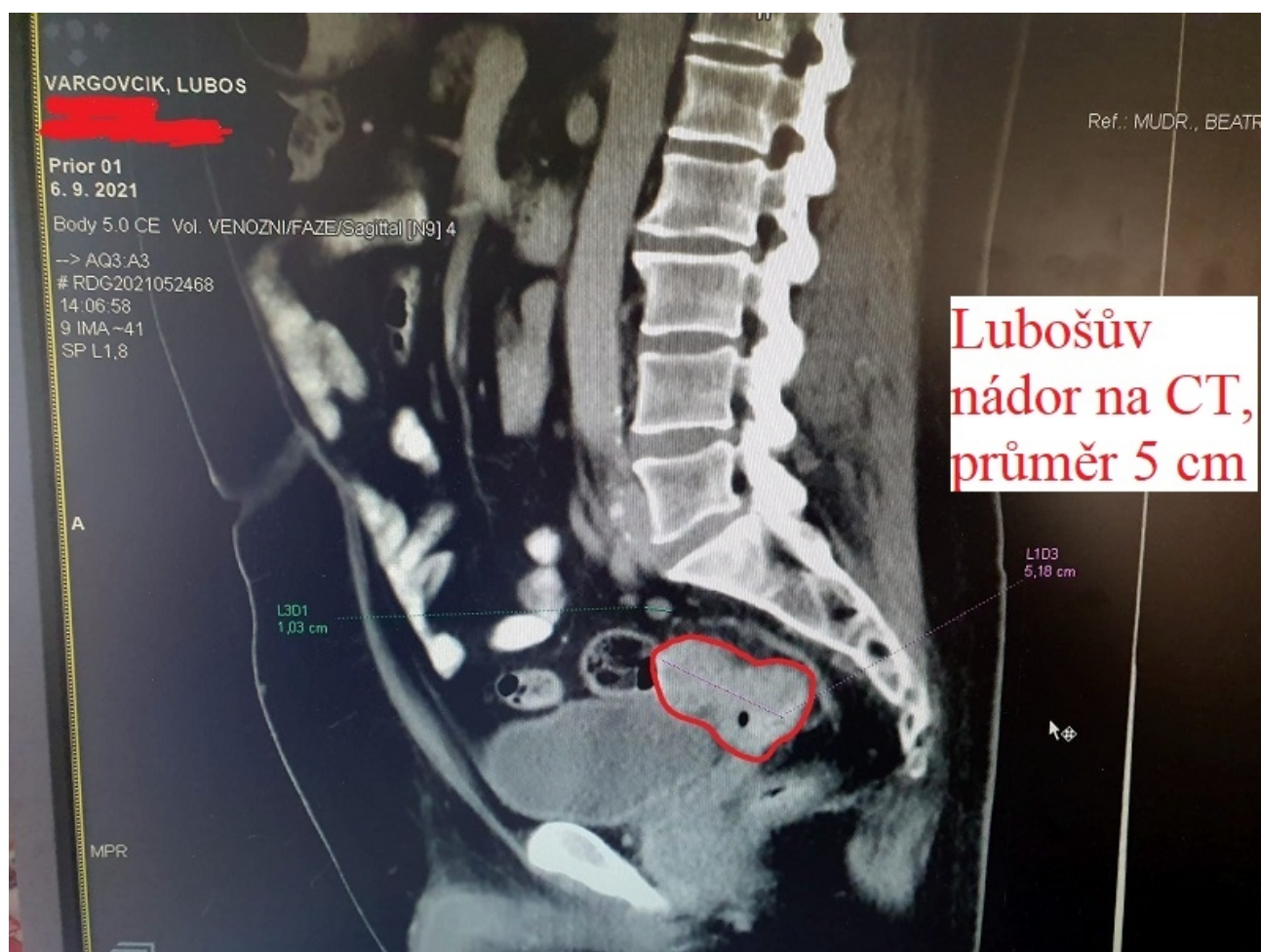
Popravdě si nedovedu představit, co bychom dělali, kdyby tam nestál. Jak jsem posléze pochopila, každý typ rakoviny má svou ambulanci, a klidně se mohlo stát, že shodou okolností by se Luboš snažil dostat do gynekologické, takže nakonec by se přece jen z něj nestal Kyborg, nýbrž prsatá baba :-)

Jak Lubošovi skončilo šestinedělí

Včera, tedy v pátek 10.9 to bylo přesně 6 týdnů, kdy se dozvěděl svou diagnózu. Během této doby jsme z období totální frustrace přešli do normálního způsobu života, kdy s rakovinou koexistujeme, ona se sem tam ozve Lubošovi bolestí v podbříšku, nebo připomene občas krví a hlenem ve stolici, hlavně ale dává najevo, že je tu stále s námi díky vyšetřením. Ze začátku nás nejvíce deptala naprostá bezmoc, hlavně mě, kdy jsem ani jako zdravotník nebyla schopna pomoci svému životnímu partákovvi například zajištěním dřívějšího termínu CT, takže kromě smířování se s vlastní diagnózou jsme se museli poprat se smířováním se s faktem, že jako doktor mám úplně stejný

přístup do zdravotního systému, jako běžný člověk. Ze začátku jsme byli hodně zoufalí, jak se všechna ta vyšetření vlekla, kdežto nyní v závěru to vzalo rychlé obrátky, takže konec dobrý, všechno dobré. Lubošovi tak včera skončilo tohle „vyšetřovací šestinedělí“, kdy sice ještě musí na odběry a poté na předoperační interní vyšetření, ale v zásadě už je vše uzavřeno, tohle jsou již jen přípravy na zákrok. Nástup do nemocnice má v pátek 17.9, což je přesně 7 týdnů od osudného telefonátu, který nám změnil život, a to mi přijde jako přijatelný interval. Já jsem sice na začátku naší onkologické anabáze, plná začátečnického idealismu, předpokládala, že Luboše vezmou pod kudlu do tří týdnů, ale životaběh mi rychle otevřel oči. Každopádně necelé dva měsíce od prvního sdělení ortelu do nástupu na Žluťák je ještě docela ucházející doba, jelikož nádor střeva patří mezi „slušné“ rakoviny, tedy nevytváří metastázy doslova před očima. Být to jiný typ, už by mohlo dojít k nebezpečí z prodlení, takto si myslím, že se nic až tak extra nestalo a nezpозdilo, navíc finále proběhlo nejlíp, jak mohlo – robotický způsob operace, tedy TOP v léčbě rakoviny. A asi to tak mělo být, možná kdybychom více „tlačili“ nebo já se snažila o přednostní zařazení, nemuselo by to takhle dobře dopadnout.

Člověk musí hrát s těmi kartami, které mu život přidělí

Když nám před dvěma lety vážně onemocněl kamarád, a i přes svůj urputný boj po 14 měsících prohrál a zemřel na nádor mozku, řekla jsem mu tehdy, že člověk musí hrát s těmi kartami, které mu život přidělí. Stejně to bylo i nyní u nás. Když jsme s Lubošem včera seděli v čekárně na onkologii spolu s dalšími asi 10 pacienty a jejich doprovody, rozhodně jsme byli nejmladší, tedy až do té doby, než dorazil asi 25letý pár s kočárkem a ročním miminkem. Z rozhovoru jsme si dali dohromady následující střípky osudu: rakovina maminky, typ nesdělen /nesdělen ve smyslu, že jej neventilovala, zjevně ale origo znala/, zjištěná ještě v graviditě, kdy hned v den porodu nastoupila na chemoterapii, trvající v podstatě dosud. Paní vtipkovala, že datum zahájení chemoterapie se jí snadno pamatuje, jelikož se přesně kryje s porodem :-). Nejenom že tahle dvojice výrazně snížila věkový průměr osazenstva chodby, ale číselo z nich pohoda a radost. Radost z každého dne, kdy jsou spolu všichni tři. A o tom to je. Opravdu je nutné život brát takový, jaký je. My si v ten moment uvědomili, že jsme na tom líp, než nemocná maminka malého prďoly, který si ji asi moc neužil, jestli byla víc v nemocnici, než s ním doma. Lubošovi je 55 let a něco, z toho větší půlku prožil po mém boku, což tedy uznávám není zrovna důvod k radosti, lze ale prohlásit, že má už něco za sebou, zanechal po sobě určité dílo a v podstatě každý den, měsíc, rok navíc, který tu pobude, je jen a jen bonus, vše samozřejmě vztaženo vůči mladé rodině. Neberte to ovšem jako rezignaci! Je to míněno pouze jako bilancování ve smyslu – když to má přijít, tak to přijde, ale tomu hajzlovi se jednoduše nedám a budu bojovat do posledního dechu. O naší motivaci se s tím poprat až na krev ostatně svědčí naše bezbřehé chechtání se v následující ordinaci, na onkochirurgii, kdy to byl, jak nepochopil nikdo z ostatních pacientů, projev radosti ze života, který nehodláme dát rakovině lacino.

Já moc dobře vím, kdo jste

Při vstupu do onkochirurgické ordinace Luboš poprosil, zda jej mohu na vyšetření doprovázet, coby jeho manželka, a dodal, že jsem taky doktorka. K mému šoku na mě sestřička kývla se slovy: „Já vím, kdo jste, pocházím totiž z H.“ a jmenovala obec, kde pracuji, čímž mě totálně šokovala. Já ji viděla poprvé v životě a netušila jsem, o koho se jedná. Prostě tuhle ženskou fakt neznám a respirátor v tom nehrál žádnou roli, ke mně nechodí, což ale neznamená, že nezná ona mě. A taky že ano. Bydlí v H., takže ví, kdo je jeden z tamních lékařů. Chvíli mi vrtalo hlavou, zda se to celé H. dozví ještě tento víkend, nebo až po neděli. Každopádně byla sympatická, ochotná a ani ona, ani

doktor nenamítali nic proti mé přítomnosti u vyšetření, kdy chirurg Lubošovi vrazil do zadku trubku, nazývanou rigidní anoskop, a koukal se s požitkem dovnitř prdele. Jestli tedy s požitkem netuším, ale s erudicí rozhodně jo.

„Ano, tadyhle máme ten nádor, jednoznačně je blíž konečníku, než se jevílo při kolonoskopii, takových 12 cm, ne 15 cm, jak je popsáno, a pěkně nám krvácí při podráždění.“

Přemýšlela jsem, že vydělávat si na živobytí tímto způsobem asi nebude žádný med, pak mi ale došlo, že tohle je jen střípek, že hlavní část jeho práce je operativa, při které se jako každý správný chirurg vyřádí, a strkání pacientovi mezi půlky nástroj k zobrazení vnitřku konečníku se opravdu neprovádí denně.

Zatímco sestřičku bych při dobré vůli později poznala, potkat ji na Žlutáku, doktora nikoliv, a to ani kdybych do něj vrazila a viděla jeho obličej z bezprostřední blízkosti. Většinu času jsem mu totiž koukala přes rameno ve snaze spatřit Lubošův nádor, podotýkám, že neúspěšně, a bojovala sama se sebou, nakolik

by bylo vhodné položit otázku s prosbou, zda si to mohu nafotit. Nakonec jsem si netroufla, což když jsem dnes sdělila Lubošovi, byl z toho děsně nešťastný. Prostě jeho nádor zdokumentovaný nemáme.

Na jakém detailu celá tahle mašinérie téměř ztroskotala

Když Lubošův onkochirurg dokončil požadovaný úkon a přesvědčil se, že nádor je stále tam, kde má být, jen se mrška rozhodl o tři centimetry posunout, začal vysvětlovat princip operace. Luboš přestal vnímat hned při první větě „Zárok bude miniinvazivní,“ já jej ale pečlivě vyslechla až do konce. Robotem asistovaná operace! Bomba! Lékař chtěl vědět, zda jsem schopná jako lékařka zajistit dost narychlo předoperační vyšetření, protože zárok by proběhl v pondělí 20.9 a příjem naplánoval na pátek 17.9., kdy za víkend Luboš v nemocnici patřičně vyprázdní. Je to ovšem šibeniční termín, protože do toho pátku MUSÍ mít Luboš vše hotovo, včetně odběrů a interního a pokud možno i diabetologického vyšetření. Ujistila jsem jej, že tohle problém nebude, kolegyně je internistka a měla jsem s ní předběžně domluveno, že Luboš nějak vmezeří mezi objednané

pacienty, byť běžná čekací doba k ní činí tři týdny, a zjevně nejenom u ní – sehnat takhle spěšně v Brně předoperační vyšetření je prakticky nemožné. Aspoň v tomto mám tedy pravomoc Luboše někam postrčit a zařídit mu něco z pozice lékaře. Chirurga to uklidnilo, jelikož takto odpadla z jeho pohledu jediná možná překážka, bránící v operaci. Tímto tedy přiklepl robotický zákrok.

Sestřička, se kterou jsem dokonce hodila příjemný pokec, kdy se ukázalo, že máme společné kamarády a známé, nás pak poučila, co musíme udělat v den příjmu. Když to shrnu stručně: MOU se postará, aby se pacient před operací trochu proběhl či prošel, což je v jeho zájmu kvůli kondici. Napřed má Luboš ARO vyšetření, které je v té stejné budově, kde jsme se zrovna nacházeli, tedy v Bakešově pavilonu, příjmová ambulance je ve Švedově pavilonu, kde jsme asi hodinu předtím měli vyšetření u Lubošovy onkoložky, a lůžkové oddělení, kde

Lubošovi přidělí postel na 14 dnů, je opět v Bakešově pavilonu. Na příjem má dorazit nasnídaný, protože to na dlouhou dobu bude jediné jídlo, které bude smět pozřít, proto jsem taky nenapsala, že si tam Luboše nechají na byt a stravu. To druhé z jeho života na nějakou dobu vyškrtnou.

Nepostradatelná kartička

Jak jsem poznamenala dříve, vše v Bakešově pavilonu se točí kolem kartičky s čárovým kódem. U vchodu totiž mají přístroj, kde je nutné kód nechat naskenovat, a až poté se objeví nabídka s ordinacemi, kam pacient kráčí. Jelikož opatrovatelem Lubošovy kartičky jsem já, on by ji mohl ztratit, dostala jsem se tak do svízelné situace. Ne, že bych ji nedokázala někde založit úplně stejně jako on, ale jelikož jsem se projevila už dříve jako zdatný organizátor, spadla na má bedra i úloha pečovat o tuto důležitou kartičku. Prostě jak v armádě, jednou ukážete, že něco umíte nebo vám to jde dobře a už vám ten úkon zůstane – když na otázku, kdo umí hebrejsky, zvednete ruku, budete až do konce vojny šúrovat latríny.

Potřebovala jsem si ověřit, zda tento unikátní kód je reprodukovatelný a když mě Luboš ubezpečil, že ano, pověřila jsem jej o zhotovení elektronické kopie toho debilního kusu papíru. Jak se znám, nejspíše originál neztratím, zase takový debil nejsem, ale schovám ho tak důkladně, aby se nezaložil, že ho určitě nedokážu najít. Na takové věci jsem já expert.

Zajímavé je, že ani Masarykův, ani Švejdův pavilon tohle zavedeno nemají.

Když už jsem u popisu jednotlivých pavilonů, tak z mého pohledu coby kafaře je pěknější bufet s lepší kávou v Masarykově pavilonu, Švejdův má jak nepřilíš vzhledný bufet s neochotnou

obsluhou, tak kafe, které mi prostě nechutná. No a Bakešův pavilon, kde bude Luboš ležet po operaci, nemá bufet ŽÁDNÝ. Taková diskriminace pacientů! To nikdo z vedení Žlutáku ještě nepochopil, že i káva může léčit? Když jsem já před čtyřmi lety byla na gynekologické operaci, podotýkám, že neonkologické, tudíž v podstatě nezajímavé, tak jen co mě pustili z JIPky, už jsem si to štrádovala pro kávu, kterou jsem si odnesla na svůj pokoj na oddělení a tam vleže na posteli vypila, protože sedět v bufetu bylo nad mé tehdejší síly. A to jedno patro jsem jezdila výtahem :-o

Se pobleju! Aby ses neposral!

Když už byl jasný termín Lubošova nástupu na Žluták, ze zvědavosti jsem si stáhla jídelníček, abych zjistila, co se bude v pátek, kdy jej uloží na postýlku, servírovat. Pro dietu číslo 9, tedy diabetickou, na mě vyskočily pohankové karbanátky k obědu. Poťouchle jsem neodolala a zatelepla mu tuhle informaci sdělila.

„Pohankové karbanátky? Blééé, se pobleju!“

„Aby ses neposral. Stejně Tě budou připravovat na pondělní operaci, takže Ti oběd v pátek nejspíše už nedají, a pokud ano, tak Ti předloží tuhle mňamku.“

Luboš začal předvádět dávení se.

„No co, tak budeš aspoň připraven na eventuální gastrokopii, tedy sondu vrchem, když budeš mít prázdný žaludek,“ snažila jsem se jej trochu potěšit. Mou invenci nejenom neocenil, ale ke všemu se na mě škaredil.

„Co je na výběr u ostatních diet?“ pídil se vzápětí.

„Tilápie s bramborami, ale to Ti nedají,

Tobě budou strkat devítku.“

„T-I-L-Á-P-I-E? To chceš říct, že klidně ten, co bude se mnou na pokoji, bude jíst tilápii, a já se na něj budu dívat?!“

No jo. Není nad to, podpořit svého onkologicky nemocného partnera.

Jak se Luboš stal céčkařem

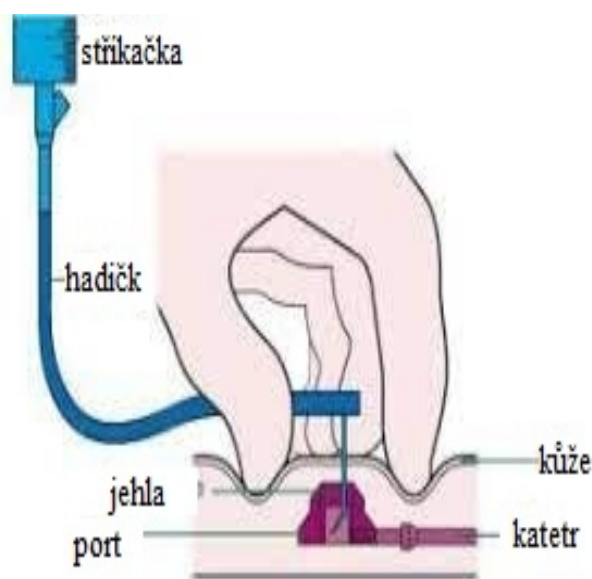
Napřed musím vysvětlit, jak to chodí v medicíně. Existuje mezinárodní klasifikace onemocnění, kdy pomocí jednoduchého čtyř až pětimístného kódu lze zařadit jakoukoliv diagnózu, a používá se kombinace označení písmeno plus tři čísla, kdy mezi druhým a třetím bývá tečka, ale není to nutné. Někdy se ještě pro větší upřesnění přidává další číslice. Tyto diagnózy jsou uspořádány do skupin

podle příbuznosti, kdy například infekční nemoci mají přidělena písmena A a B, nemoci srdce a cév I, nemoci smyslové soustavy H, úrazy S a T. No a onkologickým nemocem je vyhrazeno písmeno C. Nechápu, co zrovna céčko provedlo, že má takový osud.

Když byl Luboš v pátek na Žlutáku, tak svou onkoložkou byl ze Švejdova pavilonu odeslán do Bakešova pavilonu na onkochirurgickou ambulanci, zároveň s ním tam byla sofistikovaným způsobem poslána i jeho dokumentace. Probíhalo to tak, že mi sestřička v ordinaci do batohu strčila naditou velkou obálku, že to mám přenést a předat tak, aby to nikdo! žádný pacient! neviděl.

Nechápu tajnosti, samozřejmě že jsem vzápětí zalezla na hajzlík a tam všechny papíry důkladně prostudovala. Kromě asi pěti podepsaných souhlasů počínaje vystřelením na Mars a konče zmrazením v tekutém dusíku se v obálce nacházela pouze ta lejstra, které Lubošovi doktorka vytiskla, unikl mi tedy význam provádět úkon takto skrytě, tím spíše, že na onkochirurgické ambulanci si to ode mě sestřička vyžádala k předání normálně v čekárně, před zraky ostatních pacientů.

Co mě ale zaujalo byl právě ten unikátní kód. Vedle Lubošova jména bylo fixem velkými písmeny napsáno C19, tedy nádor tlustého střeva, v případě nutnosti každý zdravotník jen mrkne a hned je mu jasné, do jaké kategorie Luboš patří. Takto se tedy Luboš stal céčkařem.

Jak se Luboš dočkal portu

Od sdělení své diagnózy Luboš touží po portu, což je taková komůrka s membránou, umístěná v podkoží, ze které vede katetr do centrální žíly, přes nějž se podávají cytostatika při chemoterapii. Ne, že by byl masochista, ale obecně se řadí do skupiny pacientů, nenáviděných sestřičkami, tedy se špatným periferním žilním přístupem, navíc si vzal do hlavy, že když bude mít zavedený port, mohla bych mu chemo podávat doma /to kurva ani omylem!/

Luboš svou diagnózu v práci sdělil až včera. Ne, že by to cíleně tajil, ale nechtěl jim nic říkat, než bude mít jasný plán, a ten se vykryštoval právě páteční návštěvou na Žlutáku, i když nazývat naši přítomnost na onkologii zrovna termínem návštěva mi nepřijde jako vhodné, protože návštěvu mám většinou spojenou s libými vjemy typu víno, chlebičky a tak. Protože na MOU jsme se vyskytovali v pátek, tak nejbližší pracovní den činilo logicky pondělí, tedy včera. Jelikož si Luboš,

ač bude mít po dobu léčby neschopenku, chce udržet kontakt s pracovištěm, řešil s nimi technickou stránku věci, tedy že by, pokud mu bude při chemoterapii dobře, zkusil pracovat z domu. Mně se to sice zdá naivní, podle mě toho nebude schopen, ale jednak nevidím důvod mu brzdit jeho nadšení, ať má cíl, na který se dá upnout, jednak by takhle fungoval z domova z nevyužívaného dětského pokoje, kde má svůj PC, neposedával by tak v obýváku a neležl by mi tedy na nervy svou přítomností ve stejné místnosti, kde se budu vyskytovat já. Při jeho déletrvající pracovní neschopnosti je totiž reálný předpoklad, že navzájem budeme mít ponorkovou nemoc.

No a jak aťák na Lubošově pracovišti dosáhl toho, aby se Luboš mohl z domova napojit na PC na svém stole ve firmě? Jednoduše, zavedl Lubošovi port, přes který se tohle spojení bude provozovat. Port do Lubošova PC, nikoliv port do Luboše, ačkoliv... Že by přece jen se z Luboše stal Kyborg? No a tak se Luboš dočkal portu. Sice jiného, než po kterém toužil, ale to není důležité. Má port? Má.

Výsledky jsou na Váš věk výborné

Dnes měl Luboš naplánované a protekčně domluvené interní předoperační vyšetření. Jako správný Hujer tam dorazil o hodinu dříve, což se mu nakonec i vyplatilo, protože hotov byl v čase, na který byl teprve objedнан, a stihl tak ještě rozumný vlak do práce. Když jsem mu volala a pídila se po informaci, zda takzvaně prošel, což v naší terminologii znamená, že je schopen bez vady a operační výkon pravděpodobně přežije, tak ho prý doktorka pochválila.

„Jak pochválila?“

„No, povídala, že na můj věk jsou ty výsledky výborné.“

„Jé, tak to je super, to mě potěšilo, že je všechno v pořádku.“

Pak mi ale postupně docházel smysl sděleného. Jak na jeho věk? Copak má Luboš takový věk, aby se užila tato formulace? Připomnělo mi to výsledky například z CT mozku 80letého seniora „nález úměrný věku“, což v překladu znamenalo „mozek má na sračky, může být rád, že trefí z obchodu domů“. Holt se tak Luboš zařadil do další kategorie, tedy na výsledky vztažené k jeho letům a kdyby byl mladší, už by se jevily patologicky.

Prostě další důkaz stárnutí. Kamarád mi v minulosti líčil, jak si on poprvé uvědomil, že už to s ním není, jak bývalo. Jezdával opakovaně jako táborový vedoucí, a kdysi mu jedna maminka, dávající mu na starost svou dceru, sdělila:

„Pavle, já jsem tak ráda, že s naší holkou jedete zrovna Vy. S Vámi se jí totiž nemůže nic stát.“

Tak jako Luboš, i on se při těch slovech napřed zaradoval, aby mu posléze došel pravý smysl těch slov. Jednoduše je už tak starý, že její holce od něj nehrozí, že by se na ni sexuálně zaměřil.

Mám něco na EKG

Od začátku Lubošovy onkologické anabáze si všechny dosavadní zprávy od lékařů skenujeme. Jednak je Luboš akurátní a chce mít všechno v kopii, ideálně dvakrát, jednak si já uvědomuji závažnost situace, tedy že do budoucna může být nutné řešit na sociálce další postup, kdyby mu nemocenské dávky v počtu 380 dnů /ano, je to opravdu více, než činí kalendářní rok, a nazývá se to podpůrcí doba/ nestačily za předpokladu, že léčba bude delší, a v tom případě bude nutné doložit všechny nálezy.

Luboš dnes v práci oskenoval a následně mi poslal mailem předoperační vyšetření, které absolvoval. A jak jsem již předeslala, je natolik důkladný, kdy zatímco mě by uspokojilo ofotit si pouze dekurz z interní ambulance, on to vzal zgruntu včetně výsledků odběrů a záznamu EKG.

Když jsme se telefonicky spojili ohledně toho, zda předoperační vyšetření dopadlo dobře, tak mi Luboš sdělil, že bych v mailu měla mít skeny zpráv, ovšem jak pokračoval, začala mi tuhnout krev v žilách.

„Víš, jak tam máš ty výsledky, tak to EKG není v pořádku...“

Já začínala kolabovat, říkala jsem si, co mu je platné mít excelentní krev, když nemá v pořádku srdce, a hlavou se mi honily diagnózy typu infarkt, srdeční selhání, maligní arytmie, když Luboš pokračoval.

„Mně se to totiž nepovedlo ofotit celé, EKG papír není A4, ale delší, proto ten sken není v pořádku, chybí mi tam půlka jména.“

Myslela jsem, že to se mnou šlehne. Tak já už viděla Luboše na kardiologii a on mluví jen o tom, že se mu záznam EKG jednoduše nevešel do kopírky celý.

Jak jsem se nemohla na Luboše naštvat

Včera večer mi Luboš sdělil, že když byl dopoledne na předoperačním vyšetření, zapomněl si nechat potvrdit propustku a jelikož na své pracoviště dorazil až v 11,30, bude muset svůj pozdní příchod zdůvodnit dodatečně. Poprosil mě tedy, abych mu dnes, kdy je poslední den v zaměstnání, nechala na interně propustku orazit, ať dá do pořádku účetní záležitosti, než zítra odfrčí na Žluťák.

„Dobře, tak já za holkama zajdu, je to ve vedlejší ordinaci, tak mi tu propustku dej.“

„Já žádnou nemám, nevzal jsem si ji.“

To už jsem pěníla.

„Co mám s Tebou dělat, já nějaké prázdné mám.“

Nemohla jsem se bohužel na Luboše naštvat ani jej seřvat, protože jsem těsně před tímto incidentem zjistila, že potřebuji léky na štítnou žlázu, které užívám každý den ráno, a už mi docházejí.

Naneštěstí jsem na ně zapomněla úplně stejně jako Luboš na svou propustku. Ráno jsem totiž byla u své doktorky, sice jsem jí hlavně

vezla kafe a trdelník jako poděkování za zítřejší zástup, kdy budu doprovázet Luboše na onkologii, ale jako pacient jsem jejich ordinací proběhla taky, stavovala jsem se tam pro své výsledky z pondělního odběru krve. Musela jsem tedy večer poslat sestřičce smsku s omluvou, že jsem debil, a s prosbou, aby mi dnes recept poslala elektronicky.

Takto v reálu vypadá soužití dvou vysokoškoláků, jeden větší nepraktik, než druhý :-)

Skalpel, skalpel si do nemocnice vzít nemám?

Lubošovo balení se do špitálu jsme si rozdělili. On se postará o technickou stránku věci, já o medicínskou. Sám si tedy nachystal trenýrky, župan, tričko, přezůvky, plus spoustu dalších krámů, zatímco já si připravila papírovou část, tedy předoperační vyšetření, záznam EKG, pravidelné léky, a vypsala jsem mu anesteziologický dotazník obnášející výčet chorob, kterými Luboš trpí, a jenž je

beztak už v jeho onkologické dokumentaci. Asi jak říkáme my latiníci, repetitio mater studiorum neboli opakování je matka moudrosti.

Luboš měl naskládané potřebné věci už asi tři dny, ovšem já, jako správný prokrastinátor, jsem se na to vrhla dnes večer, což byl kámen úrazu. Sice jsem moc dobře věděla, že Luboš má mít s sebou čtyři kusy pružných obinadel, ovšem nedošlo mi, že je aktuálně v Brně nemám, protože jsem si je odstěhovala i s expediční lékárníčkou na chatu, odkud jsme je po posledním vandru nedovezli zpět. Nevadí, zítra máme dost času, takže ráno vlítnu do lékárny, a dokoupím vše, co je třeba. Hlavně že v práci mám plnou krabici tohoto obvazového materiálu :-o

Mé počínání neuniklo Lubošovi.

„Proč potřebuji obinadla?!“

„Budou Ti jimi bandážovat nohy po operaci, abys nedostal trombózu.“

„To chápu, ale na co vyžadují do nemocnice pružné obinadla? Proč mi je tam nedají?“

„To se tak dělá, to je obvyklý postup. I já jsem před čtyřmi lety na gynekologickou operaci musela mít svá obinadla a kromě toho jsem si musela koupit klystýr na vyprázdnění.“

To už se Luboš dostal do samonasírací nálady.

„Obvazy, já mám mít s sebou do nemocnice obvazy. A skalpel, skalpel si k operaci nemám vzít?!“

V nemocnici
Toaletní papír s sebou máte?
Mám!
Příbor jste si donesla?
Ano, donesla!
A ten chlap s vámi, to je kdo?
To je doktor, kdybyste v
nemocnici neměli ani toho!...

Když už jsme nejeli na dovolenou, Luboš si alespoň batoh do nemocnice třikrát přebalí

Náš odlet do Švédska byl naplánován na pátek 10.9, což byl shodou okolností den, kdy jsme se na MOU dozvěděli další postup stran Lubošovy rakoviny a termín zákroku. Dnes, tedy den před přijetím, jsme mohli být tak v půlce treku Kungsleden – Královská stezka. Jelikož bylo Lubošovi odepřeno balit velký, expediční batoh přesahující 30 kg, alespoň si to nyní švihl s batůžkem k hospitalizaci. Pětkrát jej naplnil až po vrch, zjistil, že ne vše se vešlo, takže nutno komplet vyházet, a poté započal své úsilí znovu, podoben bájněmu Sisyfovi, tlačícímu den co den obrovský kámen na kopec. Luboš takto při každém pokusu učinil jiný systém kladení věcí do zavazadla, aby následně něco vyřadil, že se to fakt nevleze. No co, jedny trenýrky mu budou stačit, buď si je občas přepere, nebo otočí posraným dopředu. Když už se mu na šestý pokus povedlo vše narvat dovnitř, tak se hluboce zamyslel a pak se přiřítíl s prodlůžkou. To jsem naznala, že v rámci přežití našeho

manželství musím do jiné místnosti, takže jsem zalezla do sprchy. Připomnělo mi to jedno naše balení s koly za polární kruh, kdy jsme se tehdy stihli třikrát pohádat, dvakrát skoro nafackovat a jednou bezmála rozvést, proto jsem nyní rozumně zvolila vyklizení pozic. Než jsem spáchala očistu těla, byl Luboš hotov a objemný batoh právě kladl do předsíně bytu.

Aby to nakonec neskončilo tak, že z nemocnice pojedu v trenýrkách

Další den D v naší rakovinné historii nastal v pátek 17.9. Vydali jsme se na Žluták, oba obtěžkáni batohy. Luboš si v tom svém vezl své věci k hospitalizaci, já ve svém měla jeho věci k hospitalizaci. Ano, protože vzdor horečné aktivitě včera večer, nedokázal dovnitř narvat vše, nesla jsem proto krabičky zelených čajů, které jsme po cestě koupili, PETku Gemerky, ručník, na který jsme si vzpomněli až poté, co jeho zavazadlo přetékało, hlavně jsem ale počítala s tím, že nepotřebnou výbavu odvezu domů. Luboš chtěl po mně takto poslat oblečení, ve kterém dnes k hospitalizaci nastupoval, že v nemocnici bude pobývat v trenýrkách, vasilu a županu, já navíc odhadovala, že možná takto skončí i další propriety, které na lůžku vyhodnotí jako zbytné. Nakonec jsem si převzala termohrnky a rychlovarnou konvici, protože ta se na oddělení nacházela, a dokonce tam nafasoval erární konvičku a sklínku.

Luboš se hlavně staral, jestli pro něj při propuštění fakt přijedu, a dovezu mu zpět jeho oblečení.

„Aby to nakonec neskončilo tak, že z nemocnice pojedu v trenýrkách,“ dupal polohlasem.

„No tak bys domů cestoval ve spodním prádle, to by ale nebyl tvůj největší problém.“

„Jak by to nebyl můj největší problém?“ vyděsil se Luboš.

„To jako kromě ostudy, že pojedu v trenýrkách, bych mohl zmrznout, nebo co jiného myslíš?“

„Nemáš klíčky od bytu,“ odvětila jsem mu, „neměl by ses jak dostat domů.“

Jak se pacientka dobývala do špatné ordinace

Dnes se u mašiny v Bakešově pavilonu nikdo nevyskytoval, nyní jsme ale pomoc nepotřebovali – na displeji svítila ARO ambulance pouze jediná, tím pádem jsme bez většího rozhodování zmáčkli tohle tlačítko. Když jsme pak seděli v čekárně, která byla společná pro všechny ordinace, a narvaná pacienty a jejich doprovody až po vrch, dorazila paní našeho věku, tedy něco mezi důchodem a smrtí, usadila se a nenacházela se tam ani čtvrt hodiny, když se rozrazily dveře z chirurgické ambulance číslo 1, tedy zabývající se střevem, vyběhla ven sestřička /ta, bydlící v H, kde já pracuji/ a zavolala: „Paní XY, paní XY, kde jste?“

Tato, chvíli po nás přišedší pacientka, se hned začala zvedat, ale zarazilo ji gesto sestřičky.

„Nevstávejte, já chtěla jen vědět, kde sedíte. Vy jste si spletla ordinace, vy nejdete k nám, nýbrž do jiné ambulance. Já už Vás tam v systému přesunula, takže Vás budou volat do těchto vedlejších dveří pod Vaším číslem.“

Takhle to prostě probíhá, zjevně jsou na to zvyklí, a občas se jim gynekologická malignita dobývá do střevní, či naopak prostatik do gynekologické sekce, což jim nijak zvláštní nepřijde. Místo aby ale změnili označení chirurgických ordinací, tak tam furt naskakuje 1, 2, 3 a 4, bez určení druhu. Tak holt někdy mají tu rutinu poněkud zpestřenou.

Když to vezmu kolem a kolem, my můžeme být rádi, že jsme svou onkochirurgickou ordinaci trefili na první pokus, byť s pomocí místního zaměstnance. Na druhou stranu, moc dobře tu paní, která se spletla, chápu, kdybychom se měli rozhodovat sami, tak bychom stejně jako ona, inklinovali k zmáčknutí „chirurgie 1“.

Já mám diabetologa jeden den aneb jak se Vám to stalo?

Náš příchod na Bakešův pavilon jsme měli v 9,06, objednaní jsme byli na 10 hodin a na řadu jsme přišli v 11,30. Naštěstí jsme oba počítali s tím, že čekárna je od slova čekati, takže jsme se patřičně vybavili, což v mém případě znamenalo knihu a brýle na čtení, Luboš tam zabavil nějaké časopisy, volně ležící na okně, případně jsme spolu kecali.

Když konečně na displeji naskočilo Lubošovo číslo /ano, je tam stejný systém jako na poště/, tak se odebral do dovnitř. Pobyl tam necelou půlhodinu a pak líčil své zážitky.

„Představ si, že napřed se mě doktorka asi 3x zeptala, zda nejsem dušný. Musel jsem ji ujistit, že fakt nejsem, a nakrklo mě to. Proč si jako myslela, že jsem dušný?! Vysvětlil jsem jí, že chodím po Grónsku a Finsku, jezdím na kole a unesu batoh 30 kg.

To mi už uvěřila, že opravdu dušný nejsem. Pak ale řešila cukr. Měl jsem 6,4, to prý není optimální. Ptala se mě, co na to můj diabetolog, tak jsem jí řekl, že nevím, že mám diabetologa přesně jeden den. To ji zarazilo.

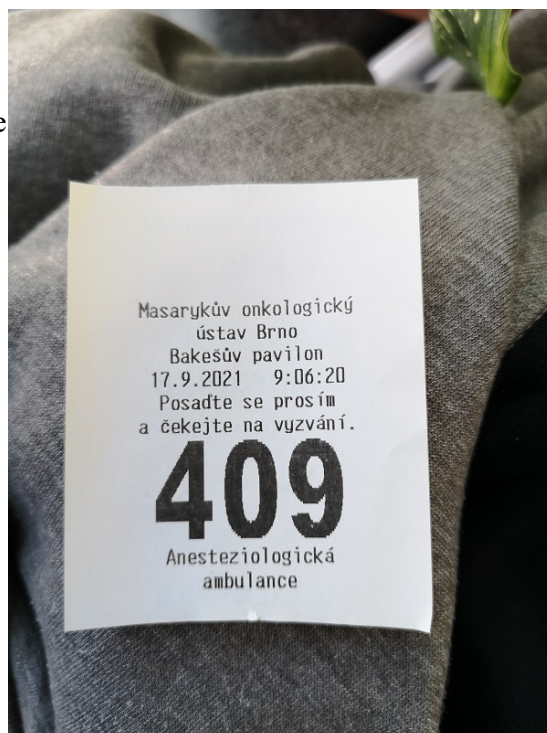
Nakonec, když jsme pokecali o mé profesi z anesteziologického dotazníku – řízení raketových systémů – prý tam ještě nikoho takového neměla, tak jsem jí vysvětloval, co dělám.“

„To je super, ne? Teda až na ten cukr, ale když na interně, kde Tě doktorka viděla poprvé v životě, byli s takovými výsledky spokojeni, nepanikařila bych.“

„No jo, ale anestezioložka se mě na závěr zeptala, jak jsem k rakovině přišel, jak se mi to stalo.“

„Cos jí na to řekl?“

„Co jsem asi tak mohl? To jsem jí měl vysvětlit princip vzniku rakoviny?“

Vy jdete na výlet?

Dopracovali jsme se po 2,5 hodinách čekání k nafasování dokumentace, kterou máme, jak už jsme si nacvičili, donést do vedlejšího pavilonu a tam odevzdat, pokud možno ne před zraky ostatních pacientů. Jelikož už jsme tento způsob přenosu informací zažili, nerozhodilo nás to, takže jsme v klidu obálku vzali do ruky a takto nakráčeli do Švejnova pavilonu, kde se měla nacházet i příjmová ambulance. Naběhli jsme do 2. patra a tam jsme kartičku a papíry strkali na Centrálním příjmu, čímž jsme sestřičce vyvolali úsměv na tváři.

„Vy jdete na výlet?“ Asi narážela na naše batohy.

„Ano, my jdeme na výlet na onkologii, pardon na příjem.“

„To je mi sice jasné, ale tady příjem není, navíc fakt vypadáte, jako když jdete na výlet.“

Chvilé ticha, zírali jsme na sebe přes prosklenou bariéru.

„Tady příjmová ambulance není. To musíte tamhle po chodbě, pak dvakrát doleva a už tam budete.“

Takže jsme tedy pokračovali dál, dvakrát zahrnuli doleva a tam opravdu sídlila příjmová ambulance, kde jsme si vyčkali další frontu – dvojice asi našeho věku, zjevně onkologicky nemocná pacientka a partner jako doprovod.

Když přišla řada na nás, tak Luboš byl zaskočen otázkou, kdo ho tam poslal.

Přímo jsem viděla, jak Lubošovi vrtá hlavou celá ta plejáda lékařů, v jejichž náruči se v posledních dvou měsících ocitl, tak jsem odpověděla za něj.

„Poslala ho sem dr. Valoušková, gastroenterologická ambulance EDEN, Brno,“ čímž jsem Luboše vyškodovala.

„Jak to víš?“

Docela mě udivil, že si nepamatuje, kdo byl ten úplně první lékař, který u něj diagnostikoval rakovinu. Asi mu to celé překrylo opakované litaní po Žlutáku.

Jdeme kadit, musíte počkat

Po téměř třech hodinách od příchodu na půdu Masarykova onkologického ústavu jsme se propracovali do malé místnosti v 2. patře, kde se nacházelo lůžkové oddělení, a usalašili jsme se na výrazně pohodlnějších sedačkách, než byly ve vedleším Bakešově pavilonu. Seděla tam s námi právě ta dvojice, která před námi okupovala příjmovou ambulanci. Tam jsme čekali a čekali a čekali... Čas plynul, naštěstí se tam vegetovalo mnohem příjemněji, než na dřevěných židlích v čekárně Bakešova pavilonu.

Když už se konečně zjevila sestra, že začne nové příchozí ukládat na lůžko a začala řešit, koho vzít dříve, zda nás, či paní, a než jsme stihli říct, že my jsme dorazili jako druzí, tak tam vzlétla jiná sestřička a zahlásila: „Pán XY potřebuje na mísu.“

Naše sestřička to pochopila okamžitě. „Jdeme kadit, musíte počkat.“

Mrkli jsme po sobě s druhou dvojicí a jednolitě jsme se začali smát, posléze to přešlo v nezřízený řehot. Poprvé na onkologii jsme tak zažili situaci, kdy jsme se smáli nejenom my, ale i někdo jiný. Podotýkám, bylo to moc příjemné zjištění – chechtá se víc lidí.

Kurňa, musím uložit dva lidi a vůbec nevím, kam je dám

Sestřička pořešila pána, potřebujícího dát na mísu za účelem vyprazdňování, což vyděsilo Luboše, že snad on tak neskončí. Já jej uklidnila, že přece on bude mít pytlík :-)

Zatímco se vynášela mísa s exkrementy, slyšeli jsme, jak se sestřička s někým baví.

„Kurňa, musím uložit dva lidi, a vůbec nevím, kam je dám.“

To už jsme ani nedutali. Nakonec to dopadlo celkem v pohodě, napřed s ní odešla paní středního věku a pak se vrátila pro Luboše. Odvedla ho do místnosti č. 12, což se později ukázalo být nadstandardním pokojem, kde Luboš bude až do pondělí sám, a poté jej odvezou na sál, kde ho vykuchají.

Výhled z pokoje měl Luboš unikátní, před ním se skvěla polovina Brna. Už chápete, že je výhodné mít rakovinu, ta panoramata prostě stojí za to.

Luboše jsem měla možnost doprovodit až na lůžko, tohle mi bylo povoleno, i když nebyl den návštěv, a odvezla jsem s sebou jeho oblečení, ve kterém cestoval, rychlovarnou konvici a termohrnky. Doma jsem pak byla bombardována smskami, že v igelitce s rychlovarnou konvicí se určitě nachází ona prodlužovací šňůra, kvůli které jsem z důvodu ochrany manželství raději zvolila ústup do sprchy, než hádku s partnerem. Poté, co jsem asi 10x zkontrolovala donesenou tašku, a sdělila Lubošovi, že žádná prodlužka tam nebyla, prohlédl si znovu obsah svých zavazadel, aby onen technický zázrak našel v hygienickém neceséru. Tady vidíte, s jakým materiálem musím pracovat.

Jak na mě koukali jak na zvířátko v ZOO

Luboš včera večer sdílel mobilem svůj pohled na pobyt v rekreačním zařízení zvaném „Masarykův onkologický ústav“. Prý k němu personál včetně uklízeček chodí do pokoje jak do holubníku, bez zaklepání. Nevadí mu to, jen musí být vždy připraven, tedy by se neměl rýpat v nose nebo škrábat na koulích.

Včera mu tam před 15. hodinou vlítla vizita asi osmi doktorů. Pátek odpoledne, zoncna rumplovala, tož co by jeli na chaty, raději si projdou své ovečky, zda se dostatečně třesou hrůzou před operacemi a klepou strachy pod peřinami. Lékaři se rozestavěli kolem jeho postele, zírali a mlčeli, pak ticho po chvíli prolomil jeden z nich, asi šéf, prohlásil „rektum“, ostatní uznale pokývali hlavami, ještě chvíli tam jak sochy stáli a pak beze slova odkráčeli stejně němě, jako dorazili. Luboš na ně srdečně zavolal „Dobrý den a na shledanou,“ čímž je údajně poněkud vyvedl z míry. Připadal si tam jako zvířátko v ZOO.

Jinak si Luboš nestěžoval na nic, strava ucházející, večer mu dali rybičku a normální jídlo dostával i dnes, o hladu jej budou držet až zítra, den před nadcházejícím zákrokem. To mohl klidně pobývat i doma a dokonce bych mu mohla imitovat tamtu suitu lékařů, tedy bych mohla mlčky stát nad jeho postelí a zírat na něj.

Proč mi dávají tabletky na moč, když s močí nic nemám?

V požadavcích před hospitalizací bylo přinést si své vlastní léky v originálních krabičkách. To mě, bez uvedení důvodu, přišlo jako blbost, tak jsem pěkně Lubošovu medikaci nalupkala do dávkovače, včetně vyžadovaného vysazení Glucophage, přípravku na cukrovku, jehož přítomnost v krvi v kombinaci s anestetiky užívanými při celkové narkóze by mohla způsobit laktátovou acidózu s následným poškozením ledvin. Kdepak, tohle bylo špatně, oni nemohou dovolit pacientovi, aby sám polykal léky, zároveň mu nesmí podávat léky neoznačené, byť jednoznačně určené k užívání. Nakonec mu řekli, že mu medikaci zajistí, a taky tak provedli, nesehnali jen Prostamol na prostatu a Rosucard na cholesterol. Uklidnila jsem jej, že těch 14 dnů bez obojího vydrží, jenže on referoval o novém léku.

„Představ si, přestali mi dávat lék na dnu a místo něj mi nasadili lék na moč. Proč mi strkají tabletky na moč, když s močí nic nemám? To abych více čural, nebo kvůli čemu?“

Musela jsem jej poučit, co je v jádru pudla.

„Dna je onemocnění, jehož příčinou je zvýšená kyselina močová, takže Ti nepodávají lék na moč či močení, ale lék na snížení kyseliny močové.“

„Jo ták, to je klidně možné, že mi řekli, že to je na kyselinu močovou, já to pochopil tak, že je to na moč.“

Neseme Vám Vaši dávku tablet na dnešní den!

Co vám je?

Včera, v den příjmu, mu pokojem proběhla vizita v počtu 8 lékařů, dnes se to konalo jen ve zredukované podobě ve formě jednoho lékaře, který chtěl od Luboše vyzvědět, jak se cítí, a zda ho něco netrápí:

„Co vám je?“

Luboš, který se cítil nadmíru dobře, pobaveně zvedl koutky rtů, a odvětil:

„Mám rakovinu.“

Doktor se zasmál a než odešel, zvesela prohodil: „Myslel jsem, co Vám je kromě rakoviny.“

Luboš mi tento rozhovor sděloval na chodbě, kam jsem za ním dorazila. Na Žlutáku jsou totiž

návštěvy umožněny pouze v úterý, čtvrtek a neděli a jelikož dnes byla sobota, měli jsme smolíka. Protože ale Luboš ještě nebyl operován, měl povolen pohyb mimo Bakešův pavilon, kde měl svou postýlku s nádherným výhledem na Brno. Dali jsme si sraz ve Švejdově pavilonu, kde jsem si jako správný závislák dala kafe z automatu, podotýkám, že pěkně hnusné. Mně se z něj navalovalo a to neužívám chemoterapii. Co na tu hrůzu musí říkat pacienti v tomto léčebném programu?

To mi fakt budete amputovat rektum?

Ve zprávě z onkochirurgie, kde jsme si minulý pátek vyslechli verdikt, figurovala kromě závěru „robotická operace“ i krátká noticka – amputace rekta. Luboš se tedy dnes u „one man show“ neboli jednomužné vizity, pídil po ujištění, zda mu fakt budou odstraňovat konečník, protože jeho onkochirurg hovořil o poněkud jiném typu operace.

„Samozřejmě, že vám nebudeme odstraňovat konečník, robot vyřeže nádor a konce střeva spojíme end-to-end, rozhodně vám nebudeme konečník odstraňovat,“ a lékař už do papírů psal „amputace rekta“.

„Proč tam uvádíte amputace rekta, když budete operovat jinak?“ zoufal si nešťastně Luboš.

„Ale to se tak píše, to je normální, provádět vám budeme to, co vám už sdělili,“ a dál si znamenal amputace rekta.

Lubošovi nezbylo než doufat, že mu jeho milovaný a jediný konečník zůstane. Na druhou stranu, kdyby mu jej resekovali, je to furt ještě snesitelná daň za záchranu života.

Zároveň se tak Luboš dozvěděl, že jej budou řezat dva největší šéfové oddělení chirurgické onkologie, tedy je velký předpoklad, že si na něm dají záležet. Při samotném výkonu jej prý strčí do jakého exoskeletu včetně hlavy a natočí jej nohama nahoru, aby robot pěkně manipuloval svými pažemi v horizontálním směru.

Pane Vargovčík, nebojte, bez Vás to nezačne

Když už s ním probrali lékařské záležitosti, došlo na organizační. Sestřička mu oznámila, že v pondělí přijde na řadu jako první, vše vypukne v 8,30, a budíček bude mít v 7 hodin. To Luboš oprávněně zpanikařil.

„V 7 hodin?! To je pozdě, to se nestihnu sbalit, musím si přece nachystat všechny věci kvůli přesunu na JIPku. To nejde, musím vstát dřív!“

„Pane Vargovčík, nebojte se, bez Vás to nezačne,“ uklidňovala jej s úsměvem sestra.

Na Luboše to vliv nemělo, pevně byl rozhodnut vstát nejpozději 5,30, protože se přece musí sbalit, a nebral vůbec potaz, že v tragikomedii „robotická operace adenokarcinomu tlustého střeva“ hraje jeho osoba opravdu hlavní roli, takže když tam nebude přítomen, nic se konat nebude.

Luboš mi tohle všechno sdělil na mé dnešní poloilegální návštěvě Žlutáku, kdy jsem si od něj převzala naše pružná obinadla /bylo mu řečeno, že mu poskytnou lepší a modernější – to bude prý koukat/, zapomněla dát mu drobné, protože si vzdor všem mým radám sbalil jen velkou bankovku, a předala mu ponožky. Ráno mi totiž napsal, že mu mám dovést ponožky, které bude užívat při ležení na pokoji, kde je tak horko, že na posteli vegetuje bez peřiny, v tom případě mu je ale zima na nohy. Jaký byl jeho údiv, když jsem mu strkala trojbalení nových, teplých fusek.

„Proč jsi mi kupovala nové, když jich doma mám ve skříni spoustu?“

No pročpak asi. Než jsem se oblékla a

vyrazila z domu, úspěšně jsem zapomněla, co po mně chtěl, vybavilo se mi to až v šalině, ale nechtělo se mi už vracet, tak jsem je holt pořídila ve městě a protože je Vietnamec nabízel pouze pohromadě jako tři kusy, vzala jsem mu to, co trh nabízel.

Jako diabetik máte nárok na druhou večeři

Když Luboše včera přijímali, tak se prý stran diety dohadovali, kam ho zařadí.

„Má cukr 6,4. Má dostat diabetickou dietu, nebo ještě normální?“

Chvilé ticha, přemýšlení.

„Tak mu napiš tu diabetickou, no.“

Luboš tedy nafasoval diabetickou stravu, což k jeho šoku obnášelo i druhou večeři, a dnes mi to s údivem sděloval vocapem. Jelikož se nafutroval až po vrch večeří první, o které se domníval, že je to věc jediná, nechápavě zíral na později donesený talíř s chlebem a sýrem. Poněvadž je od přirození obrovský jedlík, neměl s konzumací takového množství jídla problém, jen jej překvapil celkový objem stravy, který měl do sebe dostat.

Mně se tím pádem objasnilo, proč se většina mých pacientů diabetiků vrátí z hospitalizace z jiného než interního oddělení poněkud těžší, než tam nastupovali. Oni je tam totiž překrmují, což byla ostatně i linie, jakou si Luboš vytyčil již v úvodu svého boje s rakovinou, tedy svůj nádor přežrat, navíc od zítřka již jej začnou držet hladem a taky prázdnit, neboli lít do něj spoustu roztoků, po nichž bude čúrat prdelí, čímž si vyčistí střevo, které pak bude sterilní natolik, že by se z něj dalo i jíst.

Klidně se najezte, my z Vás ty noky nastaneme

Dnes jsem plánovala vydat se za Lubošem v oficiálních návštěvních hodinách, když byla neděle, nakonec ale vše dopadlo jinak. Na dnešek měl totiž Luboš naplánovanou jedinou činnost, a to vyprazdňování se před zítřejší operací, zahájení pití roztoků mu sestřička určila na 14 hodin, což byl shodou okolností i začátek povolených návštěv. Sestřička tedy umožnila, abych dorazila dříve, již na 13 hodin, čehož jsem se rozhodla využít.

K mému údivu dnes Lubošovi předložili normálně snídani a na svačinu jablko a k jeho překvapení jej rozhlasem svolali i k obědu. To se tak na Žlutáku děje, pacienti jsou vyzýváni k jídlu pomocí interního rozhlasu, dnes to zaznělo ve formátu: „Pacienti z pokojů 1 až 6, dostavte se do jídelny na oběd.“

Uplynula půl hodina, a pak reproduktory zachrlaly: „Všichni ostatní pacienti sraz v jídelně na oběd.“

Luboš obýval pokoj číslo 12, a jelikož měl mít zítra zákrok, předpokládal, že se jej to netýká. Netrvalo ale dlouho, a do

místnosti vlítla sestřička: „Pane Vargovčík, kde jste? Chybíte nám na obědě. Dostanete vývar.“

Luboš si řekl, že bujón by měl být v pořádku, tak chutě vyrazil, však už mu docela vyhládlo.

Sestřička mu naložila hustou hovězí polévku s mrkví a noky.

„To přece nemohu jíst! Mám zítra operaci, musím mít prázdné střevo.“

„Pane Vargovčík, vůbec se nemusíte starat, my víme, co děláme. My z vás ty noky dostaneme.“

Já půjdu na operaci v kraťasech a tričku aneb co je to andělíček?

Oficiálně jsem u Luboše na pokoji mohla pobývat maximálně 30 minut, ale neoficiálně jsem se rozhodla tam zůstat déle, a vypadnout, až na Luboše přijde první nucení na stolic. Sestřička jej upozornila, že po 14. hodině už nemá opouštět pokoj.

„To mám čekat nějaké vyšetření nebo vizitu?“
otázal se Luboš.

„Kdepak. V dobré víře Vám radím, nevzdalujte se od svého WC,“ zkušeně mu odvětila sestřička, „a kdybyste potřeboval, zapůjčím vám podprdelník.“

Mimo jiné jej taky poučila, co si má sbalit na JIPku, kde bude ležet nějakou dobu po operaci, a co mu odnesou k uložení do centrálního skladu.

„Na JIPce Vám dáme andělíčka, takže si všechno oblečení nachystejte do batohu, který vám odneseme.“

„Já andělíčka nechci, nevím, co to je. Já půjdu na JIPku tak, jak jsem teď, tedy v kraťasech a tričku.“

Sestřička propadla v hurónský smích a mezi záchvaty řehotu mu sdělila, že to ani omylem, a odkráčela.

Lubošovi jsem pak vysvětlila, co je to onen andělíček, a že se jedná o pro personál praktický úbor – nemocniční košili se zapínáním vzadu, pod níž bude zcela naostro. Protestujícímu Lubošovi jsem musela vysvětlit, že do kraťas ani trika by ho sestřičky na JIPce, když bude ještě v limbu, neoblékaly, kdežto andělíčka na něj navléknou velmi snadno.

My Vám nekecáme do řízení leteckých motorů, tak vy nám nekecejte do zavedení kanyly

Když už si dle Luboše hnusný roztok, chutnal totiž slaně, a on má rád sladkou příchut', našel svou cestu trávicím traktem, a hodlal opačnou cestou, než do těla přišel, odejít, rozhodla jsem se i já ke stejnému postupu. Líbala jsem tedy Lubošovi velkou pusou, protože až mu budu dávat další, bude již

bez části svého těla.

Pak jsme si s Lubošem jen psali zprávy přes mobil, a on mi sděloval, že před chvílí dorazila sestra, že mu zavede kanylu. Jelikož patří mezi pacienty, nenáviděné středním zdravotním personálem, tedy „ten bez žil“, už dopředu si vybral místočko, kde si nechá flexilu strčit, rozhodně nechtěl předloketní jamku, obával se, že když ohne ruku, propíchne si jehlou z kanyly zbytek žíly. Předem si prohlédl své ruce a mezi hustým ochlupením si jednu takovou žílu zvolil jako vhodnou. Proto tedy, když se přiřítla sestřička, že mu narve flexilu, a hnala se k jeho loketní jamce, začal protestovat, že tam určitě ne, že už má na to místočko vybrané. Ona se zamyslela, dlouze se zadívala do stropu, a pak prohlásila:

„Pane inženýre, vy máte své nadpozemské starosti, a já mám na starosti žíly.“

V Lubošovi byla malá dušička, co nastane.

Ona se však zatvářila profesionálně: „Tak to nechme na ráno, spolu se na to podíváme,“ a důstojně odkráčela.

Já od začátku naší rakovinné anabáze tvrdím, že personál na MOU musí mít s pacienty svatou trpělivost. Místo aby ona pracovnice Luboše celkem po právu seřvala, ať jí do toho nemluví, že když ona nekecá jemu do řízení leteckých motorů, tak on jí nemá kecat do zavedení kanyly, a situaci zvládla jako profík. Zjevně se třikrát nadechla a raději koukala do stropu, než aby řekla něco žalovatelného tomu debilovi, co jí zasahuje do její práce. Klobouk dolů. Já bych takového pacienta asi zabila.

Jestli mi donesou tabletky na spaní, tak se jim pobliju

Celé odpoledne se Luboš prázdnil, tedy popíjel hnusný roztok, z něžž se mu navalovalo, kakal, popíjel hnusný roztok, kakal, a tak furt dokola. Když už mu tekutina lezla i ušima, byl naštěstí na dně. Na dně jako obou nádob s roztokem na vyprazdňování. Když k tomu připočtu ty asi 2 - 3 litry čaje, které vypil do té doby, měl v sobě dobře 6 - 7 litrů celkem, takže věřím, že jakýkoliv pohled na cokoli, co teče, u něj způsobovalo dávení se. Měl oprávněnou obavu, že pokud mu donesou nějaké tabletky či něco jiného na polykání kvůli premedikaci před zítřejší narkózou, poblije se, a co hůře, ohodí tím i personál.

Zatím toho byl ušetřen, proběhla pouze vizita s lékařem a sestřičkou, kdy tato mu bez vysvětlení píchla injekci do břicha. Ode mě pak pátral po objasnění, co že to vlastně dostal, a zda jej to neuspí dříve, než se stihne sbalit na JIPku. Uklidnila jsem jej, že se jedná o injekci do břicha, jichž dostane ještě 42, a že je řeč přesně o těch stříkačkách s roztokem, kvůli nimž si kdysi rozdělil břicho na sektory, aby ani jeden kvadrant nedostal dvě dávky. To jej uklidnilo.

Výklad pro laiky. Rakovina vyvolává trombogenní stav, což způsobuje sklon krve se neadekvátně srážet, proto se podávají injekce na ředění krve.

Mě příjemně udivovalo množství personálu, kteří teď, o víkendu, byli v kontaktu s Lubošem. Když jsem před čtyřmi lety byla na neonkologické operaci v jiné nemocnici já, tak o víkendu jsem lékaře nepotkala vůbec, a sestru jen když mi ráno donesla léky na celý den. Luboš měl každý den včetně sobot a nedělí vizitu, minimálně jednou denně viděl lékaře a mluvil s ním, a sestry k němu chodily co dvě hodiny, aby si zkontrolovaly, že je v pořádku a nic nepotřebuje.

Rádiový klid

Jelikož JIPka na Žlutáku vyhlásila embargo na mobil, tablet a jiná zařízení, umožňující kontakt s domovem, nezbylo mi než tam dnes volat na civilní linku. Popravdě se jim celkem divím, rozhodně by bylo snazší těm pár chudákům /pokud vím, JIPka obecně mívá 6 lůžek/ povolit jejich komunikační zařízení, než furt brát telefony příbuzným a vysvětlovat situaci, či dokonce odnést sluchátko přímo do postele pacienta. Já takto volala 6x nebo 7x, než jsem se dozvěděla následující informace:

- operace dopadla dobře
- Luboš nemá vývod
- nedávají mu nic per os, tedy jíst ani pít
- má vyschlé sliznice v puse
- bolí ho celé tělo, a nedokáže rozlišit, zda ho bolí záda z ležení či operační rána
- na JIPce bude minimálně do středy

Část mi sdělil sám Luboš chraplavým hlasem, zbytek byla

kompilace toho, co mi řekly sestřičky a ošetřující lékař JIPky, který o Lubošovi věděl pouze to, co se dočetl v operačním protokolu.

Co jsem se naopak nedozvěděla:

- co se stane se střevem po vyřezání z těla /Skončí někde ve spalovně či jinde? Co se vůbec děje s částí těla, která se odstraní, samozřejmě po vyšetření patologem? Pohřbívá se samostatně?/

– zda je vhodné zkusit propašovat Lubošovi trochu burčáku

Ten poslední bod se mi zdál důležitý. Když byl Luboš po operaci, z mého pohledu neexistovala odplata, kterou by ho mohli potrestat, kdyby ho načapali se zakázanými látkami.

Načasování prvního hovoru jsem přesně trefila. Dnes ho měli brát na sál v 8,30 na asi tři hodiny trvající zákrok, takže když jsem úderem 12. hodiny zkusmo poprvé vytočila číslo JIPky, rozchechtaná sestřička mi sdělila, že jej právě vezou z operačního sálu a že mám volat později.

Tajemný hrad v Karpatech

Co ale bylo nejdůležitější, doktor mi povolil zítřejší návštěvu na JIPce. Jednalo se totiž o úterý, což je den, kdy je zákonem stanoveno mít manželský sex a návštěvy na MOU. Když jsem opakovaně na JIPku volala, protože abych hovořila s lékařem, musela jsem se propracovat vždy přes sestřičku, která mě přepojila na inspekční pokoj, tedy pokud zrovna lékař nemluvil s jiným pacientem, nekonal příjem či se nehrabal v dokumentaci jiného pacienta. Samotná jsem se už cítila trapně. Vždy jsem se zoufale představila, omluvila se, že už zase volám, a v duchu jsem si říkala, že mě snad sestry mezi sebou netitulují „už zase volá ta kráva“. Kdyby nebyli tajemní jak hrad v Karpatech a bylo možné se s lékařem spojit přímo, odseparovala bych od sebe hovory určené lékaři od hovorů se sestrou a nemusela bych je tolikrát otravovat. Zdalipak si mé číslo nehodili do ignore listu? Podle toho, jak upřímně vždy byla sestra, přijímající můj hovor, srdečná, tak asi ne, asi mě vždy ráda slyšela, i když už to ten den bylo poněkolkáté.

Protože lékař na JIPce nebyl Lubošův operátor, nesnažila jsem se zjistit, zda mu byly odstraněny metastázy či nikoliv. Rozhodla jsem se, že počkám na definitivní propouštěcí zprávu, ze které jako doktor sama zjistím vše potřebné.

Když jsem měla Luboše krátce na uchu, tak mi tvrdil, že má u sebe knihu a čte si. Pokud tak koná svým obvyklým způsobem, tedy že vytuhne do několika minut, vše je v pořádku a nemusím si o něj dělat starosti, jestli ale studuje konstrukci raketových

motorů, tak se hanbou propadnu, protože já na JIPce před čtyřmi lety měla IQ houpacího koně, jelikož se mnou ještě lomcovala doznívající narkóza. Byla jsem děsně vděčná za pohodlnou postel a fakt, že po mně nikdo nic důležitého nechtěl, pít jsem mohla z hrnku ze stolku u své hlavy, měla jsem zavedený katetr do močáku a když se mě ptali, jakou chci příchut' Nutridrinku, což je speciální tekutá výživa, údajně jsem žádala „řízkovou“, což prý rozchechtalo personál tamní JIPky.

Jak jsem si udělala exkurzi po Žlutáku

Protože mi včera lékař JIPky udělil svolení dnes, v době návštěv, jít za Lubošem, vzala jsem to přes lahůdky, abych „holkám“, tedy sestřičkám na JIPce, udělala radost a hlavně se jim takhle revanšovala za péči, kterou věnují nejenom Lubošovi, ale všem pacientům. Nechtěla jsem doktora otravovat dotazem, kde se JIPka nachází, tak jsem si to předem nastudovala na internetu, ovšem svým selektivním vnímáním jsem místo „Wernerův pavilon, 2. patro“ četla „Bakešův pavilon, 2. patro“, a ještě jsem si říkala, že to budou mít pacienti i personál snadné, takhle je z 2. patra snadno výtahem přeloží do 1. patra na standardní oddělení. Samozřejmě, že když jsem naklusala do Bakešova pavilonu, tak po ARU či JIPce ani vidu, ani slechu. Musela jsem tedy zpět téměř až k autobusové zastávce a tam jsem zoufale zírala na mapě na jednotlivé pavilony, ještěže pro blbce jako jsem já, tam takové tabule umístili. Tam jsem se dočetla, že ARO i JIP najdu ve Wernerově pavilonu, který jsem si soukromě překřtila na Braunův pavilon, protože jméno Werner se mi okamžitě asociovalo se slavným konstruktérem raket.

Po příchodu před správný pavilon jsem zjistila, že se tam sice ARO nachází, ale není tam umožněn vstup pro veřejnost, pouze pro zaměstnance. To už jsem vzdala pokusy nalézt Luboše svépomocí a vydala se do Švejdova pavilonu, že se ponížím a potupně zeptám na vrátnici. Po cestě jsem se mýjela s Lubošovou osobní onkoložkou, se kterou jsme se srdečně pozdravily. Zdalipak měla vůbec tušení, že já jsem ta slavná spisovatelka, která zvěční každý její čin a zaznamená každé její slovo?

Napřed Vás polijeme dezinfekcí

Tím ovšem má anabáze bloudění po MOU nekončila. Když jsem na vrátnici Švejdova pavilonu položila dotaz, kde najdu JIPku, dostalo se mi strohé odpovědi, že leží v 2. patře. Já se ujišťovala, že jsem nepřeslechla instrukce, ale prý je to opravdu tak.

Vylezla jsem po schodech do 2. patra, což s nasazeným respirátorem připomínalo výstup na Everest bez kyslíku. Přes zamlžené brýle jsem nedokázala bez pomoci JIPku nalézt, tak jsem se uchýlila opět ke konzultaci s místním personálem. Centrální evidence již zela prázdnotou, tak jsem na jistotu zamířila do příjmové ambulance a tam mi ochotně poradili:

„To musíte tady na konci chodby doleva a tam pak doprava do Wernerova pavilonu spojnou chodbou.“

Měli úplnou pravdu, akorát vynechali detail, že se prochází přes chemoterapii, což mně moc klidu nepřidalo při představě, že za pár týdnů tam takhle budeme sedávat s Lubošem.

Naklusala jsem tedy do vedlejšího, Braunova pavilonu, kde jsem zkušeně zazvonila u dveří na zvonek JIP. Interkomem mi sympatický hlas na

druhé straně sdělil, že mě pouští dovnitř do předsíně, kde mám počkat, až pro mě někdo dojde.

Tohle ovšem nevěděla sestřička, probíhající tou místností jen ve spodním prádle, protože se zrovna převlékala, a netušila, že nějaká její kolegyně tam pustí návštěvníka. No a co, jednak byla mladá s pěkně stavěným tělem, jednak v mé profesi je už dost málo nahoty, kterou bych ještě neviděla.

Vzápětí dorazila sestřička, která mě odvedla k Lubošovi poté, co mi zkontrolovala platné očkování. Nafasovala jsem slušivý obleček, který by se dal využít i na jiné hrátky, než návštěvu onkologického pacienta na JIPce, pomohla mi do něj se obléct, protože byl zjevně určen pro trošku jiné tělo, než mám já, byl mi větší tak o pět čísel a poprosila mě našplíchat si na ruce antimikrobiální prostředek, což bylo na hony vzdáleno tomu, co mně včera doktor sdělil do telefonu: „Na návštěvu můžete, ale napřed Vás polijeme dezinfekcí.“

Jak Lubošovi kapala svíčková

K Lubošovi do kóje jsem vstupovala trošku s obavami. Když jsem s ním včera mluvila telefonem, zněl jeho hlas jako ze záhrobí. Uvítal mě usměvavý pacient, z nějž vedly spousty hadiček. Ochotná sestřička mi přistrčila židli, ať se vedle něho posadím, a nechala nás tam v soukromí. Luboš se

nacházel v polosedící, pololežící poloze, urputně likvidoval balení žvýkaček, o čemž svědčila emitka plná oslintaných hromádek a cosi si četl. Celkově působil pohodovým, vyrovnaným dojmem a hned se pustil do vysvětlování:

„Představ si, že tamten pytlík je strava, která mi kape do žíly,“ a ukázal si na krk, kde měl zavedenou flexilu, „prostě mi takto dávají jídlo. Když mi to ráno sestřička napojovala, tak jsem se jí zeptal, zda je to svíčková, ona vyprskla a potvrdila mi to, tak jsem ji poprosil, aby mi do levé ruky, kde mám druhou kanylu, zavedla infúzi s pivem.“

„S pivem?! Ty přece pivo nepiješ,“ nestačila jsem vyjít z údivu.

„No to sice nepiju, ale já chtěl sestřičky rozveselit, jsou tady takové smutné.“

„To je sice chvályhodné, ale proč sis neřekl o burčák, ten přece máš rád.“

To jsem neměla dělat. Při vyslovení názvu tohoto nápoje se Lubošovi začaly stáčet oči ve spirálách a jeho obličej dostal výraz dvoubuněčného organismu.

„Burčák...“ tiše po mně zopakoval.

Jak „ta přes žíly“ přiznala, že „ten přes letecké motory“ měl pravdu

Na Lubošově levé ruce byla napíchnutá flexila, takže jsem se zajímala, jak to včera probíhalo. Upřímně, když mi v neděli sděloval obsah rozhovoru se sestřičkou, která mu chtěla kanylu zavést do loketní jamky, zatímco on jí urputně ukazoval místo u zápěstí, kdy ona po dlouhém koukání do stropu nechala tuhle

debatu na ráno, podezírala jsem ji, že jen odsunula problém na jinou směnu, čímž se ho snadno zbavila. Mýlila jsem se, byla to ona, kdo ráno před odvozem Luboše na sál přispěchal mu flexilu píchnout. Začala zkoušet na obvyklých místech, tedy tam, kde to on nechtěl, Luboš se ale zachoval jako na vojně, tedy držel hubu i krok a ani nedutal. Postupně proklepávala různé oblasti, aby nakonec skončila přesně tam, kde ji on pár hodin předtím naváděl.

„Pane inženýre, musím se Vám omluvit. Vy jste měl naprostou pravdu. Vy máte rozumnou žílu přesně na tom místě, kde jste mi večer ukazoval. Měla jsem Vás poslechnout.“

Zároveň mi Luboš vylíčil svou zajímavou zkušenost s rajcovným nemocničním oblečkem, tedy andělíčkem. Zřízenec mu ho donesl, aby si jej oblékl, než Luboše odveze na sál. Ten se tedy do úboru nasoukal a všechny šňůrky si zauzloval, bohužel to provedl naopak, tedy místo aby měl holou prdel a záda, čouhal mu pupík a hrud'. Když sanitář dorazil, chvíli na něj koukal, a pak prohlásil:

„Pane Vargovčík, všechno dolů, otočte to a NEZAVAZOVAT.“

Všichni chlapi jste stejní

Jedna ze složek, která do Luboše valila, byl opiát. Když jsem ho s tímto faktem konfrontovala, protože jsem znala jeho názor, popsal mi, že se pokusil tomu ubránit. Řekl sestře, že nic na bolest nechce a už vůbec ne opiát. Ta mu začala spílat.

„Všichni chlapi jste stejní. Nikdo z vás nechcete nic na bolest a už vůbec ne opiát a pak nám tady upadáte do bezvědomí od bolesti, což už je pozdě, protože tohle tišit je téměř nemožné.“

Nechal se tedy přesvědčit a dobře udělal. Já mu objasnila medicínské důvody k rozhodnutí podávat po operacích deriváty morfia, svůj efekt mají a u Luboše není předpoklad vzniku závislosti, když mu to brzo ukončí.

Položila jsem Lubošovi základní otázku, určenou pro pacienta po operaci, zejména v břišní oblasti obecně a na střevu konkrétně:

„Už jsi měl prdíky?“

„Neměl, nemám z čeho,“ posmutněl Luboš, „ale peristaltika mi funguje, dnes mě kontrolovali.“

Lubošovi zatím jídlo podávali pouze parenterální formou do žíly, ovšem k tomu mu nabídli něco jako Nutridrink, tedy tekutou výživu jako náhradu stravy, která nikomu nechutná a nikdo to nechce pít. Luboš se toho dožadoval opakovaně, jelikož to bylo sladké a chutnalo mu to, čímž šokoval veškerý personál. Když jsem za ním dorazila, popíjel zrovna příchut' „lesní plody“ nebo cosi podobně odporného. Mimochodem, tohle bylo to, u čehož jsem já po operaci požadovala „řízkovou příchut'“.

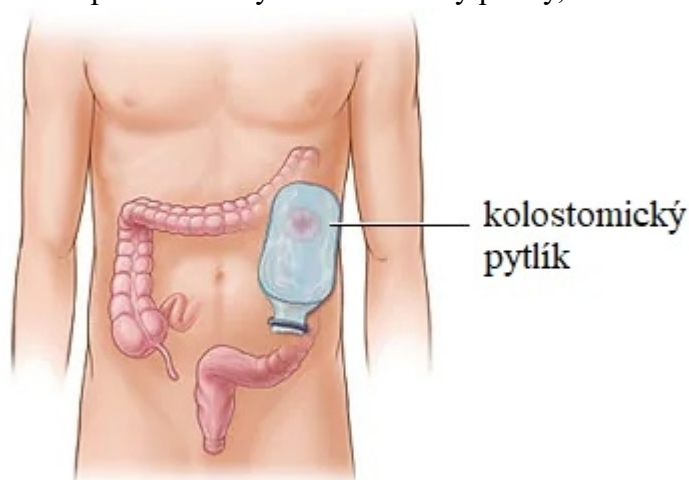

Tady leží robot

Luboš mi popisoval, že kolem jeho postele dnes putovala procesí lidí. Vždy dorazila skupinka se slovy „Tady leží robot,“ a takhle to následovalo pořád dokola. On si své chvíle slávy užíval, když zjistil, že je tam jediný roboticky operovaný pacient. Já jej zviklala dotazem, zda si je fakt jistý, že do něj při operaci nevložili nějaký modul či čip, který se postupně v jeho organismu dostane do popředí a ujme se vlády jeho biologické stránky.

Kromě jeho holedbání se, že je robot, mi vyličil, jakou hrůzu zažil, když k němu před operací přišla stomická sestra, a začala mu čmárat po břiše a vytyčovat místa pro vývod. Cloumal jím děs, protože až v té chvíli si uvědomil realitu, tedy možnost kolostomie. Že by mu lékaři až doteď lhali, či zastírali skutečnost, že bude mít vývod? Ona empatická pracovnice vycítila Lubošovy pocity, přerušila svou práci a uklidnila ho:

„Nebojte se, tohle musím dělat před KAŽDOU operací střeva, to je nutnost. Je potřeba si to předem naměřit, jinak by mohl být při operaci problém. Věřte mi, že kdyby se u Vás kolostomie plánovala předem jako pravděpodobná či dokonce nutná, probíhalo by to úplně jinak. Musel byste být u mě hodinu a vše by bylo nutné precizně spočítat a zakreslit na břiše.“

No tak si vycucáme ten průměr

Na JIPku jsem dorazila s PETkou Magnézky, což Luboš sledoval nyvým pohledem, srovnatelným s chtíčem po burčáku. Svorně jsme tedy oba popíjeli z jedné flašky, což jsme činili skryti před zraky sestřiček, jelikož jsem se obávala jejich námitek vůči možnému přenosu infekce při cucání stejné PETky. Luboš mě poté poprosil, abych mu došla pro čaj, ať nemusí furt otravovat personál. Vydala jsem se tam tedy s částečně nedopitou sklenicí, sestřička mě ale požádala, že napřed ten zbytek musí Luboš do sebe hrknout, protože mu přesně měří příjem a výdej tekutin. V ten moment mně zatrnulo.

„Vy mě asi zabijete.“

„Proč bychom to měly provádět?“

„Já jsem manželovi dala napít Magnézky.“

„To přece vůbec není problém, změříme si, kolik Vám z lahve odpil.“

„To bude problém, pili jsme z ní oba.“

„Oba jako oba zároveň?!“

„Nějak tak.“

„Ale my mu měříme příjem a výdej tekutin!“

„Jsem debil, blbec, nedošlo mi to, moc se omlouvám.“

Sestřičky na mě zíraly, pak se obě nadechly... a prohlásily:

„Dobře. Budeme to muset udělat tak, že nafalšujeme vyrovnanou bilanci tekutin.“

Luboš a hadičky

Nedá mi to, vypsát sem vstupy a výstupy z Lubošova těla.

- kyslík nosními brýlemi
- centrální žíla na krku s výživou
- periferní žíla na ruce s infúzí
- EKG svody na hrudi /elektrody na jeho chlupech nedržely a furt se odlepovaly/
- manžeta tonometru na paži k měření tlaku
- oxymetr na prstu k měření tepové frekvence a saturace
- sonda teploměru na zádech /když se odlepila, pacient jím začal chladnout, jak teploměr měřil okolní teplotu místo teploty těla, žádný přístroj ale nepípál, že Luboš má teplotu 26°C, tedy by musel být dávno mrtvý/

Kromě výše uvedeného z něj vedly 3 pytlíky:

- drén z břišní dutiny, tudy tekla sekret z břicha, v době mé návštěvy ještě pořád krev
- drén ze střeva přes konečník, ten nevedl nic
- močový katetr z močového měchýře, na jehož konci visel pytlík, do nějž stékala moč

Není tedy divu, že když se Luboš chtěl posadit, což jediné měl povoleno, nebyl toho schopen bez asistence dalšího člověka, protože jinak by hrozilo vytržení některé z hadiček.

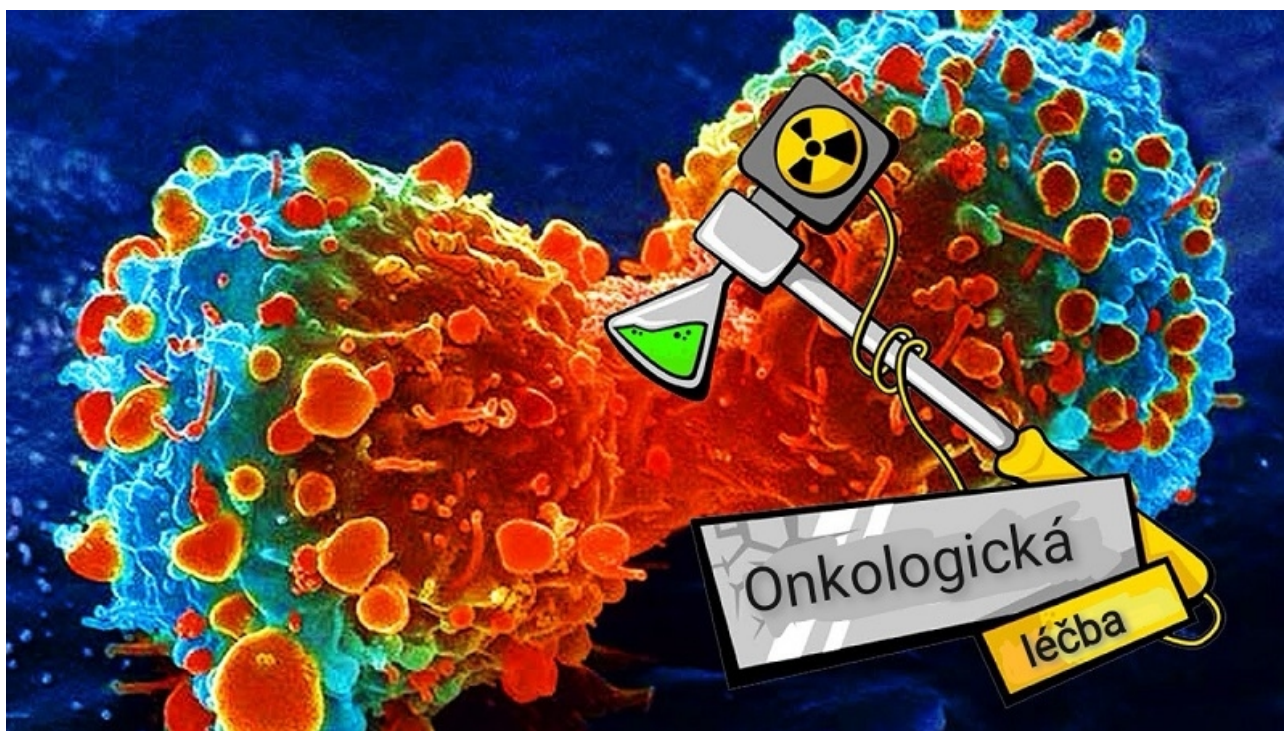
Jak mě zachránil respirátor

Poprvé, poprvé v životě mi byl respirátor ku prospěchu. O tom ale postupně. Napřed jsem se musela z Lubošova pokoje, mimochodem, s výhledem na Bakešův a Masarykův pavilon, vydat ven z JIPky, což byl kámen úrazu. Co mi bylo platné vysvětlení sestřičky, jaké vypínače ovládání dveří mám

zmáčknout, abych se dostala ven, když já vůbec netušila, kde se východ nachází. Musela jsem tedy s prosíkem za nimi, že pokud mě nevyvedou, budu jim tam bloudit do soudného dne, či alespoň do konce jejich šichty. Zasmály se a pomohly mi odejít.

Ovšem opuštění Braunova pavilonu tak jednoduché nebylo, v průchodu mezi ním a Švejdovým pavilonem se nacházely dveře, otevíratelné na fotobuňku. Až potud žádný zádrhel, až na to, že tyto lítačky se rozevíraly směrem KE MNĚ, takže mě jedno jejich křídlo praštilo do obličeje s velkou razancí, naštěstí z boku, takže se většina kinetické energie přeměnila na úder pod malým úhlem, bohužel hrana zachytila moje brýle a shodila mi je z obličeje. Zde naštěstí zafungovaly gumičky roušky, za něž se zahákla moje optika a brýle tak zůstaly viset u kontralaterálního ucha. Aspoň že tak. Nebýt povinnosti nosit zakrytí huby, brýle by mi spadly na zem a možná by se rozbily.

Až na tuhle nepříjemnou příhodu, danou mou šikovností, zapůsobil na mě Žluťák velmi pozitivně. Dáme to. Rakovinu porazíme, máme dobře nakročeno.

Máno, kde mám telefon?

Jak jsem již předeslala, na JIPce si sestřičky rády komplikují život tím, že jest pacientům zakázáno užívat tam svá vlastní komunikační zařízení, takže veškeré info o jejich stavu se příbuzní dozví pouze přes pracovníka JIPky, který musí telefon zvednout a najít někoho kompetentního, kdo zodpoví zvědavé otázky rodinných příslušníků. V odpoledních hodinách bez problémů aparát dávají na ouško pacienta, aby si polosoukromě pokecal s domovem a důstojně si poté odkráčejí zpět do své kukaně, což je ostrůvek uprostřed patra, na jehož okrajích jsou umístěny dvoulůžkové prosklené

kóje s pacienty, napojenými na přístroje, proto ten polosoukromý hovor – i po odchodu sestřičky tam vždy zůstal další pacient. S ohledem na spektrum diagnóz, tedy že je minimální a statisticky nemožná pravděpodobnost, že tam bude ležet někdo po plastické operaci prsů či implantaci penilní protézy, předpokládám, že tomu nemocnému, okupujícímu druhou postel, bude právě probíhající hovor naprosto u prdele a rozhodně nebude naslouchat vrkání dvou hrdliček, co se neviděly od neděle.

Když jsem se za Lubošem stavovala včera, tak mi líčil, jaký je pak následující osud telefonního přístroje, který sestřička donese adresátovi, poté se vzdálí z doslechu a koná svou práci, proto ani neví, kdy hovor skončil. Jelikož všichni pacienti na JIPce jsou buď ležící úplně dobrovolně, protože jsou totálně KO, nebo napůl dobrovolně, jako Luboš, který díky všem těm šlauškům z něj a do něj vedoucích se bez asistence ani neposadí, nepřipadala v úvahu varianta, že pacient sám telefon odnese. Pak to prý probíhalo tak, že až opět někdo další zvenku zavolal, aparát začal řinčet a zvonit, jenže to už sestřička dávno zapomněla, komu ho předtím odevzdala, takže oddělením se neslo: „Máno, nevíš, kde mám telefon?“ načež zoufalá sestřička postupně obíhala jednotlivé kóje.

Jak se Luboš sjel

Dnes měli Luboše dle původního plánu přeložit zpět na standardní oddělení, kde již bylo povoleno vlastnit mobil, celé dopoledne jsem tedy očekávala, kdy mi pípne sms či vocap, a já se tak s Lubošem spojím přímo, bez prostředníka. Mobil ale zlověstně mlčel. Že Luboš žije mi bylo jasné z faktu, že mi nikdo ze Žlutáku nevolal, aby oznámil zprávu o jeho skonu, takže to, že se sám nehlásí, znamenalo jediné. Leží nadále na JIPce. Pročpak ale? Něco se muselo zkomplikovat.

Poučena z pondělka, kdy jestli chci s Lubošem mluvit, mám volat po 16. hodině, učinila jsem tak. Na dotaz, zda tam pacient toho jména stále leží, se mě příjemný hlas zeptal:

„Ano a chcete jej k telefonu?“

Samozřejmě, že jsem toužila, tak tam Lubošovi aparát zanesla a ten mi poreferoval, proč zůstal nadále na JIPce. Oni jej poněkud předávkovali opiáty, takže se totálně sjel a bylo mu děsně dobře. Plně pochopil, co na tom ti narkomani mají. Ono je to totiž naprosto úžasné :-)))

Dal mi tak za pravdu, když jsem mu líčila jeden svůj zážitek z minulosti, kdy mně před více než 15 lety v krátkodobé narkóze odebírali vajíčka kvůli umělému oplodnění. Doteď si pamatuji ten

nádherný pocit, kdy mně začal do žil proudit opiát a ačkoliv to trvalo s bídou pár vteřin, i s takovým časovým odstupem si přesně vybavím své tehdejší pocity sekundu po sekundě. Ted' má podobný zážitek i Luboš, takže ho tímto vítám v klubu.

Tím pádem mi bylo jasné, proč zůstal na JIPce na přístrojích, morfinové deriváty totiž mohou tlumit dechové centrum, takže si jej zjevně raději ponechali tam, kde snáze pohlídají eventuální komplikace, než by to bylo možné na standardním oddělení.

Já mám jít cvičit?

Luboš mi vyličil, jak na to, že je totálně sjetý, přišla fyzioterapeutka. S radostí mířila k pacientovi, který den předtím nadšeně nejenom cvičil, ale trval na chůzi /po přechodném odpojení ze všech těch hadiček/, a to dokonce po chodbě, nejenom po své kóji, což mu zatím umožněno nebylo. Jaké bylo její překvapení, když dnes vyzvala Luboše, že se bude cvičit a z postele se setřelou řečí ozvalo:

„Cožeeeee? Cvičiiiit? Jááá? Noooo tooo néééé.“

To už rehabilitační pracovnice tušila, že něco neštymuje, tak přikročila rovnou k posteli, kde našla přiblíže se usmívajícího Luboše s polovypáleným jazykem, jak si povídá se svou rukou. Rychle povolala sestřičku a ta okamžitě pochopila situaci. Lubošovi do žíly proudí mnohem více opiátů, než je žádoucí, takže je v rauši. Zkušeným hmatem zastavila kapačku s opiátem, čímž Luboše akorát naštvála, protože mu překazila údajně nejhezčí zážitek jeho života, jak mi později v telefonu vyličil.

Bohužel tím, že mu násilně ukončili další kapání opiátů, které si do té doby užíval všemi smysly, vyvolali mu dost nepříjemné abstinenční příznaky jako tachykardie, pocení, nevolnost, kolapsové stavy, naštěstí to ale poměrně rychle odeznělo, byl dokonce schopen později opravdu nejenom cvičit, ale i vydat se na procházku po celé JIPce, nejenom po své kóji. Když tak ťápal za asistence fyzioterapeutky kolem ostrůvku sestřiček, oděn do slušivého andělíčka s čouhajícím pozadím, rozšafně jim oznámil:

„Čau, jdu do cukrárny.“ Asi ještě účinek opiátů zcela nepominul.

„Stop! Pane Vargovčík! Vy nemůžete do cukrárny!“

„Proč ne?“

„Jste diabetik, takže Vám povolím maximálně kavárnu, ale cukrárnu rozhodně ne.“

„Aha, škoda, no tak to nejdu tedy nikam a zůstanu tady na JIPce.“

My žádný příjem nečekáme!

Ve čtvrtek se konečně Luboš dočkal přesunu na standardní oddělení, o den později proti původnímu plánu. Když jej dovezli z JIPky, tak bylo zrovna před obědem. Převlékal se do svého nemocničního kompletu, tedy zelených kraťasů a zeleného trička, když zrovna volali na oběd jeho pokoj, tak se vydal do jídelny na patře. Jak si to štrádoval kolem sesterny, zastavila ho jedna ze sestřiček:

"Počkejte, my už žádný příjem nečekáme!"

"Ale já nejsem příjem, já jsem z JIPky," děl Luboš a ukazoval si na krk na stále přítomný centrální, tedy na kanylu v horní duté žíle.

"Z JIPky?! To snad není možné. Evo, pojď sem, tos ještě neviděla!"

Dorazila druhá sestřička a od první obdržela dotaz:

"Co myslíš, odkud pán přišel?"

"Nevím, zvenku."

"Z JIPky, Evo, z JIPky. To jsme tu ještě neměli. Z JIPky všichni ostatní ještě leží, a jídlo jim doneseme na pokoj."

Ta stejná sestřička za několik hodin skoro vrazila do sloupu, jak se nevěřicně za Lubošem otáčela, když šel se mnou odpoledne do bufetu.

„Proč tak zírala?“ nechápala jsem její údiv, „copak Ty ses nedovolil, zda můžeš ven?“

„No, já vlezl do sesterny, zrovna když se tam bavila o něčem s doktorem a řekl jsem jim, že jdu ven, a to bylo vše. Ani nevím, zda mě vnímali.“

Jak vypadá velká vizita aneb já si zkontroluji, zda jste fakt čistý

Luboš mi líčil ještě jeden zážitek ze svého pobytu na JIPce, a to velkou vizitu. Velká vizita je, když pan primář jako velký bůh Zeus schází do panteonu, tedy mezi své poddané, kteří v hrůze před ním smýčí postele ze všech stran včetně té spodní, nablýskávají ocelové postranice a do pozoru se samy od sebe staví i prostěradla a matrace.

Luboš byl sestřičkou upozorněn, že má být umyt a oholen. To druhé se ukázalo být prakticky neproveditelné, když Vám na to půjčí erární žiletku, naštěstí jednorázovou, ale tupou tak, že

sebevražda by se pomocí jí spáchat nedala, ale zapomenou dodat návod, jak se má Luboš oholit bez zrcadla, když má v krku napíchnutou kanylu. Nakonec se mu to povedlo, byť výsledek nebyl nijak oslnivý, účel ale byl splněn.

Zajímavější byla hygiena těla. Ten den Lubošovi vytahali většinu hadiček, ponechali pouze centráل v horní duté žíle, takže byl různě potřísněn krví a jinými tělními sekrety. Ne, volové, nemám na mysli moč ani stolicí, myslím prostou serózní tekutinu z ran. Protože ve své kóji měl i umyvadlo, byl požádán, aby se k němu postavil a vydrhnul si celé tělo, zatímco jej bude krýt zástěna, aby spolupacientka na vedlejším lůžku nespatriła něco nepatřičného. S ohledem na její diagnózu /mladá žena s diseminovanou inoperabilní gynekologickou malignitou/ tohle Lubošovi přišlo zbytečné, ale pořádek musí být a směrnice hovoří jednoznačně. Luboš pouze sestřička taktně poprosila, že si jej musí zkontrolovat.

„Víte, pane Vargovčík, já vím, že vy byste se umyl důkladně, vůbec o vás nepochybuji, ale přijde pan primář,“ což vyslovila tak zbožně, jako by se opravdu jednalo o Dia /Zeus, skloňujeme Dia, Diovi, Die, Diem/. „No a když dorazí pan primář, musíte být jako ze škatulky, nesmí na Vás být ani kapička krve.“

A tak stála za Lubošem a hlídala, zda si opravdu opláchl celé tělo a nevynechal jediný kousíček kůže.

Jééé, vy máte centráل, to si vezmu ještě dvě ampulky

Močového katetru se nechal Luboš zbavit ještě včera na JIPce, kde ukecal službu konajícího lékaře, ať tak rozhodne, neboť jenom doktor má pravomoc nařídít jeho vytažení, způsobil tím ale smutek tamních sestřiček, které měly strach, že se jim Luboš pomočí do postele. Proč by to dělal?

Normálně si zajde na WC jako každý slušný člověk. Ano, ale na JIPce prostě není běžné, aby si pacient dokázal dojít sám na toaletu, ale sestřičky si na něj zvykly. Prostě chodící a relativně samostatný pacient je tam opravdu výjimka.

Ze všech těch hadiček a šlaůků mu nakonec zůstal pouze „centráل“ neboli centrální žilní katetr, tedy kanyla vedoucí do horní duté žíly.

Jelikož je Luboš diabetik, pravidelně mu chodívali měřit cukr, což je nejsnadnější z prstu, kdy se bodne jehla, vyteče kapka a ta se po nanesení na diagnostický proužek strčí do glukometru, tedy pouze za předpokladu, že nemáte zavedený centráل.

„Představ si, přišla sestřička s glukometrem, že mě píchne do prstu, ale uviděla tu kanylu na krku. Zaradovala se, utíkala pro zkumavku, a hned mi začala nabírat krev. Pak zavolala na jinou sestřičku, ať jí donese další dvě ampulky, že to je super, že mám centrální, tak mi toho vezme víc.“
Luboš tento svůj katetr děsně nesnášel, takže jsem jej potěšila informací, že až bude mít svůj vysněný port, bude to ještě horší :-)

Jak Lubošovi dali polévku s 15 nudličkami

Když jsem se po práci za Lubošem stavovala, líčil mi, jak strašný má hlad, že neměl nic pořádného v hubě od soboty, a dnes je čtvrtek. Naštěstí byl spolupracující pacient a netroufal si najíst se něčeho nedovoleného. Každopádně opět byl prohlášen za raritu, protože jej vážili po příchodu na standardní oddělení, a zhubl pouze 1 kg. Prý to sestřička 3x kontrolovala, než uznala, že je to pravda a že se nespletla.

„Pane Vargovčík, já to nechápu. Po tomto typu zákroku, tedy po operaci nádoru tlustého střeva, nám sem všichni pacienti chodí o 6-7 kg lehčí proti váze při příjmu. Vy máte dole jenom kilo. To není možné.“

Každopádně mě to potěšilo a ukázalo se, co jsem tvrdila od začátku: rakovina je jediné onemocnění, kdy je nadváha či obezita výhodou. Luboš zjevně neztratil tolik na hmotnosti díky tomu, že se relativně brzo rozchodil, takže mu neatrofovaly svaly, hlavní přínos ale měly ty hnusné nápoje, které mu dávali na JIPce a které mu tak strašně chutnaly, že si vždy žádal repete.

Dnes mu na oběd naservírovali polévku, ze které se moc nenajedl, takže se těšil na večeři. O té mi pak referoval, že dostal talíř s tekutinou, v níž plavalo 15 nudliček. Údajně si je přesně přepočítal předtím, než se do toho pustil.

Doufám, že mu brzo povolí tuhou stravu, nebo mě z něj picne.

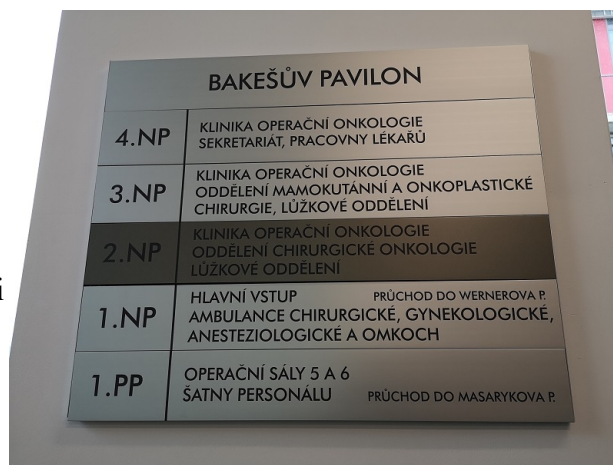

Nemocniční bufet je jediné místo, kde všem přijde normální prohlížení operační rány

Během mé návštěvy na Žlutáku jsem Luboše vytáhla na kafe, protože jako správný kafař jsem už začínala pociťovat abstinenci příznaky. Luboš si nepřál nic, netroufl si, což jsem kvitovala, ale měl velkou chuť na jogurtový nápoj Activia, tak jsem mu ho zakoupila s tím, že se pak na oddělení

zeptáme sestřiček, zda jej může konzumovat. Ony to schválily, takže je jasný cíl Lubošových výprav do bufetu, byť jej tam nabízejí za naprosto šílenou cenu proti běžné obchodní síti.

Tamní bufet se stal zároveň místem, kde jsem zkoukla Lubošovo břicho. Ne, že bych měla sexuální úchylku, ale toužila jsem se podívat na operační ránu. Ten ochotně vyhrnul tričko, a já zhlédla několik asi centimetrových ran, velmi pěkně se hojících, po vstupech robotických paží a po drénech, jen jedno místo měl zalepené. Snažila jsem se kousek poodhrnout gázu, abych viděla místo, kudy zjevně tahali nádor ven z těla, ale nepovedlo se mi to, tak jsem zase okraj obvazu vrátila zpátky. Když jsem se pak rozhlédla, zjistila jsem, že mé konání se všem jevilo naprosto normální, a to jak pacientům a jejich doprovodům, tak obsluze bufetu. Prostě koukat se na operační rány, studovat obsah pytlíků, vedoucích z různých drénů a kontrolovat žilní vstupy je věc natolik normální, že to nikoho ani nepohoršuje, ani nevyvádí z míry. Myslím, že kdybych tam Lubošovi začala provádět převaz, nejenom že by to všem připadalo v pohodě, ale možná by se odněkud přiřítíl někdo s dezinfekcí. Hned jsem si začala připadat lépe.

A z čeho by měl srát, když do něj třetí den už lijete jen vodu?

Luboš dnes ráno ke snídani dostal jen bílou kávu, což bylo divné i kuchařkám, a soustrastně se jej vyptávaly, co za operaci mu prováděli, když ještě stále nesmí jíst. Tím pádem se ukázalo, že včerejší polévka byla poloilegálně, protože jej vůbec nemají na seznamu strávníků. To už se do pokoje přiřítila vizita, kdy Lubošovi byla položena otázka, zda již byl na stolici, a pokud ano, o jakou konzistenci se jednalo. Ten, krajně vysílen z neustálého hladu, sklesle odpověděl, že jeho stolice byla adekvátní stravě, což si lékař vyložil po svém a poslal sestřičku pro projímadlo.

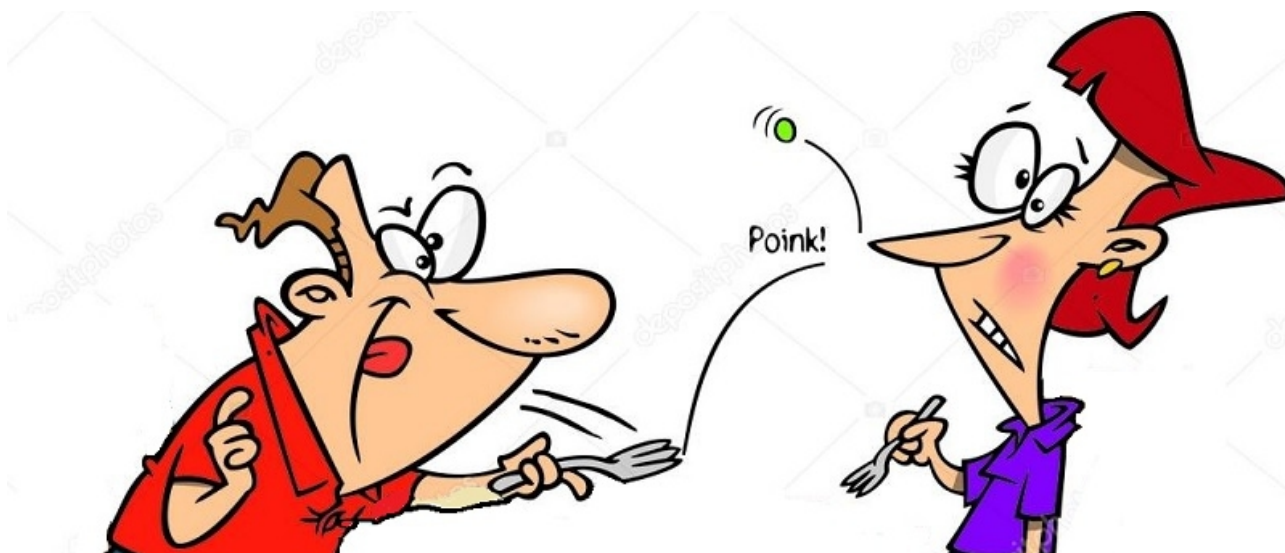
Vyhladovělý Luboš vztekle odsekl, že projímadlo nepotřebuje, tak doktor naordinoval léky na bolest a na spaní, což Luboš odmítl, jelikož bolesti nemá a spí dobře. Lubošův soused, tou dobou tam pobíhající v anděličkoví, protože čekal na odvoz na operační sál, to už nevydržel, a zařval: „A z čeho by měl srát, když do něj třetí den už lijete jen vodu?! Vždyť se na něj podívejte, chlap jak hora, a vy mu podáváte jen tekuté sračky.“

Místností pak drnčela hádka, kdy byl spolupacient personálem pokárán, aby se nepletl do toho, po čem je mu hovno, i když jemu o hovno šlo, a to o hovno Lubošovo, a polomalátný, zesláblý Luboš

odsekával všem, což bylo s podivem, jelikož je to typ člověka s bezbřehou trpělivostí, na němž by se dalo ne dříví, nýbrž žula štípat, čehož je důkazem naše fungující manželství, kdy se mnou ještě nevyrazil futra :-)

Situaci promptně pochopila a rozčísila vrchní sestra.

„Takže jestli tomu rozumím dobře, celý problém je v tom, že pan Vargovčík nedostává jídlo,“ otočila se kamsi dozadu, „naordinujte mu dietu.“

Jak na Lubošě zapomněli aneb propašujeme sem slivovici

Před polednem se za Lubošem stavil jeden z lékařů oddělení, aby mu důležité oznámil:

„Po dlouhém uvažování bylo rozhodnuto, že se Vaše střevo musí zatížit stravou, takže počínaje dnešním obědem už budete jídlo normálně fasovat.“

Z toho měly radost hlavně kuchařky, protože do té doby jej hrozně litovaly. Jedna z nich mu s uspokojením donesla podnos s jídlem, kde pod pokličkou trůnil nefalšovaný, plnohodnotný oběd. Luboš jej spráskal na posezení a byl happy jak dva grepy, což se projevilo i na jeho náladě a schopnosti tolerovat nemocniční režim i s jeho chlupama.

Pátráním se ukázalo, že když jej včera propouštěli z JIPky, tak tamní doktor mu nenapsal dietu, protože logicky očekával, že to provede přijímající lékař standardního oddělení, jenže ten zase, ať logicky, či nelogicky, tohle neřešil, zabýval se jen medicínskou stránkou Lubošova stavu a nepřihradil mu stravování. Nikomu to divné nepřišlo, jen kuchařkám a Lubošovu sousedovi, který se ho ráno při vizitě zastal.

Tento soused měl relativně nenáročný zákrok, kdy na místní podmínky se vše menší než nádor velikosti pěsti považuje v podstatě za banalitu, a nešel ani na JIPku, ale večer byl zpátky na pokoji. Jelikož se dozvěděl, že zrovna dnes Luboš slaví své narozeniny, začal spřádat plány, jak na Žluták

propašovat slivovici. Volal kvůli tomu své manželce, aby okamžitě naklusala s láškou, dozvěděl se něco v tom smyslu, že je debil a jestli jej MOU vyhodí pro porušení pravidel, ať si jí ani nepřeje, jaký mu ona udělá világoš.

Jak si na onkologii chlapi poměřují pindíky

Papu v žaludku Luboše naplnilo nejenom ve smyslu uvolnění hormonů slasti neboli endorfinů, ale i fyzicky mu zaplácalo trávicí trakt, protože kromě celkové slabosti z déletrvajícího hladu mu tento způsoboval i „hladovou bolest“, vrátila se mu tedy spokojenost a opět se začlenil do života na onkologii.

Mimo jiné se na chodbě potkal s jiným pacientem, který byl na operaci pro nádor střeva ve stejný den, rozdíl činila pouze metoda, kdy zatímco na Lubošovi, či spíše v Lubošovi, pracoval robot, u toho druhého proběhl klasický otevřený zákrok. Luboš od včerejška chodil bez problémů, maširoval i po venku, kdy si obešel areál Žlutáku, ale tamten byl rád, že zvládl učinit pár kroků po oddělení na jídlo, a to bylo všechno, čeho byl schopen. Luboš měl pár jizev, nádherně zhojených, ačkoliv dnes byl teprve pátý den po operaci, či čtvrtý, pokud den pobytu na sále počítáme jako nultý den, ovšem ten druhý pacient měl nepěknou jizvu od symfýzy až po xyfoidní výběžek, neboli od podbříšku až po hrudní kost. Celá břišní stěna jej bolela natolik, že na ní nesnesl žádné oblečení, a chodil v rozepnutém županu a trenýrkách.

Tady je vidět, že Lubošovo dlouhé čekání /od zjištění diagnózy až po operaci 7 týdnů a 3 dny/ bylo více než vykoupeno a odměněno tím, že se na něm vyřádl robot Da Vinci. Ano, i robot může mít jméno, vždyť je to taky v podstatě jenom člověk. Takže když si chlapi poměřili své pindíky, tedy porovnali jizvy a pooperační průběh, vyšel z toho jako vítěz jednoznačně Luboš.

Lubošův spolubydlící

Pokoje na Žlutáku jsou dvoulůžkové a zatímco před zákrokem byl Luboš sám, což s ohledem na vyprazdňovací proces bylo výhodné, po překladi z JIPky nafasoval asi o 10 let staršího chlapíka /později se z něj vyklubal vitální osmdesátník/, děsně ukecaného, ale sympatického, sečtělého a dokonce se smyslem pro humor, což dokázal, když jej dovezli ze sálu zpět na pokoj, a přišla za ním

sestra, zda chce doprovodit na toaletu. Ten radostně opáčil:

„Jestli vám to nebude vadit, budu poctěn.“

Po cestě na onu místnost:

„Sestři, vy mě vedete jak na taneční parket. Nezaskotačíme si?“

Než mohla sestřička zareagovat, odpověděl si sám:

„Ne ne, vy jste na mě moc mladá, vy byste mě utahala.“

Uznejte, že takový parťák jako spolubojovník proti rakovině je velká výhra, byl navíc byl asi 20 let po operaci zhoubného nádoru střeva, takže tímto demonstroval, že se ten hajzl dá porazit. Nyní se na MOU vyskytoval kvůli kýle a jelikož to souviselo s původní operací, provedli mu to na Žlutáku, což při spektru jejich výkonů byl opravdu zákrok, který provádí vrátný, jak podotknul sám pacient. O Lubošovi mluvil jako o zajíci z důvodu, že furt někde běhal – dopoledne a odpoledne pár koleček po venkovním areálu, večer korzování po chodbě, takže by prý nevydržel, stejně jako zajíc, zavření do klece.

Absence smradu = špatně, přítomnost smradu = dobře

Napřed, s dovolením laskavých čtenářů /naserte si, nebudete mi žvanit do mého psaní/, začnu trochu obšírněji. U operací obecně a břišních zejména, se jako nejdůležitější faktor, který se zkoumá, bere střevní peristaltika, tedy, jak to jen říct kulantně... Prostě prdíky. Když neodcházejí plyny, je to průser a znamená to většinou líná střeva, či přímo ileus, neboli zauzlení střev.

Tohle se kontrolovalo velmi snadno a jednoduše.

Pokud po příchodu na pokoj pacientů nebylo nic cítit, hodnotilo se to negativně, jestli se ale místností linul smrad, vždy to bylo kvitováno radostí. Prdí = vše je v pořádku.

Naši chlapi, tedy Luboš a jeho spolubydlící, si hned na začátku vytyčili pravidla, tedy že se bude prdět ad libitum, prostě dle libosti a vlastního uvážení. Takto si tedy chlapík všiml raketově se měnícího oděru

poté, co byla Lubošova střeva zatížena stravou, kdy obědval a večerel, zatím tedy ještě mixovanou stravu, a prohlásil:

„Pane Vargovčík, už nemáte ty divné, sterilní prdy, ale naprosto normální, člověčí. Ted' už jste za vodou.“

Jelikož se oběma nechtělo ležet ve špitále déle, než je životně nutné, začal spřádat plány, do nichž

zatahl i Luboš:

„Když nebudeme poslouchat, tak nás pošlou dříve domů.“

Lubošovi jsem oznámila, že jestli se nechá vyloučit pro nekázeň, tak jej zabiju.

Jak se podle zdravotní pojišťovny dává jídlo

Dnes už byl Luboš zařazen, co se týká stravy, mezi dospělé pacienty, tedy ty, co dostávají stravu běžné konzistence, nikoliv řízek namixovaný s bramborami do beztvaré hmoty jako pro batolata. Protože na oběd je volali opět podle pokojů, tak si logicky sedli se sousedem k jednomu stolu, a bylo jim naservírováno identické jídlo – klopsy v rajske omáče a knedlík. Až potud vše OK, Luboš tento typ jídla má rád, tak se na to těšil jak zákazník na prostitutku, oba ale zaraženě koukali na rozdílný počet plátků knedlíků – Luboš měl na talířku čtyři, kolega dva.

„To bude tím, že já mám Vojenskou pojišťovnu, kdežto vy Všeobecnou,“ z legrace prohodil Luboš. Spolubojovník, ač pohybově omezen na podporu dvou berlí, neváhal vyskočit od rozjezené porce, oběhal všechny pacienty se stejným obědem, kdy vytvořil anketu druh zdravotní pojišťovny versus počet knedlíků, a došel k překvapujícímu závěru: opravdu ti s Vojenskou dostali o dva knedlíky více, než ti s Všeobecnou, čímž vyvolal nevoli mezi těmi z jejich pohledu poškozenými, protože jim dva knedlíky byly upřeny. Jídelnou se nesl nesouhlasný šum hlasů, namířený proti VZP.

Samozřejmě je to blbost, souvislost je asi tak zhruba stejná, jako sledovat výskyt rakoviny prostaty u nositelů či nenositelů klobouků. Jednoduše ti s větším počtem knedlí byli delší dobu od operace, než ti s menším, nebo měli kratší zákrok a lehčí operaci, a že to vyšlo zrovna jako souboj pojištěnců je opravdu náhoda.

Ještě hodinu po dojezení to některým lidem stálo za to řešit a dumat nad rozdílnou péčí u jednotlivých pojišťoven.

Mimochodem, může mi někdo vysvětlit, proč dva chlapi, kteří si padli do oka, a jsou nejlepšími kumpány, sdílí spolu 24 hodin denně nemocniční pokoj a kuží pikle proti zdravotnickému personálu, si pořád vykají?

Jak se Lubošovi zhoršil stav

Jelikož mi Luboš radostně hlásil přechod k normálnímu jídlu, neváhala jsem, a koupila mu bez konzultace se sestřičkami 20 dkg té nejvyšší kvality a nejdražší krutí šunky. Probrala jsem to naštěstí s lékařem, tedy sama se sebou a usoudila jsem, že v této uzenině se nenachází nic, co by Lubošovi mohlo zhoršit zdravotní stav. Když jsem se za ním stavila, tak zrovna zoncna rumplovala, tedy slunce svítilo jak o život a parčík přiléhající k MOU byl obložen pacienty a jejich doprovodem, vydali jsme se tedy pod okna lůžkového oddělení, kde jsme se oba posadili na zábradlí a kochali se nádherným výhledem na Brno. Lubošovi jsem strčila sáček se šunkou. Ten obal roztrhnul, jako by týden nejedl, což v podstatě až na pár detailů, jako dnešní klopsy v rajské omáčce, byla pravda, a hladově to sežral přímo z papíru. Bez přílohy. No a co, vždyť teď potřebuje hlavně bílkoviny na regeneraci svalů, aby se dostal z katabolického stavu. Zpráskal to ani ne za tři minuty. Konal tak „nahore bez“, protože si shodil tričko, a vystavil na odiv své operační rány, aby je sluneční paprsky pomohly hojit. Prý by si nejraději lehl na trávník a opaloval se, měl ale strach, že by jeho polohu mohl někdo vyhodnotit jako kolaps či bezvědomí.

Když mi pak večer psal, jak jej děsně bolí břicho a zejména bránice, zatrnulo ve mně. Neměla jsem mu tu šunku kupovat! Skutečnost ale byla odlišná, jeho spolubydlící byl děsný srandista, a oba chlapi se neustále smáli, kdy Luboš měl oprávněnou obavu, že mu popraskají stehy nebo dostane křeč bránice. Jednou prý zůstal zkroucený natolik, že se smíchy nemohl pohnout, a tekly mu slzy z očí.

Já mít takového pacienta, jako jsem já, dám rovnou výpověď

Pan T. inklinoval k revoltě už z principu, první operaci na Žlutáku měl asi před 20 lety a tohle byl jeho již šestý pobyt. S personálem jednal, alespoň z mého pohledu, vtipnou formou.

„Doktůrku, co mi plánujete na oběd? Podívejte, já mám hlad a jestli mi nedáte najíst, tak si z mrazáku nechám dovést segedák.“ Dosáhl svého, lékař mu dietu přepsal na normální jídlo.

„Sestři, nechám si sem poslat řízek velký jako talíř. Vyzvednete mi ho na parkovišti.“ Dosáhl toho,

že ho sestřička poslala někam.

Přišla velká vizita.

„Pane T., vy pořád jenom spíte. Jste OK?“

„Samozřejmě, že jsem OK, spánek přece posiluje, šetřím si síly. Až se vrátím domů, tak se mě bude moje stíhačka bát, jak ji budu honit po poli.“

Jednou vyvedl z míry chudáka mladého zřízence jeho dobíráním si. Po zjištění, že tento tahá šichty už sedmým dnem v kuse bez pauzy, hlavně ale bez příplatku, se mu poctivě přiznal:

„Já mít takového pacienta, jako jsem já, dám rovnou výpověď.“

Lubošovi občas trochu lezl na nervy, převážně když si chtěl Luboš čist nebo spát, zatímco jeho soused měl povídavou náladu a rozhodl se mu do podrobností popsat podrobný rodokmen manželky. Důrazně jsem upozornila Luboše na jeho kladné vlastnosti, mohl tam dostat celou škálu blbců a pobyt na Žluťáku by se mu výrazně znepríjemnil.

Chlapi, půjčím si od Vás kliku

Protože sousedovi byla zima, na noc okno Luboš zavíral, ale vždy ráno jej otevřel. Dnes mu v ruku zůstala klika. Šokovaně na ni pohlédl, kouknul na parťáka, zda si něčeho všiml a po úlevném zjištění, že nepřerušil svůj monolog, kterým byl zcela zaujat, nenápadně kliku vrátil zpět a snažil se tvářit, jakože on nic.

Neuběhlo ani 10 minut a do pokoje vlítla sestřička.

„Chlapi, půjčím si od Vás kliku,“ a už se hnala k inkriminovanému oknu.

„Kliku?!“ nestačili se divit Luboš i pan T., i když první zmíněný svůj údiv poněkud hrál.

„Kliku, tady ve Vašem okně ji máme schválně vyndávací. Víte, o patro výš je ženské oddělení, a jelikož nám tam dámy páchávaly sebevraždy skokem z okna, museli jsme jim kliky sebrat. No a když je vedro jako dnes, tak jim ta okna otevřeme.“

Luboš, překvapen, že nad nimi je ženské oddělení, když u něj na patře jsou namícháni jak chlapi, tak baby, se mě později otázel:

„To jako statisticky je rozdíl mezi pácháním sebevraždy podle pohlaví?“

„Miláčku, tohle fakt netuším, ale je statistický rozdíl mezi skokem z prvního patra, kde máš pokoj, a z druhého patra, kde leží ono dámské oddělení. Z prvního se nezabiješ, ze druhého již jo.“

Taky jsem mu musela vysvětlit, proč škála pacientů u něj je smíšená. O patro výš se nachází pouze diagnózy rakovina prsů, vaječníků, dělohy a podobných orgánů, kdežto Lubošovo patro je určeno pro nádory trávicího traktu, proto se tam potkávají obě pohlaví.

Nezajdeme na pivo?

Neděle je nejenom dnem povolených návštěv na MOU, ale i dnem, kdy měl být Lubošovu sousedovi vytažen drén, který mu odváděl z břicha krev a jiné tekutiny. Jaké ale bylo jeho překvapení, když ranní vizita zhlásila, že žádná hadička se vytahovat nebude, nadále mu zůstane čouhat z břicha šlaunek, na jehož konci je pytlík, do nějž sekret stéká. Tímto tedy pan T. ztratil motivaci nadále žít, jelikož ke dnešku upínal všechny své naděje, protože den bez drénu pro něj znamenal návštěvu bufetu a nácpaní se chlebičkem, k němuž zlanal i Luboše, a ani mu to přemlouvání nedalo moc práce, Luboš chlebičky miluje, ovšem procesí lékařů a sestřiček panu T. zhatilo jeho plány. Luboš partáka ubezpečil, že o víkendu je beztak bufet zavřený, což pana T. uklidnilo. Chlapi se tedy na výpad do bufetu domluvili na zítra, kdy se už odpojení od drénu jevílo jako více než pravděpodobné.

Já sice před čtyřmi lety po gynekologické operaci mířila do bufetu jak s drénem, tak s močovým katetrem, nelze ale porovnávat můj podstatně mladší organismus, než je pan T., chodící chudák s berlemi, navíc bylo nutné mít na manipulaci s pytlíky určitý grif. Pokud to někoho zajímá, tak je potřeba si sehnat dva háčky a každý sáček si zavěsit

– to je důležité – o kapsy. Kdyby se to zaháklo o pás kalhot, tak díky váze pytlíků by hrozilo, že se kalhoty budou stahovat po směru gravitační síly směrem dolů, čímž by došlo k odhalení mého poněkud rozměrnějšího pozadí.

Pan T. ještě Lubošovi prozradil, že Žluták nemá tak přísnou restriktci alkoholu, jako ostatní nemocnice a že prý jde v bufetu koupit pivo a taky vypít, samozřejmě po předchozím svolení sestřičkami z oddělení. Údajně se tam pivo bere jako digestivum, což při rozsahu onkologicky léčených pacientů je opravdu na úrovni léku na zažívání. Řeč je samozřejmě o jednom pivu, nesmí jich dotyčný zkonsumovat deset.

Jak Luboš začal citýrovat s jídlem aneb proč na mě šetří?

Lubošovi jsem včera donesla krutí a hovězí šunku. Tu první spráskal na posezení přímo pod okny svého lůžkového oddělení a tou druhou si vytunil snídani. To jsem ještě byla v pohodě, mě někdo předložit, jako dnes jemu, jogurt, jablko a vánočku, tak bych to nejedla taky a radši bych se nadopovala šunkou bez přílohy. Na oběd ale reklamoval špíz, jelikož tam bylo vepřové maso a klobásy, a to on nerad. On nerad vepřové maso a klobásy? No to jsou mi novoty, to jsem nikdy neslyšela. Asi se moc dobře hojí a uzdravuje, když začíná citýrovat s jídlem, však já mu takové manýry, až bude doma, zatrhnu. Vše ale prý snědl, protože kuchařky hlásí personálu, když někdo nechal jídlo, a hned by za ním dorazil lékař, který by chtěl vědět, co se mu stalo, že neobědval. Luboš měl až do včerejška zařazenu dietu číslo 9/S, tedy diabetickou šetřicí. Nešťastně se mě před pár dny zeptal, proč zrovna na něm chtějí šetřit, copak nemá dobrou zdravotní pojišťovnu? Vysvětlila jsem mu, že adjektivum „šetřicí“ v tomto případě neznamena úsporu peněz, nýbrž to, že se při technologické úpravě pokrmů používá vaření, dušení a pečení, bez smažení a bez tuků, aby se předešlo dráždění trávicího traktu po operaci. Dnes už zjevně skončila doba hájení, jelikož nafasoval klasickou diabetickou dietu.

Mimochodem, jak mi poradil jeden rodinný příslušník, jak se v nemocnici snadno domoci jídla s masem? Nechat si naordinovat právě diabetickou dietu, ale pššt, nic jsem neprozradila :-)

Jak Luboš hlásil hnědý kód

Dovezla jsem Lubošovi čisté kraťasy a triko, výměnou za to, které nosil poslední dva dny. Jak totiž začal více chodit, tak se logicky i potil, a nechtěl pobývat v nemocnici v déle nošených hadrech. Původně jsem ho chtěla doprovodit na pokoj, aby se tam vysvlékl a šel rovnou do sprchy poté, co by mi dosavadní hadry předal, ale nakonec jsem s ním na oddělení nešla. Seděli jsme totiž na chodbě ve Švejdově pavilonu a já tam pila kafe, dovezené z centra města. Jak jsem se již zmínila, káva z automatu byla fakt odporná, takže jsem si jak včera, tak i dnes kafe přivezla z České z pojízdného stánku. Zatímco jsem degustovala, Luboš si skočil na WC, že se převlékne. Zdržel se tam poněkud déle, což mi nevadilo, aspoň mi neupíjel mou černou tekutinu. Když se vracel, tak zdaleka halekal:

„Já už mám normálně hnědou stolicí!“

To bylo radosti na Starém Bělidle, doted' totiž kakal nepříliš vábně vypadající světle žlutou směs.

Nyní poprvé od operace to již dostalo hnědý odstín, byť to nadále mělo spíše řidší konzistenci, už to ale více připomínalo hovno, než dosud.

Večer jsem si pak s Lubošem jako obvykle vcapovala a dnes se to týkalo Wobenzymu. To je totiž úžasný lék s prokázanými výraznými pozitivními pooperačními účinky, kdy Luboš jej dlabe druhým dnem. Jestli si tohle jednou přečte nějaký lékař MOU, nejspíše mě umlátí mým rukopisem. Já jsem Lubošovi vysvětlovala mechanismus účinku Wobenzymu, ale slova „podporuje to hojení“ můj mobil zaměnil „podporuje to kojení“ a takto to taky odešlo. Luboš chtěl vědět, zda tím myslím, že mu narostou prsa.

Jaký nám udělal pacient hezký bobeček

Oba chlapy už začínalo štvát spektrum otázek, které jim sestřička jako vždy ráno kladla, tedy dotazy na vyměšování, zejména na druh, množství, konzistenci, barvu, zápach a počet stolic.

„Jé, pane Vargovčík, takže vy jste udělal bobeček a dokonce dvakrát. No to je krása.“

Poté zamířila svou pozornost k Lubošovu parťákovi.

„A co Vy, pane T., prdíte?“

„Víte, já jsem v důchodu 18 let, já už přímo na všechno.“

„Já se vás neptala na politický názor, ale na vaše prdy.“

Na Luboše jeden z jeho pobytů na WC vyšel zrovna na velkou vizitu. Slyšel jen ťuk, ťuk na dveře, a vzápětí se mu tam zhmotnila sestřička.

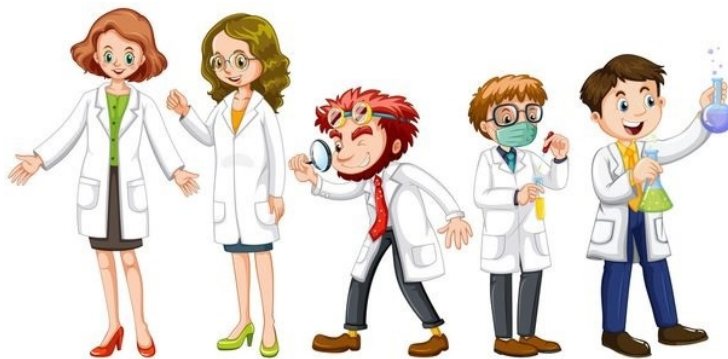
„Pane Vargovčík, šup šup, máte na pokoji velkou vizitu.“

„A co tak podle Vás teď mám udělat?!“

„Aha, no teď už asi nic, ale nezdržujte se.“

Luboš to tedy urychlil, jak to jen šlo, a vynořil se z toalety jen v trenkách, protože tak tam předtím nakráčel.

„Víte, vy jste mi dnes nedali ten úžasný sladký sirup, co jsem vždy dostával ráno ke snídani, takže to teď máte z toho, že mi to tak dlouho trvalo.“

Pane Vargovčík, já Vás vykopnu pryč!

Celý víkend, tedy sobotu i neděli, sloužil přednosta chirurgické onkologie, jehož inspekční pokoj měl okna umístěná do areálu Žlutáku, kde si Luboš ťapkal v rámci svých zdravotních procházek. Měl už vytyčený vlastní okruh, něco kolem 800 metrů, kdy celkem dal za den šest těchto koleček,

nachodil tam tedy denně určitě čtyři kilometry. Samozřejmě, že neunikl pohledům lékařů, kdy jeden ho dokonce oslovil a moc ho ocenil za jeho aktivitu. Další z těch, který si Luboš všiml, byl i sám přednosta a zastavil Luboš, když se v neděli večer zrovna z vycházky vracel.

„Pane Vargovčík, já Vás celý den sledoval. Nádherné počasí, já trčím v budově a Vy, ani ne týden po operaci, si tady mýrnix týrnix špacírujete přímo pod mým oknem. To není fér! Víte, jak jsem Vám záviděl? Že já Vás vykopnu pryč!“

Luboš netušil, jak prorocká to byla slova.

Aby nedošlo k mýlce, šéf onkochirurgie Luboš chválil.

Mimochodem, Luboš při svém zdravotním okruhu neopustil brány MOU. Jeho kolečko vedlo mezi Švejdovým a Masarykovým pavilonem, kde zabočil podél plotu, prošel malým parčíkem s lavičkami, kde za slunného počasí seděla spousta pacientů, obešel Masarykův pavilon a mezi Masarykovým a Morávkovým pavilonem pokračoval podél Bakešova pavilonu, obešel Wernerův pavilon, průchodem přes PET centrum se dostal mezi Švejdův a Wernerův pavilon, kde zahnul doleva a ocitnul se na východním místě své procházky.

/PET centrum není prodejna zvířat, nýbrž typ vyšetření./

Jak Luboš opravdu v trenkách cestoval domů

Dnes, přesně týden od operace, se Luboš na vizitě dozvěděl, že už jej mají plné zuby a pofrčí domů. Hned mi to psal, protože nám tak vznikl problém. Luboš neměl u sebe klíčky od bytu a

ani oblečení, protože bylo naplánováno, že se přece o propuštění ze stavu nemocných dozví minimálně den dopředu, já mu dovezu hadry na cestu a budu mít dost času vyhnat milence ze skříní.

Povedlo se mi aspoň domluvit v práci, že skončím dřív a vyrazím vyzvednout Luboš. No, domluvit v práci... On tam dnes nikdo z šéfů nebyl, pracovní den v prodlouženém víkendu, takže jsem se rozhodla sama a vyvěsila ceduli, že končím ve 12, s tím, že to nadřízeným oznámím dodatečně. Luboš domů cestoval opravdu tak, jak jsme si na začátku dělali srandu, tedy ve svých reflexních

trenýrkách. Měl je ale čisté, protože jsem mu je dovezla včera.

S „naprudko“ propuštěním bojovalo více pacientů, Luboš měl alespoň obrovské štěstí v tom, že jeho lékař operoval na sále, takže papíry mu mohl vypsát až po obědě, kdy jsem tam už dorazila i já. Luboš dokonce nafasoval jídlo, protože fakticky byl stále veden ve stavu nemocných.

Při poučení, co Luboš doma může a nemůže, se mimo jiné dozvěděl, že smí jíst a pít co chce, jen se má vyvarovat nadýmavým potravinám a má zakázané luštěniny. Škoda, že tohle nevěděl tvůrce jídelníčku, protože na oběd dnes Luboš dostal polévku z červené čočky.

Rady ohledně nápojů, že je mu povoleno konzumovat cokoli, Luboš inspirovaly ke klíčové otázce:

„Burčák, burčák můžu?“

„Samozřejmě, není důvod, proč byste nesměl.“

Takže nejdůležitější informaci stran rakoviny se Luboš dozvěděl a mohli jsme jet domů.

Kdybych teď Luboš zavraždila, každý soud by mě musel osvobodit

Luboš nebyl doma ani šest hodin a už mi lezl na nervy. Vše začalo aplikací Fraxiparinu, tedy injekcí na ředění krve, která se píchá pod kůži. Měla jsem v plánu to Lubošovi lupnout někam do břicha, což ale odmítl s výtkou, že do břicha ne, že to má přece operované a že sestřičky mu to vždy dávaly buď do ramene, či do stehna. To pro mě problém nebyl, tak jsem si nachystala potřebné propriety.

„Sestřička mi pokaždé vydezinfikovala oblast velkou jako dlaň,“ nesouhlasně mě Luboš pokáral.

„Ony jsou zvyklé z chirurgie, kdy vylijí kýbl dezinfekce na okolí operační rány, ale já Ti budu píchat injekci, na to mi stačí prostor dva krát dva centimetry,“ neúspěšně jsem se hájila. Aby byl klid v rodině, čti, abych mu nemusela injekci vzteky vrazit do krku, ustoupila jsem a potřela jsem mu místo na stehnu o velikosti 10 krát 10 cm.

„Sestřička mi vždycky na kůži udělala faldík,“ vyčítavě na mě houknul Luboš a zároveň sebou cuknul, čímž kontaminoval sterilní oblast tím, že se nohou otřel o peřinu kousek vedle.

„Přesně to jsem chtěla i já, než jsi mi uhnul,“ sykla jsem na něj vztekle.

„Ale sestřička mi pokaždé...“ víc už jsem nevnímala. Stiskla jsem Lubošovi kůži na stehně, čímž vznikl onen faldík a do jeho vrcholu jsem s razancí umístila jehlu a stihla píst.

„Sestřička to dělala pomaleji a netlačila tolik,“ ozvalo se z gauče.

„Sestřička si ještě zkontrolovala, zda v jehle ještě nezůstala kapka tekutiny,“ reklamoval mou činnost Luboš.

Uznejte, že kdyby v ten moment skončil s nožem mezi žebry, každý soud by mě musel osvobodit.

Já ještě nevyskočím jak srnka

Jelikož má Luboš rakovinu střeva, později překlasifikovanou na rakovinu konečníku /pamatujete se na tým lékařů, stojících mlčky nad jeho postelí a vyslovících jediné slovo – rektum?/, tak je jasné, že téma vyměšování je u nás na pořadu dne. Luboš totiž díky odstranění podstatné části konečníku trpí tzv. rektálním syndromem, tedy častým nucením na stolic, protože jeho rezervoár na tuhle záležitost už nemá stejnou kapacitu, jako měl před operací. Bude si muset zvyknout, že holt nelze projít kolem WC jen tak, ale vždy bude nutné, aby si tam odskočil. Tuhle činnost si ostatně mohl z pozice diváka nacvičit po mém boku, kdy až do gynekologické operace v roce 2017 jsem nedokázala minout toaletu, aniž bych se tam vymočila, a znala jsem tak systém veřejných či volně přístupných WC ve městě a najít toaletu bylo mou alfabou a omegou po příchodu kamkoliv. Nyní je tedy Luboš ve stejné pozici, jen s jiným typem toho, co z něj odchází, u mě se jednalo o moč, u něj o stolic. Na tohle jej ostatně upozornil i operátor a není předpoklad, že se to zlepší. Jeho konečník už holt není, co býval, co se týká

funkce zásobníku na udržení stolice. Naštěstí svěrače mu fungují, jak mají, ovšem za předpokladu, že je nenechá dlouho napínat a čekat, což v situaci, kdy ještě jeho střeva nedokáží stolicí dostatečně zahustit, vede k zajímavým stavům.

„Já ještě nevyskočím jak srnka,“ vyrazil ze sebe Luboš, do té doby si v poklidu ležící na gauči a počal se soukat hadovitými pohyby s

postupným otáčením se na bok a s následným postavením se. Díky nedávno rozřezanému břichu u něj totiž nepřicházelo v úvahu se normálně posadit jako běžný člověk, kterého přepadne touha navštívit WC.

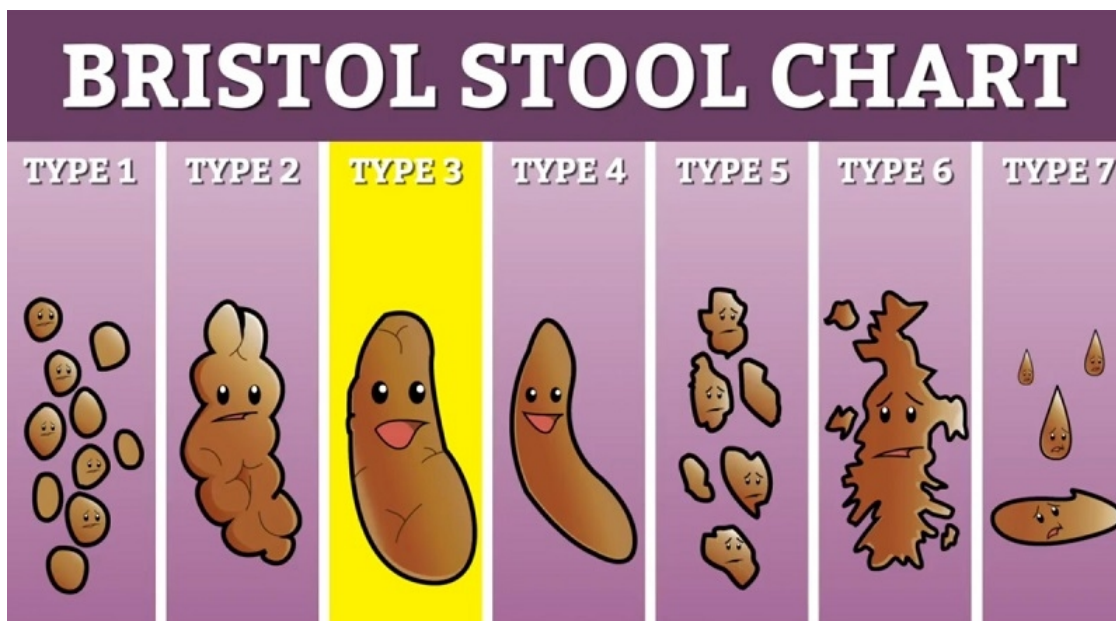
Není hovno jako hovno

Věděli jste, že se dá hovno vědecky zkoumat? Já do dnešního dne ne, ale je to tak. Existuje Bristolská stupnice stolice, která je navržena tak, aby názorně vysvětlila podobu stolice ve vodě v záchodové míse. Zohledňují se fyzické vlastnosti stolice a časové rozmezí, ve kterém byla stolice přítomna v tlustém střevě. Rozlišuje se sedm typů, kdy tři z nich se přirovnávají ke klobásce – hrudkovitá klobása, klobása s prasklinkami na povrchu a hladká klobása. Obávám se, že po tomto zjištění už pro mě tato uženina nebude nikdy tak fádňní, jako dosud, vždy tam uvidím i zárodek toho, co z ní vznikne po průchodu trávicím traktem.

Ty zbylé čtyři typy už nejsou připodobněny k žádnému jídlu, což mě přišlo i škoda.

Když už jsem si tedy nastudovala škálu stolice, tak jsem se zařadila do patologického typu 7, protože už tři měsíce trpím urputným průjmem. Po pohledu do záchodové mísy jsem dnes pochopila, že tohle nepřipomíná žádnou stravu, proto se taky na jeho označení ani nepoužívá. Myslím ale, že Žlut'ák má ještě rezervy v hlášení vyprazdňování.

„Vargovčík, dnes dvakrát typ šest, jednou sedm a jedna hladká, měkká klobáska.“ Neznělo by to líp takto?

Né, kýchat né

Ačkoliv od operace uběhlo pár dnů, Luboš se zvetil velmi dobře a jeho rekonvalescence postupovala mílovými kroky. Včera zvládl cestu z nemocnice pomocí MHD, byť jsem mu navrhovala taxi. Odvoz autem nepřicházel v úvahu, když auto nevlastníme a kamarád se takto

akutně nedal sehnat. Po vyložení věcí doma jsme se pěšky vypravili nahoru na sídliště pro burčák, když jej měl lékařem povolený.

Dnes jsme se vydali na asi 6 km dlouhou vycházku, sice po rovině nebo z kopce, ale i tak se jednalo o úctyhodný výkon, který zvládl na jedničku a neměl vůbec žádné problémy. Tento výlet byl výrazně delší, než běžné jeho zdravotní procházky po areálu MOU, ale jeho kondice si s tím poradila.

Začalo mi vrtat hlavou, zda jej tak brzo z nemocnice nevykopli po ověření, že jeho zdravotní stav je excelentní, když víkend v nemocnici prochodil, takže jim může statisticky zkrátit průměrnou dobu hospitalizace po robotickém výkonu.

Já od začátku tvrdila, že z Luboše robot vytvoří Kyborga a nikdo jste mi to nevěřili. Copak je možné, aby pacient týden po operaci byl schopen takové zátěže? Jaké bylo tedy mé překvapení, když se z gauče ozvalo zoufalé: „Né, kýchat né,“ kdy se Luboš, drže se za břicho, snažil zastavit kýchnutí, které se o něj pokoušelo. Plačtivě mi se slzami v očích vysvětlil, že kýchnutí je pro něj to nejhorší, co jej nyní může potkat. Pche, to ještě netušil, že mu do půl hodiny budu píchat další Fraxiparin :-)

Jak jsem Lubošovi rány dezinfikovala čtyři roky prošlým jódem

Luboš má na břicho celkem šest jizev. Čtyři jsou díry po nástrojích, které ve svých pažích svíral robot Da Vinci, jedna je po drénu, kudy vedla hadička zevnitř břicha kvůli odvodu krve a tekutin, no a poslední otvor tvořil přístup dovnitř kvůli vlastnímu nádoru a touto cestou taky šel ven. Umístění je v levém třísle a jedná se o několik centimetrů velkou šterbinu, která se díky své poloze pod převísem břicha hojila mnohem

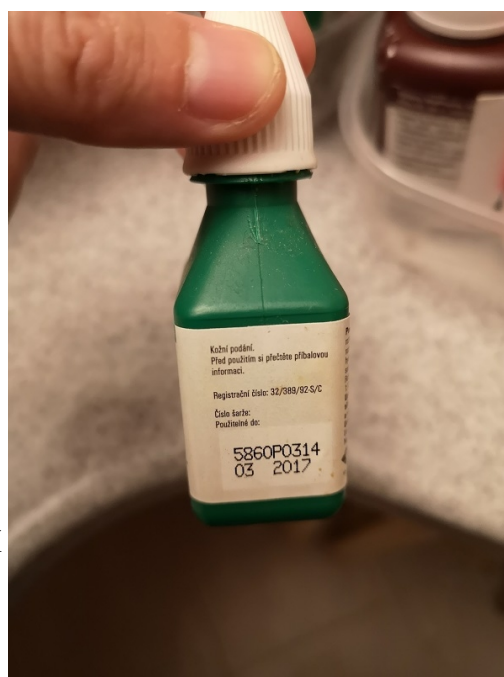

hůře, než ostatní díry. Protože jsem se neprozřetelně o tom Lubošovi zmínila, včetně podotknutí, že došlo k částečné dehiscenci sutury nebo-li rozjetí rány, začal tento panikařit, že to je zlé, vnikne mu tudy infekce dovnitř do břicha a taky se mu rozvine kýla. Uklidnila jsem jej, že se jedná jen o malou část jizvy a že efekt to bude mít maximálně kosmetický, struktury pod tím se jeví srostle a že to stejně nikdo neuvidí, protože to bude skryto pupíkem. Trval na okamžitém ošetření, tak jsem si

vyhledala doma dostupné možnosti dezinfekce a měla jsem na výběr: buď prošlý jód čtyři roky, nebo šest. Zvolila jsem si logicky ten první a důkladně jsem Lubošovi jizvu napatlala. S výsledkem byl velmi spokojen, jednak si na oblast neviděl přes břicho, to by musel použít periskop, jednak vnímal, že jsem jódem nešetřila.

Když jsem druhý den jizvu omrkla, vypadala mnohem lépe, což mohlo být způsobeno i tím, že hnědé zabarvení zakrylo viditelné struktury rozjeté jizvy. Nadále jsem pokračovala stejným způsobem, tedy jsem hojně ránu polévala a jelikož si Luboš stěžoval i na bolest jedné ze čtyř ran, kudy mu do břicha robot strkal své ruce, natřela jsem mu i tuto. Večer pak chtěl opět jizvu ošetřit identicky, ale nepamatoval si už, která to byla, trval ale na tom, že jej děsně bolí, aniž by vlastně věděl přesné umístění.

/Jak mi později sdělilo mé o sedm mladší dvojče – moje jediná, a tím pádem nejmilejší ségra – jodová tinktura se časem rozkládá a ztrácí svou účinnost, a to v řádu měsíců. Několik let prošlá chemikálie už je v podstatě homeopatickým činidlem. Nejspíše měla pravdu, jelikož později zakoupený čerstvý jód měl mnohem tmavší barvu, než ten starý. Ale pšššt, Luboš to neví./

Tobě operovali znaménko?!

Luboš si velmi pochvaloval hojení za pomoci jódu a naštěstí chudák nevěděl, že je čtyři roky prošlý.

Jestli si můj deník přečte někdo z MOU, tak mě zabije za to, že jsem Lubošovi pašovala do nemocnice Wobenzym a Ibalgin, ten druhý z důvodu sražení teploty, a jestli si můj rukopis přečte Luboš, zabije mě právě za prošlý jód. Na druhou stranu, a to mi potvrdí každý zdravotník, co za breberky by mohly růst v jódu po skončení doby jeho expirace?

Jelikož se dnes Luboš cítil dobře, vydal se pěšky do práce, kde si zaskočil za kluky z kanceláře. Šokoval je svým výzorem, protože vypadal úplně jinak, než si představovali onkologického pacienta a jeden z nich se jej nevěřicně zeptal:

„Tobě tu operaci zrušili, že?“

Když potvrdil, že opravdu jej minulé pondělí vykuchali, zírali na něj ještě víc.

„Tobě operovali znaménko?! Nebo co jiného bezvýznamného?“

Důrazně je musel přesvědčovat, že je devět dnů po onkologickém zákroku, a teď si tam došel pěšky ukázat se a pozdravit je. Uvařili mu čaj, on si sklopil křeslo do pololežící polohy, protože delší

sezení mu ještě dělalo potíže a takto tam vegetoval, než jsem se vracela z práce, kdy ke mně přistoupil do šaliny. Já mu za to vynadala, byl mimo domov šest hodin, což rozhodně není optimální. Kromě jiného mu dost oteklo břicho, přesně řečeno podbříšek. Bohužel tohle je zjevně daň za záchranu života – jak mu odstranili 26 podezřelých, patologicky se jevících lymfatických uzlin, došlo k přerušení mizních cév a holt se mu v podbříšku začala hromadit lymfa, což se projevilo právě otokem. Je to podobný princip, jako když ženám po odstranění uzlin z podpaží při operaci rakoviny prsu začne otékat ruka.

Uklidnila jsem Luboše, že alespoň do budoucna může tvrdit, že není tlustý a má velké břicho, ale že je pouze nateklý, ten ovšem můj návrh neocenil.

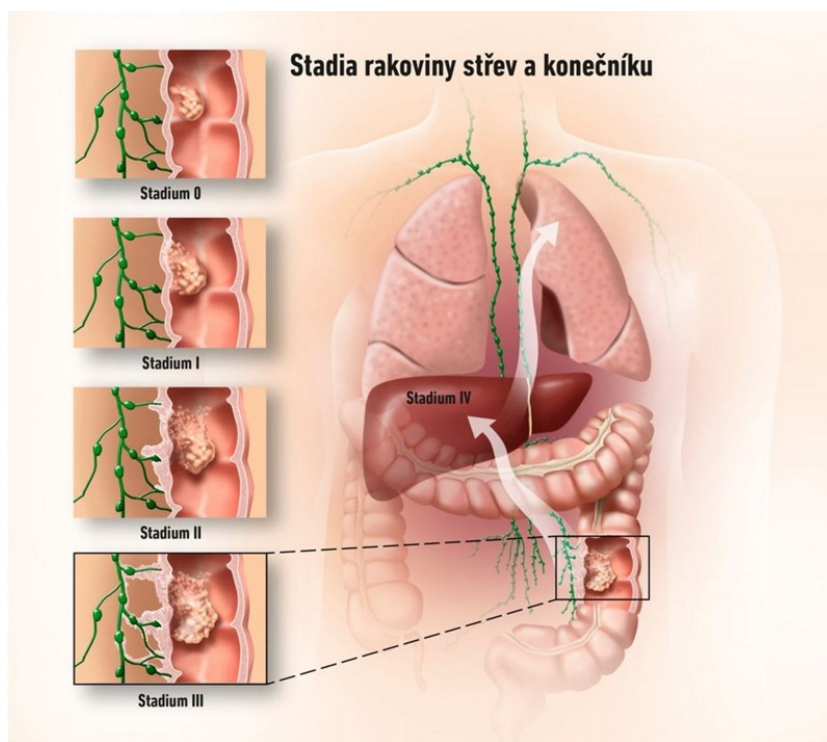
Blýská se na lepší časy?

Tento deník, jak jsem poznamenala v úvodu, vznikl postupně, začala jsem jej psát někdy v druhé půlce srpna, kdy již měl Luboš za sebou ultrazvuk břicha, kde mu vyjádřili podezření na metastázy v játrech a první konzultaci na MOU. Pak jsem text přidávala většinou po nějaké kontrole, až nakonec jsem jej vedla denně. Zpětně jsem už nic neměnila, maximálně jsem opravila

nějaké ty chyby a překlapy a že jich bylo.

Je tedy jasné, že jinak se to jevílo ze začátku, než to vypadá nyní.

V úvodu nám bylo řečeno, že nádor je lokálně rozsáhlý, bylo vysloveno podezření na metastázy v játrech, kdy následně proběhlo i CT hrudníku a břicha s nejasným nálezem ve smyslu možných metastáz v plicích i játrech, kdy se zároveň mohlo jednat o nespécifické, s rakovinou naprosto nesouvisející změny, jednoznačně ale popsali patologické uzliny. Na základě výsledků ani nebylo jasné, zda primární nádor bude operabilní, počítali jsme tedy i s možností, že buď se Lubošovi podá chemo, nebo... Nebo prostě se mu závěr života zařídí tak, aby co nejméně trpěl.

Pak už události vzaly rychlý spád, Luboš byl indikovaný k operaci a dokonce byl schválen robotem asistovaný zákrok, při němž mu operatér velmi důkladně prohlédl játra a žádné metastázy nenalezl. Doslova Lubošovi sdělil: „Pane Vargovčík, my jsme ta Vaše játra prohlíželi lalok po laloku, otáčeli, různě prohmatávali a můžete nám věřit. Žádné metastázy tam nemáte.“ Zapomněl se ale zmínit, že mu rozhodně jeho ztukovatělá játra musela poněkud klouzat z robotických paží :-)

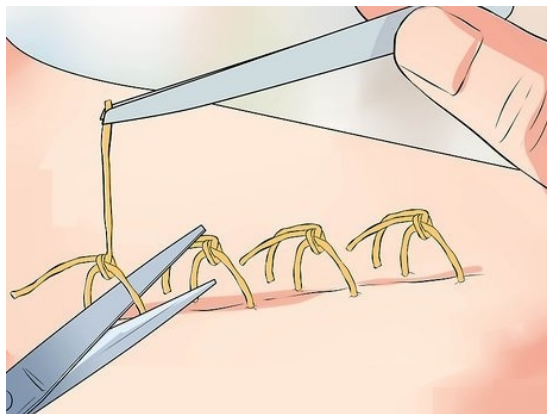
Postupně taky došlo k úpravě klasifikace nádoru, z původní diagnózy C19, tedy tumor rektosigmoidea, Luboše přesunuli do skupiny C20, tedy nádor konečníku. Pro nás je to prašť jak uhoď, to játro nebo ta ledvina, vždyť je to fuk, hlavní ale bylo, že patolog /ha, Luboš má i svého patologa!/ nález hodnotil jako nádor, neprorůstající vně střeva, tedy bez ohledu na jeho velikost nedošlo k lokálním ani vzdáleným metastázám, kdy mu odstranili 26! uzlin a ani v jedné se infiltrace nepotvrdila. Suma sumárum, tumor byl odstraněn vcelku, není předpoklad, že by zahrnil někde jinde, takže možná ani chemoterapie nebude nutná.

Tuto pasáž jsem sem zahrnula kvůli častým dotazům, jak to s Lubošem vlastně je.

Jak jsem Luboše přeprala

Z nemocnice Luboš odešel se „stehy in situ“, tedy s ponechaným šitím na dvou z šesti jizev. V levém podbřišku, kudy se tahal ven nádor, byl steh samovstřebatelný, tak toho jsem si nevšímala, Luboš mi to ostatně ani nedovolil, protože „Pan doktor mě objednal k operátorovi až na další týden, určitě ví, co dělá a rozhodně si spočítali, že ještě budu mít stehy. Musí přece vědět, proč se tak rozhodli,“ a přes to nejel vlak. Pan doktor prostě řekl, a basta. Ok, pro já za já, jeho to bude táhnout, svědit a zlobit, ale infekce z toho nevznikne.

Jiná situace byla ale s ránou, kudy vedl drén do břicha, tam použili jakousi textilní nit, a to byl kámen úrazu, protože na rozdíl od silonu se nejednalo o inertní materiál a Lubošův imunitní systém už začínal vyhodnocovat šití jako cizí a patřičně podle toho reagoval, navíc byl šev příliš utažen. Suma sumárum, přes Lubošovy protesty jsem se rozhodla, že dnes půjdou stehy ven, i když s tím vůbec nesouhlasil.

„Co tomu řekne operatér? Nemám mu raději zavolat? Dali mi přece telefonní číslo do ambulance, kdybych něco potřeboval.“

„Ty ale nic nepotřebuješ. Já jsem doktor, vím, co se dělá s operační ránou. Nebudeš nikam telefonovat a otravovat je kvůli takové banalitě.“

„To není banalita,“ našpulil Luboš uraženě rty.

„Z jejich pohledu to banalita je. Prostě to svedeš na mě, řekneš za týden, že Ti to provedla manželka násilím a ty ses nezvládl ubránit.“

Lubošovi se trochu rozjasnila tvář. Když by se dokázal před operátorem obhájit, že on by si stehy klidně nechal, ale manželka ho přeprala, bylo by to OK.

Ale sestřička říkala, že se to musí bodnout pod kůži

Z práce jsem si donesla sterilní nástroje, protože Luboš, ačkoliv na tom byl fyzicky dobře, byl limitován vzdáleností od WC, takže jsem jej nechtěla tahat do H., kde mám ordinaci. Protože jsem očekávala, že mi do toho Luboš bude žvanit, rozhodla jsem se začít napřed méně konfliktní činností, tedy aplikací Fraxiparinu. Jelikož se jednalo čtvrtou injekcí, neočekávala jsem žádnou zradu.

„Takhle mi musíš udělat faldík,“ předvedl mi Luboš na stehně, jak si to představuje.

„Sestřička mi říkala, že se to musí bodnout pod kůži, ne do svalu,“ urputně pracoval na mém nasrání.

„Já umím píchnout subkutánní injekci,“ vrčela jsem a než stihl více protestovat, už ji měl. Ne facku, nýbrž včeličku.

„Au, dnes to bolelo víc,“ prskal, „a taky to štípalo.“

„Ano, dnes jsi dostal 0,6 ml, do včerejška si měl 0,4 ml.“

To jsem si zjevně z jeho pohledu dovolila moc.

„Hele, ty máš metrák. Dávka 0,4 ml je pro šedesátikilovou třasořitku. Sice jsi to nafasoval, ale já Tě nechci mít poddávkovaného, tak jsem Ti napsala to, co z mého pohledu je pro Tebe nejlepší. A nechci slyšet, že pan primář nebo někdo jiný ze Žlutáku ví, co dělá. To já vím taky.“

Jak Lubošovi hrozilo, že jej vykastruji

Po takovém úvodu jsem si nebyla jistá, zda by nebylo rozumné, aby někdo Luboše upozornil, že se budu pohybovat s pinzetou a nůžkami poblíž jeho nádobíčka, takže by ve svém vlastním zájmu neměl moc pindat. Naštěstí ten byl natolik zaujat šokující informací, že jsem mu podala více látky na ředění krve, než mu naordinovali z MOU, takže si moc nevšímal, když jsem stůl v obýváku povýšila na instrumentační stolek. Rozložila jsem si tam vysterilizované nástroje, čerstvě zakoupený jód, pokoutně vyměněný za čtyři roky prošlý, kdy tamten skončil nepozorován v koši,

abych posléze zjistila, že jsem si zapomněla vzít štětičky. Nevadí, mám nějaké tampóny napuštěné lihem, prošlé asi 10 let. Volové, ne menstruační tampony, ale něco jako buničinu, určenou na dezinfekci ran.

Využila jsem Lubošovy nepozornosti a nalila jsem spoustu hnědé tekutiny – jódu – na ránu, uchopila nůžky a pinzetu, zjistila, že s brýlemi na to nevidím, sundala si optiku, do pinzety uchopila steh, nadzvedla a nůžkami prostříhla. Vytáhnout jej už bylo složitější, částečně přirostl s vnitřními strukturami, ale povedlo se. Jizvu jsem pak znovu zakapala jódem, čímž jsem zaujala Lubošovu pozornost. Setřela jsem odkapávající přebytky dezinfekce, zatímco na mě koukal.

„Proč nic neděláš? Kdy mi ten steh vytáhneš?“

Nechápavě jsem na něj zírала. To si nevšiml, co jsem s ním dosud prováděla? To bych jej taky klidně mohla vykastrovat a on by to nezjistil.

„Ten steh máš už dávno venku,“ zasyčela jsem na něj a abych to dokázala, podala jsem mu ty asi tři centimetry nitě.

Jeho údiv byl ohromující. „To je vše?! To už je hotovo?!“

Zatímco on vytřeštěně zíral na můj improvizovaný operační stůl, uklidila jsem nástroje. Lubošovi jsem pak nalila tekutou dezinfekci – aroniové víno. Sobě jsem měla chuť podat Lexaurin.

Hospitalizační výkaz

Když jsem si před několika dny dovezla Luboše ze Žlutáku /dovezla ve smyslu, že mi dovolil, abych jej doprovázela v šalině/, mezi věcmi, se kterými dorazil z nemocnice, byl i papír formátu A4, nesoucí nápis „Hospitalizační výkaz“. Jednalo se o hlavičkový papír s emblémem MOU v pravém horním rohu, samolepkou s Lubošovými iniciálami v levém horním rohu a několika řádky s nápisy „rodné číslo,“ „číslo chorobopisu,“ „diagnóza“ a „pořadové číslo“. To poslední uvedené činilo 6377. Kromě toho tam bylo uvedeno datum a čas přijetí /17.9. v 11,07/, jméno osoby z

příjmové ambulance a datum propuštění. To bylo logicky prázdné, když jsme tohle zjevně důležité lejštro neodevzdali na oddělení při Lubošově příjmu, tím pádem tam neměl ani kdo dopsat datum a čas propuštění. Jak se stalo, že formulář skončil u nás, místo v patřičných rukou, mi nyní bylo více než jasné. Z příjmové ambulance, která je ve Švejdově pavilonu, nám byla do rukou strčena spousta papírů, že je máme na lůžkovém oddělení v Bakešově pavilonu odevzdat, což jsme provedli, ale zjevně jsme sestřičce nevrátili všechno a zjistili jsme to až po skončení hospitalizace a příchodu domů. Je více než divné, že na to ale nepřišli na oddělení, a že se nesháněli po tom výkazu. Buď je to naprosto zbytečná věc a nepotřebovali to, anebo tam takových blbů jako jsme my, mají deset do tuctu, a stává se častěji, že jim pacienti předají jen část dokumentace.

Mě spíše zaujala druhá strana formuláře. Jednalo se zjevně o sesterské hodnocení pacienta, kdy se měla dle jednotlivých dnů zaznamenávat kategorie pacienta jako ve škole, kdy 1 = soběstačný, 5 = v bezvědomí, včetně zvláštní kategorie 0 = na propustce. Moc ráda bych věděla, jak by sestřičky popsaly Luboše: „Vidíme ho jen na jídlo, jinak trajdá venku.“

Chceš říct, že tohle je naše poslední rulička papíru?

Po návratu Luboše z nemocnice jeho konečník, o jehož valnou většinu přišel při odstraňování nádoru, neplnil svou přirozenou funkci, tedy zadržovat stolicí, a Luboš tak zažíval časté nucení s nutností okamžitého vypuzení obsahu. Zatím měl

ode mě i od operátora /ten kdyby Lubošovi přikázal třikrát denně si na břicho vykonat „vařila myšička kašičku,“ tak to vykoná/ zakázáno pokoušet se to v sobě udržet delší dobu z důvodu ochrany anastomózy, tedy napojení zbytku konečníku na střevo. Až to bude bezpečně a pevně zhojeno, začne se Luboš chovat jako jiný člověk, tedy chodit na WC jednou až třikrát denně a vyprázdnit se najednou, nikoliv po troškách každou chvíli, jako teď.

Logicky s tím jde ruku v ruce i spotřeba toaletního papíru. Já jsem očekávala, že nám WC papír bude mizet před očima, protože jsem se též podílela na jeho likvidaci, jelikož už více než tři měsíce trpím úporným průjmem, z nějž podezírám, byť je to aktuálně názorově a politicky nekorektní, druhou dávku Comirnaty.

Podtrženo sečteno, jedna rulička nám vydržela tak na půl dne. Každá normální žena by nakoupila obrovskou zásobu, až by chodba bytu byla zaskládána balíky této komodity. Ne tak já, já nejsem průměrná žena, já se na to vykvákla, protože jsem si jako správný prokrastinátor říkala, že to nějak

dopadne, zapomněla jsem ale Luboše upozornit, jaký k tomu zaujímám postoj.

„Dones mi prosím Tě papír,“ ozvalo se z toalety v pátek večer.

„Nedonesu,“ zatrnulo ve mně.

„Proč ne?“ nestačil se divit Luboš.

„Žádný nemáme,“ nechápala jsem, že mu tak očividná věc nedochází.

„Chceš říct, že tohle je naše poslední rulička papíru?!“ konečně mu to docvaklo.

Zpátky do minulosti

Z paměti se mi nyní vynořila jedna historka stará skoro dva měsíce. Je z doby, kdy se Luboš připravoval na kolonoskopii, na níž musel být, jak jej lékařka upozornila, velmi důsledně vyprázdněn, protože tou dobou už byla známa jeho onkologická diagnóza. Nafasoval seznam povolených a zakázaných potravin, což se ukázalo býti kamenem úrazu, Luboš se totiž zasekl na pokrmu „vařená vajíčka“.

„Udělám si smaženičku s cibulkou,“ oznámil mi radostně asi tři dny před vyšetřením.

„To nesmíš, cibule patří mezi zeleninu, kterou musíš mít vynechanou a vajíčka můžeš jenom vařená,“ upozornila jsem jej.

„Smaženička nejsou vařená vejce?“
divil se Luboš i ušima.

„Nikoliv.“

Den byl na poli „příprava před kolonoskopií“ klid.

„Dnes si připravím smaženičku s cibulkou,“ blýskala se Lubošovi očka radostí.

A už je to zase tady, malomyslně jsem si pomyslela.

„Nemůžeš ani jedno, ani cibuli, ani smažená vejce,“ čímž jsem situaci považovala za vyřešenou.

Ne tak Luboš. Ten nelenil, přirtil se s papírem, kde měl dietní režim přesně rozepsán, a radostně mi ukazoval na bod „vařená vejce“.

Dvakrát jsem se nadechla, třikrát jsem spolkla ostrá slova, linoucí se mi na jazyk, abych mu posléze sdělila asertivně: „Čemu do prdele nerozumíš na pojmu VAŘENÁ VEJCE?!“

Ten na mě chvíli nechápavě zíral a pak špitnul: „Takže fakt nesmím smaženičku?“

„Ne!“

Opět byl klid, přesně na 24 hodin.

„Mám chuť na smaženičku,“ začal Luboš, a vida můj nesouhlasný výraz, pokračoval, „ale bez cibulky, to už vím, že nesmím.“

Nezabili byste jej?

Boky jako skříň

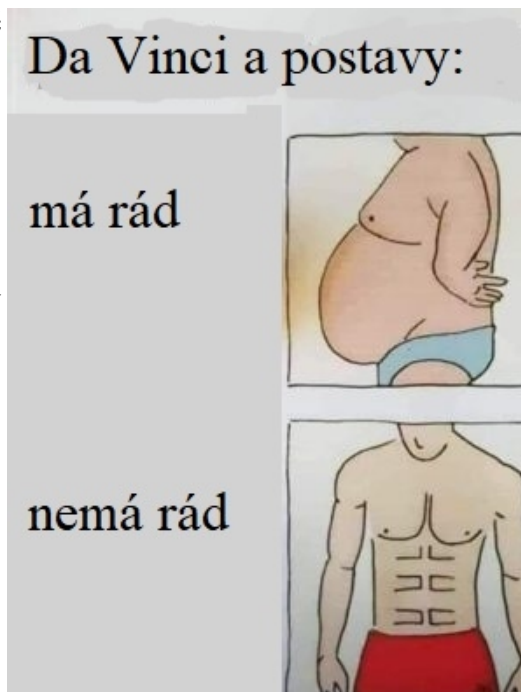
Dnešní den se stal dalším dnem D v naší onkologické historii. Luboš byl 18tý den od operace a čekala jej návštěva MOU, přesně řečeno chirurgické ambulance, konkrétně byl objednan k operátorovi, respektive k jednomu z těch tří, kteří se mu hrabali v útrokách, hledající nádor.

Mimochodem, robotická operace je přesně další důvod, proč raději mít postavu zápasníka sumo, než rachitického koncentráčníka. Víte proč? Jednoduše. Ve velkém břiše se robot Da Vinci svými pažemi může rozmáchnout, kdežto u hubeného, subtilního človíčka nemá dost prostoru k otočení a manipulaci. Prostě u rakoviny konečníku je lepší být tlustý s širokou pánví než štíhlý s úzkou pánví. Holt jsou boky jako skříň výhodou :-)

S Lubošem jsme taky řešili, co vzít operátorovi jako poděkování za úspěšně provedený zákrok. Ne úplatek, ale něco osobního, jednoduše věc, které říkáme my doktoři na venkově, „spoluúčast pacienta“. Volba padla na lihovinu dovezenou z Kobleva, kde Luboš ještě v přednádorovém

období pobýval na služební cestě. Vyhodnotili jsme totiž, že co roste na stromě, není úplatek, takže alkohol z tohoto ukrajinského města, ležícího na březích Černého moře, se řadí mezi povolené a nekorumpující dárky pro doktora. Lékař, když jsme mu flašku vrazili, měl radost a vážil si, že se jedná o specifický výrobek z jiného státu, tudíž dovezený za účelem obdarování blízké osoby, přičemž s Lubošem zapředl rozhovor na toto téma. Zjevně navázal na nějakou předchozí debatu, kdy spolu řešili něco ohledně Lubošovy profese. Já jsem ocenila tento jeho komplexní přístup k pacientovi, kdy člověk není jenom diagnóza, ale doktor se zajímá o člověka jako takového. Klobouk dolů, tím spíše, že na mě působil velmi skromným dojmem, přitom se v jeho případě jednalo o důležitou kapacitu s prováděním robotické operativy.

Pokud budu někdy potřebovat operaci na tlustém střevě či konečníku, tak jediný, od koho si to nechám provést, je odborník par excellence doc. MUDr. Roman Šefr, Ph.D.

My jsme o Vás věděli, ještě než jste sem přišli

Když jsme onkochirurgickou ordinaci navštívili před měsícem poprvé, tak v té době tam seděl jiný lékař /střídají se pravidelně v jednotlivých dnech týdne/, ale sestřička tam byla pokaždé stejná a jednalo se o obyvatelku H., kde mám ordinaci. Tehdy jsem přemýšlela, za jak dlouho se to v H. rozhlásí. Zbytečně, bylo to přesně naopak, na Žlutáku o nás věděli dávno předtím, než jsme poprvé vkročili na jejich půdu :-). Svět je prostě malý a Brno je jedna velká dědina, tímto se to dokázalo. Že já nepracuji v Brně? No, to sice ne, ale Brno venkov je v podstatě Brno, což se projevilo i letos v březnu, v době velkého covidového lockdownu, kdy Brno venkov a Brno město bylo jediné dvouokresí, jenž mělo umožněno volné cestování mezi svými hranicemi, všude jinde, včetně Prahy a přilehlých satelitů, tohle měli zakázáno.

S oběma pracovníky MOU, tedy Lubošovým operátérem a sestřičkou z H. jsme příjemně pokecali, alespoň tolik, kolik nám umožnil systém na Žlutáku, tedy vědomí, že za dveřmi čeká spousta pacientů, toužících vlézt do onkochirurgické ambulance. Mezi námi, já bych tam dobrovolně nešla. Osobně jsem byla pochválena za péči o Lubošovy jizvy, které 2x denně, tedy pokud nezapomenu, poctivě potírám teď už čerstvým jódem, nikoliv čtyři roky prošlým, a taky za vytažení stehu po drénu.

Abych nebyla za úplného debila, měla jsem potřebu jim vysvětlit, že na samovstřebávací steh v levém podbřišku, kudy se tahal ven samotný nádor, mi Luboš nedovolil sáhnout a jelikož jsem to nevyhodnotila jako nutnost zasáhnout, nechala jsem to tak, i když jsem moc dobře věděla, že se zauzlovaný konec má odstříhnout.

„Vy jste prostě chtěli, abychom při kontrole měli nějakou práci,“ vtipně to okomentovala sestřička a než se Luboš stihl na úkon vytažení stehů nachystat, vzala do ruky nůžky a uříkla čouhající zavinutí silonu. Nevím ostatně, jakým způsobem by Luboš přípravu na vytažení stehů chtěl provést.

Auto v kolejišti

Naše včerejší cesta na Žluták se neobešla bez dopravních komplikací. Vyrazili jsme tam s takovým předstihem, až jsem si říkala, že na nás budou koukat jako na blbce, když tam budeme o hodinu dříve, to by ale nesmělo jedné řidičce chcípnout auto v místě omezení, kdy silnice byla uzavřena a

na krátký úsek vedla souběžná komunikace společná pro šaliny i auta. Logicky tedy, když se něco posere, tak optimálně tam, kde nepojíždě auto zablokuje celý pruh tramvajového pásu. Jelikož šalina nemá nožičky, neobejde to vedle toho, zůstali jsme tedy naštosovaní v celé řadě šalin. Protože naše tramvaj byla první, která zůstala zablokovaná, mohli jsme pohodlně celou scénérii sledovat zpoza oken. Mladá řidička, která vypadala, že se stydí až do třetího kolena a snaží se prolnout s vozovkou, nezaváhala ani na minutu. Čile vyskočila zpoza volantu, otevřela kufr, vytáhla hever, náhradní kolo, přičemž mě mohly vylézt oči z důlků údivem, jak je technicky zdatná. Mohla jsem zůstat naprosto klidná. Poté si rozepnula kabelku a kamsi volala. Během asi dvaceti minut přijel chlap v montérkách, uchopil hever a jal se vyměňovat kolo. Já docela dlouho přemýšlela, proč vůbec vyndávala hever a rezervu a teprve poté si zavolala odtahovku, místo aby to provedla naopak, pak mě ale napadlo, že třeba čekala, jestli se nevynoří nějaký muž, který to vyřeší. Nestalo se tak. Přivolaný chlapík vyměnil píchlou gumu za novou, vyinkasoval předem domluvenou částku /poučení pro dámy – buď se naučte kolo prohodit za rezervu samy, nebo si vozte v peněžence dostatek bankovek/ a odfrčel. Řidička s noblesou nasedla do již pojížděného auta a provedla totéž, k čemuž jsem měla chuť jí z velké radosti zatleskat, ale neshledala jsem v šalině spřízněnou duši. Všichni kamsi volali, aby oznámili, že přijedou pozdě do práce, protože nějaké pipině zdechlo auto přímo před šalinou. Náš hodinový náskok se tak zmenšil na asi 20 minut, o které jsme se ocitli dříve před objednaným termínem vyšetření v Bakešově pavilonu.

Už jsme na onkologii jako doma

K terminálu, kde se skenuje kartička a mačká přidělení do jednotlivých ordinací, jsme dorazili jako staří známí. Sice mě trošku mou předstíranou rutinu narušilo načtení kartičky až na třetí pokus, protože s brýlemi do dálky jsem se hůře orientovala, kam přesně červený paprsek dopadá, ale zato jsem mohla hrát suverénní sebejistou osobu, která jednoznačně ví, kam kráčí. Ano, Luboš si od minula nezapamatoval, která chirurgická ambulance je ta jeho, takže když jsem bez většího zkoumání /bez tak jsem na písmena blbě viděla/ stiskla „chirurgická ambulance 1, dveře číslo 6“, nestačil se divit.

„Jak to víš?“

„Jak vím co?“

„Jak jsi věděla, co máš na displeji zadat?“

„Minule si Tě objednali do této ordinace a teď si tě pozvali do stejné, poučili nás přece při propouštění z hospitalizace.“

Luboš dosedl do docela narvané čekárny, kde jsme horko těžko našli dvě volná sedadla vedle sebe, chvíli se rozhlížel po jednotlivých dveřích, srovnával své vzpomínky z doby před měsícem s aktuální realitou a pak se mu rozbřesklo:

„Ano, minule jsem byl ve dveřích číslo šest!“

Že jsme už starí mazáci vyšlo najevo záhy. Chvíli po nás dorazila asi 70letá dvojice a začala se zoufale vyptávat, jak mají o sobě dát vědět.

„Musíte přes mašinu u vchodu,“ dostalo se jim rady od kohosi sedícího u okna, načež oni nechápavě stáli a koukali na nás. Nevydržela jsem to, vyskočila jsem, vrátila se s nimi do vestibulu, poprosila je o kartičku, kterou dolovali snad deset minut z útrob zavazadel, naskenovala jsem QR kód, načež jsem se sebejistě dotázala: „Kdo je pacient a s jakou diagnózou?“

Jako marod se ukázala býti paní s gynekologickou malignitou, tak jsem zkusmo stiskla „chirurgie 2“, čímž jsem měla šanci stát se obdivovanou osobou, pokud jsem se trefila, nebo se ukázat jako kokot, jestliže jsem zmáčkla blbou ordinaci. Chvíli jsem trnula, zda se nevytíří sestřička z nějaké ambulance a nezařve: „Paní XY, jste blbě, ale už jsem Vás přehodila, budou Vás volat do tamtěch dveří,“ nic se ale nedělo, z čehož jsem usoudila, že jsem zaválela. A taky že ano, dotyčná dvojice mně děkovala tak dlouho, až mi to bylo skoro trapné.

Na velikosti /ne/záleží

V lidském životě všechno poměrujeme a porovnáváme. Důležité je, alespoň v určitých fázích vývoje, kdo má velká prsa, velký plat, velké auto, velkého pindíka, nebo naopak malý zadek, malé dluhy, malou hypotéku. Jsou ovšem situace, kdy na velikosti nezáleží, příkladem je právě nádor tlustého střeva a konečníku. Je naprosto obvyklé, že lokálně velký nádor, který ale roste DOVNITŘ střeva, tedy neprorůstá do okolních tkání, nemívá metastázy a naopak, původně zjištěný relativně malý nádor může již zasahovat mimo střevo a vyslat rakovinné buňky, způsobující metastázy v uzlinách a vzdálených orgánech, zde typicky v játrech a plicích. Lubošův nádor se řadil do první skupiny, tedy obrovský útvar, jevící se nebezpečně, který stihl vyvolat pouze zvětšení uzlin v břiše, bez jejich metastatického poškození a nedokázal se dostat přes svalovou vrstvu ve střevě. Proto tedy

na začátku tak děsivě působící nález, nyní po operaci vypadající vcelku nevinně. Lubošovi robot Da Vinci ve spolupráci s šikovnými ručičkami dr. Šefra odstranil 26 lymfatických uzlin, což je opravdu nadstandard, běžně se odebírá 12, tedy méně než polovina toho, co vyňali Lubošovi. Všech těchto 26 uzlin měl Luboš prost maligních buněk, byť se to na CT jeví jinak – tehdy tam popsali patologicky suspektní uzliny. Důležitá ale byla histologie – všechny uzliny negativní, nádor odstraněn celý, bez rezidua a s dostatečným lemem zdravé tkáně. Suma sumárum, nebude nutná chemoterapie, Luboš je tedy zdravý a má větší šanci nechat se zabít infarktem či cévní mozkovou příhodou, případně mnou, pokud mě bude srát, než nádorovým onemocněním. Sice bude nutné další sledování, tedy chodit pravidelně na kontroly, včetně CT a kolonoskopie, ale to je malá daň za záchranu života.

Paní doktorka je dobrota sama, ale přese mě neprojdete!

Lubošův sympatický operátor i sestřička z H. nám potřebovali ještě domluvit dispenzarizaci na onkologii. Zatímco dr. Šefr s Lubošem žvanil z mého pohledu v té chvíli o nepodstatných věcech, tedy o Lubošových služebních cestách, sestřička začala žhavit telefon. „Chci objednat pana Vargovčíka k dr. Bencsikové.“ „Ano, je po operaci, nemá žádné metastázy a chci, aby chodil k dr. Bencsikové.“

„Ano, já vím, co dělám. Je to manžel dr. Vargovčikové a chci, aby chodil k dr. Bencsikové.“

„Já vím, že mu nádor odstranili celý a není nutná další chemoterapie, přesto chci, aby chodil k dr. Bencsikové.“

„Ano, já vím, co dělám. Dej mi pro něj termín k paní doktorce. Ano, trvám na sledování u dr. Bencsikové.“

„Věř mi, opravdu vím, co dělám. Chci pro něj termín u Vás, nebo mi dej paní doktorku k uchu.“

Takto se ukázalo, že původně náhodně domluvená Lubošova onkoložka se vůbec jeho onkoložkou nemusela stát, jelikož toho má moc a nádor rektosigmoidea, úspěšně odoperovaný, bez metastáz, je v podstatě nezajímavý a mimo rozlišovací schopnost MOU, přesto sestřička z onkochirurgie trvala na svém a prosadila, že Luboš bude chodit za odborníci na rakovinu střeva, byť je v podstatě vyléčen. Nám se pak omlouvala, že oni to tam nemysleli zle, že jen sestřička bránila svou přetíženou lékařku. Já to plně chápala. Mám podobnou sestřičku, zlatou, hodnou, jen někdy působí

foto z netu

dojem, že pacienta na místě zakousne. Jedná se ovšem o nepochopení, sestřička jen chrání svého lékaře, aby jej nezahltla péče o nemocné, aneb jak jednou prohlásila moje kolegyně:

„Moje sestřička vždy pacientům tvrdí, že já, jako paní doktorka, jsem dobrota sama, ale přes ni neprojdou.“

Já jen dodávám, že za svou 21letou praxi v H. můžu potvrdit, že se přes mou sestřičku přecpal jediný pacient, který vážil více než 140 kg a pupkem ji nacpal dovnitř a jiný pacient se dokázal prosmýčet otvorem mezi jejím břichem a futry a proklouznul, jinak fakt všechny zastavila a patřičně roztříbila na ty, co umřou hned a na ty, co s tím počkají až na vyšetření u mě.

S Lubošem zatím trneme, protože objednání má až za měsíc, nakolik nám tohle protekční protlačení dají sežrat.

Máš to ve špatném sektoru!

Luboš je úchyl. Fakt, on je totální magor co se týče sektorů a rozdělení věcí v domácnosti - někdy se tomuto jevu říká pořádek. Zatímco já jsem naprostý chaotik a zastávám názor, že pořádek je pro blbce, my inteligenti zvládneme bordel /přestaňte se teď všichni smát/ a uklízení považuji za zbytečnou a ztrátovou činnost vedoucí k riziku, že se obrátí běh času, protože míra neuspořádanosti systému /my vědci tomuto jevu říkáme entropie/ vede vždy od řádu k chaosu, navíc snižování entropie, tedy zvyšování uspořádanosti, či chcete-li, provádění pořádku je vždy spojeno s nutností dodání energie.

Ne tak Luboš. Ten věren svému založení, klade věci do ledničky dle své podobnosti, zatímco já tam prdnu nákup dle toho, kde je zrovna místo, nebo naprosto náhodně, čímž jej vždy zmatu /máslo není tam, kde jej uložil/ a dostatečně štvu. On dokonce vytváří uklizený stav věcí i na pojízdném pásu v supermarketu, kde jej neskutečně pokaždé vytáčí prodavačky, které si zboží berou lhostejnou rukou odkudkoliv, místo aby respektovaly Lubošem založené oblasti „jogurty“, „uzeniny“ a podobně. Není tedy divu, že stejný způsob sektorů si Luboš vytvořil i na léčení rakoviny. Zbudoval si asi tři místa, kde umístil krabičky, do nichž nakladl léky či vitamíny, které užívá. Součástí toho lékařského koutku je i dezinfekce na jizvy a injekce na ředění krve. Jelikož nikoho nepřekvapí, že aplikaci injekcí provádím já, je tedy více než jasné, že občas musím do těchto boxů sáhnout a to je kámen

úrazu. Luboš totiž není schopen pochopit, že když něco vezmu z přihrádky prostřední, vrátím to do pravé, a podobně. Kdyby tak věděl, že já mám problém si vůbec uvědomit, že to do nějaké té krabičky mám strčit, být to jen na mně, frknu to volně někam do prostoru.

Jak Luboš vymyslel lék na manželskou ponorku

Luboše propustili z nemocnice 27.9. Uběhl týden a něco a už začínal vnímat, že je potřeba předejít manželské ponorce. Ono stačilo pouze párkrát přijít z práce vyfluslá jako někdo, kdo dělá celý den s lidmi, po návratu z hokny touží pouze hodit si nohy nahoru a vypít kafe a tak Luboš rychle pochopil, že pokud trpím akutním nedostatkem kofeinu, jsem nebezpečná svému okolí a jsem schopná jej na místě zakousnout. Usoudil tedy, že tudy cesta nevede. Ono ho totiž k této myšlence přivedlo jedno odpoledne, kdy jsem dovezla nákup a začala vařit, zatímco Luboš se mi snažil „pomáhat“. Uvozovky jsou na místě, jak pochopíte záhy.

Jak jsem předeslala dříve, já udržuji kolem sebe chaos, Luboš má rád vše uspořádané a oba víme o negativních vlastnostech toho druhého. Luboš všechnu moji organizaci na stole pojal jako můj běžný projev bordelismu a opakovaně mi uklízel věci, které jsem si postupně nachystala, abych až je budu potřebovat, nemusela špinavou rukou šátrat do šuplíku. Špinavou ve smyslu zamatlanou od masa a podobně, volové, zase takový nepořádek doma nemám. V praxi to probíhalo následovně:

Budu míchat pštosí vejce, tedy si na stůl nakladu mleté maso, vajíčka, strouhanku. Smíchám vše dohromady, ale strouhanku ponechám vedle,

protože v ní budu pak koule obalovat. Než jsem stačila směs osolit, Luboš mi strouhanku sklídl.

Stejně to dělal s nástroji, kořením a podobně, navíc se mi v malé kuchyni pletl /plochu podlahy v paneláku máme 8 metrů čtverečních/, hlavně ale díky určité prostorové rozměrnosti nás obou jsme se kolem kuchyňské linky nemohli protáhnout zároveň. Luboš naštěstí včas vycítil, že je v rámci jeho přežití záhodno vyklidit pozice, neboť statečných jsou plné hřbitovy, nesměle špitnul, že se jde projít a už ho nebylo. Mně se tím neskutečně ulevilo a bez problémů jsem dochystala večeři.

Lubošovi to s odstupem přišlo jako dobrý nápad – chodit ven v době, kdy se já vrátím z práce.

Nechá mi tak prostor pro mou maličkost, tedy hodit sebou na gauč a vychlemtat si kafe, případně uvařit a až sama uznám, že jsem schopná socializace, zavolám mu a připojím se k němu, či spíše on ke mně, na procházku. Moudrý nápad, že?

A vaří Ti Lea aspoň?

Nejbližší se Luboš ocitnul smrti toho večera, kdy mu jeho maminka položila otázku, zda mu někdy uvařím, když už je tak vážně nemocen. Popravdě, já sice nejsem takový ten pečovatelský typ, který chlapa dusí svou nadměrnou starostlivostí, spíše mám upřímný zdravý přístup „chceš jídlo, tak si ho uvař“, ale přesto nemusel své mamince tehdy odpovědět, že nikoliv, že je nucen chodit do restaurace. Mě to nakrklo tak, že kdybych nemusela urgentně utíkat na WC, rozhodně by Luboš tento telefonní hovor nepřežil. Jednak do hospody či jiného zařízení na jídlo nechodí, jednak jsem mu v týdnu, kdy se udál onen hovor, jednou navařila.

Luboše jsem následně zprcala jak malého kluka. Copak mu nenosím oběd z práce? Musí mamince vykládat takové věci, které ji určitě rozesmutní ve smyslu, koho si to vzal? Já mu navíc ani častěji navařit nemohla, protože:

V pondělí jsem mu připravila chutnou krmí, teď si už nepamatuji, o co přesně se jednalo.

V úterý jsem měla komoru, takže z práce jsem fičela rovnou na jednání a z domova jsem byla pryč 14 hodin. Uznejte, že po příchodu kolem 19,30 jsem už fakt neměla sílu vařit.

Ve středu mám odpolední šichtu, s návratem domů kolem 20. hodiny.

Ve čtvrtek proběhl onen telefonát, kdy Luboš své mamince střelil, že ne, že mu nevařím a on chudáček chodí do restaurace, aby se najedl.

Když jsem se pídila, co ho k takové fabulaci přimělo, uvedl, že se chtěl pochlubit, nikoliv stěžovat. No, může být rád, že tehdy neskončil s rozštípnutou lebkou.

Jak jsem se obětovala

Šest týdnů po operaci měl Luboš naplánovanou kontrolu u své onkoložky, kdy se hodlal zeptat na základní životní otázky, tedy jaký má ona názor na plavání, nikoliv ve smyslu pozvánky na rande, nýbrž na Lubošovu přítomnost v bazénech a saunách obecně, hlavně ale, zda by se už mohl vrátit

do práce. Ten jeho druhý požadavek byl v posledních dnech bodem sporu mezi námi.

Hodinu před časem, na kdy byl objednáno, se měl dostavit na odběr krve do laboratoře. My jsme ovšem vymysleli naprosto úžasný nápad, a to vydat se na Žluták už ráno a nalačno. Oba. Skočíme si pak někde na kafe a snídani, abychom dle objednání byli úderem 12. hodiny dle plánu v onkologické ambulanci. Luboš odmítal, abych s ním takto souzněla a trval na tom, že se já musím ráno najíst, nemusím přece s ním držet basu. Velmi rychle jsem mu vysvětlila, že tu hodinu či dvě hlady vydržím a naopak si s ním s chutí dám v kavárně kafe a chlebiček, protože koukat na něj, jak to konzumuje, by pro mě bylo horší, než nucená a zbytečná hladovka. Opravdu se bez problémů, dobrovolně a ochotně obětuji.

Ačkoliv by si někdo mohl myslet, že už se na MOU musíme orientovat a znát polohu jednotlivých pracovišť, opak byl pravdou a stihli jsme se před Švejdovým pavilónem pohádat, protože já trvala na tom, že se tam nachází odběrová místnost, kdežto on kladl její existenci do vedlejšího Masarykova pavilonu. Nehodlala jsem se s ním nějak více přít, prostě jsem zavelela k postupu v mnou vytyčeném směru a nezajímala se, zda mě Luboš následuje. Ten za mnou vztekale dupal po schodech jedno patro, v průběhu chůze se mu rozleželo, že tam někde už vlastně na krvi kdysi byl a bez protestů capal další dvě patra tam, kam jsem určila.

Jak nám nepomohlo být na onkologii o tři hodiny dříve

Že se odběry na onkologii rozlišují podle typu místa vpichu, tedy ze žíly a z portu, jsme věděli z naší minulé návštěvy laboratoře, takže nás to dnes nezaskočilo. Nafasovali jsme číslo 129 a usadili se v hodně narvané čekárně na nepříliš pohodlných, samostatně stojících židlích, nacházejících se hned vedle výtahu, takže jsem logicky zavazela buď batohem ležícím na zemi, nebo svými nohama trčícími do prostoru. Před Lubošem bylo v řadě 17 dalších pacientů požadujících odběr ze žíly, takže jsme žádné velké zdržení neočekávali, mělo to docela spád, jelikož sestřiček tam sedělo více, a volaly si k sobě pacienty do jednotlivých kójí. To jsme ale zapomněli, že kromě nás „obyčejných“ tam sedí i další zájemci o vycucnutí krve, a to z portu. Tihle měli přidělená čísla začínající pětkou a

vždy po určitém množství nás, tedy žilních, to systém přerušil a k upírkám se dostali pacienti s portem. Trčeli jsme tam už více než tři čtvrtě hodiny, když konečně zase začala na displeji naskakovat čísla s jedničkou na začátku. My se zaradovali. 126, 127, 128...

Luboš věstecky skrčil nos a prohlásil: „Vsaď se, že teď zase začnou brát ty s portem!“

„Nesýčkuj, uvidíš, že se nyní objeví 129,“ opáčila jsem.

„Jen počkej, klidně se můžeme vsadit a vyhraju.“

Na to už nedošlo, a místo 129 se dle Lubošovy neomylné předpovědi začala zjevovat čísla vyšší než 500, tedy pacienti s portem. Takto se naše čekání protáhlo o dalších 20 minut.

Jelikož jsme se na Žlutáku ocitli o tři hodiny dříve, než měl

Luboš nakráčēt za svou onkoložkou, mohlo nám teoreticky být jedno, jak dlouho se budeme v laboratoři nacházet.

Nebylo tomu tak, copak jste zapomněli, že jsem nesnídala?

Každé zbytečné protahování a oddalování odběru z

Lubošovy žíly mně jen způsobovalo výron žaludečních šťáv a umocňování hladu. Šmarjá, já bych jedla, až bych brečela!

A kafeeeeeee... Já chci kávu!!!

Jak jim Luboš zmizel ze systému

K naší velké úlevě ukončili příjem pacientů s portem a brzo zavolali i Luboše. Že je něco špatně mi došlo, když se u mě ocitnul ani ne za minutu, tak rychle by jej nevycucnula sestřička, ani kdyby kmitala podsvětelnou rychlostí /rychlostí světla se může pohybovat jen objekt bez klidové hmotnosti/.

„Průser,“ sděloval mi se zakaboněnou tváří.

„Co se stalo?“ ptala jsem se na podrobnosti, i když jsem dopředu tušila odpověď.

„Zmizel jsem jim ze systému!“ jedním dechem na mě vykřikl Luboš.

Než mi to stihl více vysvětlit, utíkal zpátky, protože odběhl jen z důvodu, aby mě informoval, že se v laboratoři zdrží déle, než se to vysvětlí, tak abych ho nepostrádala a nebála se o něj, že třeba zkolaboval.

Když se ke mně asi po čtvrt hodině vracel, z dálky jsem vnímala jeho doširoka zářící úsměv. O pozitivním vyřešení nastalé situace mě ubezpečil i pohled na jeho loketní jamku přelepenou náplastí, což mohlo svědčit o jediném. Odběr se zdařil.

Luboš se pustil do objasnění zádrhelu.

„Představ si, že sestřička mě vůbec neměla v počítači. Nejenom na dnešní odběr, ale nenašla tam

ani ty předchozí výsledky, kde jsem u nich byl v srpnu při první návštěvě onkologie. Prostě ani ťuk, jako bych neexistoval, tak se mě ptala, zda jsem před operací, či po ní. Když jsem sdělil, že už mám zákrok za sebou, nevěřila mi to, protože to by tam viděla odběry dělané za hospitalizace,“ dramaticky se odmlčel, zatímco jsem hltala každé jeho slovo a po patřičné, nervy drásající pauze pokračoval, „ tak jsem si vykasal tričko a ukázal jí břicho, abych demonstroval, že mě operoval robot Da Vinci.“

Luboš si svých pět minut slávy vychutnával a nepochybuji, že úplně stejně obdivně na něj zírala i ona laborantka, která mu měla provést odběr krve.

Lubošova jizva z levého podbřišku

Že by byl Luboš považován za vyléčeného aneb Světáci

Tím samozřejmě celá patálie neskončila, ale vzala rychlý spád. Sestřička volala do onkologické ambulance, že tam má pana Vargovčíka, který se tam rozhodně nachází ve správný den, jelikož to má uvedené na kartičce, která je alfou i omegou Žluťáku. Chvilí probíhal rozhovor, z nějž Luboš pochopil, že jej snad nemají na dnešek objednaného ani v onkologické ambulanci, takže mu zatrnulo. Sestřičky se ale domluvily bez problémů, laborantka Luboše vycucala poté, co dr.

Bencsiková urychleně do systému zadala požadavek na rozsah odběrů a my jsme se posléze vydali za kýženou pozdní snídani. Jelikož Luboš nebyl veden ve stavu hospitalizovaných, mohli jsme místo do nepříliš přívětivého bufetu v areálu nemocnice vyrazit přes ulici, do tanečního studia, v jehož prostorách se nacházela útulná kavárna, kde jsme si poručili zaslouženou satisfakci. Luboš si zapnul mobil, protože trnul, že mu mohou z MOU zavolat, že jej opravdu nemají zapsaného na plánovanou kontrolu a budou se s ním chtít spojit, aby jej přeobjednali buď na dnes na pozdější hodinu, nebo na úplně jiný termín.

Nenechali jsme si tím ale zkazit náladu, s chutí jsme degustovali panini a kávu. Půl hodiny před tím, než měl být Luboš u své onkoložky, jsme se tam vydali, očekávající v podstatě formální návštěvu, tím spíše, že si z nás kamarádka dělala legraci, že to, že jim Luboš vypadl ze systému, může být považováno za jeho vyléčení a v podstatě vyřazení z parátů onkologie.

Mírným zpestřením našeho pobytu v kavárně bylo pokoutné nalití ovesného mléka do kávy tak, abych nebyla obsluhou spatřena. Já mám totiž nedávno zjištěnou těžkou alergii na mléko, přesně řečeno na bílkovinu mléka, nikoliv na laktózu, takže pro mě bezlaktózové výroby nepřípadají v úvahu, a taky na sóju, proto nemohu mít sójové mléko jako náhražku za klasické. Většina kaváren nabízí buď obyčejné mléko, občas bezlaktózové a světlé výjimky mají v repertoáru i sójové. Vše je pro mě tabu. Zdejší kavárna byla ale takovou bílou vránou a servírovala i mléko mandlové. To jsem si kdysi vyzkoušela, zakoupila, ale nedalo se požit.

Protože je pro mě černá káva v principu nepřijatelná, naučila jsem se nosit s sebou malou PETku naplněnou ovesným mlékem, a tím si ochucuji kávu.

Je vidět, že to s námi už jde z kopce. Zatímco kdysi jsme ve Finsku skrývali pod stolem flašku s alkoholem, a obsah si nenápadně lili do kafe, provádíme nyní stejný úkon s mlékem. Světáci hadra.

Trocha teorie nikoho nezabije aneb TNM klasifikace

Pro další děj bude nutné určité odborné vysvětlení. Komu se to nechce číst, ať tento odstavec rovnou přeskočí, riskuje ale, že nemusí pochopit následující pasáže.

V onkologii se používá specifický systém klasifikace, zvaný TNM, sloužící k jednoduchému popisu rozsahu nádoru a určení stádia nemoci, což je pak jedno z kritérií, podle kterých se rozhoduje při volbě léčby. Tento systém není univerzální, ale je vypracován pro každou nádorovou lokalizaci.

Klinická klasifikace cTNM se určuje na základě klinického vyšetření lékařem /c z latinského *clanicus*/.

Patologickou klasifikaci pTNM provádí patolog na základě vyšetření nádoru a okolních tkání odebraných při operaci nebo při pitvě /sem Luboš ještě nepokročil/.

Významy kategorií T, N a M, totéž platí pro pTNM:

T = primární nádor, kdy T0 = nádor není přítomen, T1 až T4 = popis rozsahu nádoru, jeho velikost a vztah k okolním strukturám

N = regionální lymfatické uzliny, kdy N0 = uzliny nejsou postiženy nádorem, N1 až N3 = popis postižení lymfatických uzlin a rozsah takového postižení

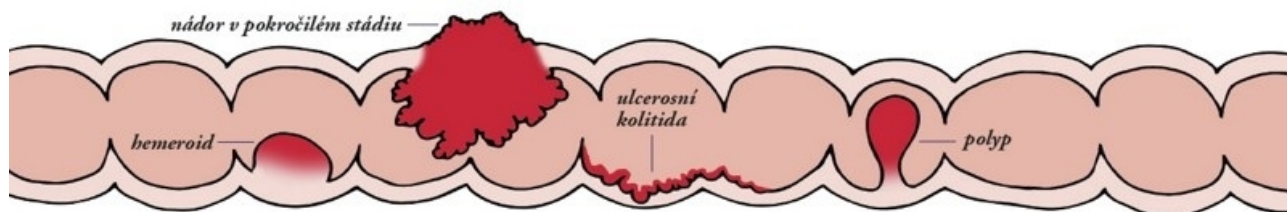
M = vzdálené metastázy, kdy M0 vzdálené metastázy nejsou přítomny, M1 = přítomnost vzdálených metastáz

Stadium je pak kombinace různých hodnot T, N a M, kdy teoreticky existuje mnoho možností. Z praktických důvodů se volí dělení onemocnění do čtyř stadií I až IV, rozdělení je specifické pro každý typ nádoru. Neptejte se mě, proč se zrovna u stadií užívají římské číslice.

Stručněji a jednodušeji to už napsat fakt nešlo.

Tím ovšem nekončím! Nyní konkrétně k nádorům střeva a konečníku, tedy adenokarcinomům této oblasti.

U nádoru střeva, kdy pomímám fakt, že Luboš je na onkologii veden pod diagnózou nádor konečníku, nikoliv střeva, se chemoterapie podává od pT3, tedy když nádor už prorostl celou stěnou střeva, případně až do sousedních orgánů, kdežto do pT2, kdy nádor se dostal pouze do hlubších vrstev střeva, se užívá tzv. observace, tedy sledování.

Jak rychle jste schopna zabezpečit termín na CT vyšetření?

Po odchodu z kavárny jsme se usadili v rohu čekárny ambulance A1, tedy tam, kde pracuje Lubošova onkoložka, naštěstí se tam nacházelo mnohem méně pacientů, než u odběrové místnosti. Měli jsme k dispozici dokonce volnou celou čtyřsedačku, takže jsme si obsadili všechna sedadla, a zatímco Luboš sledoval dokument z druhé světové války běžící na televizi u stropu, já litovala absence brýlí na čtení a nějaké knížky. Určitě zde budeme trčet minimálně dvě hodiny, ačkoliv jsme objednáni na přesný čas. Jaké bylo naše překvapení, když nás, tedy Luboše, sestřička volala 10

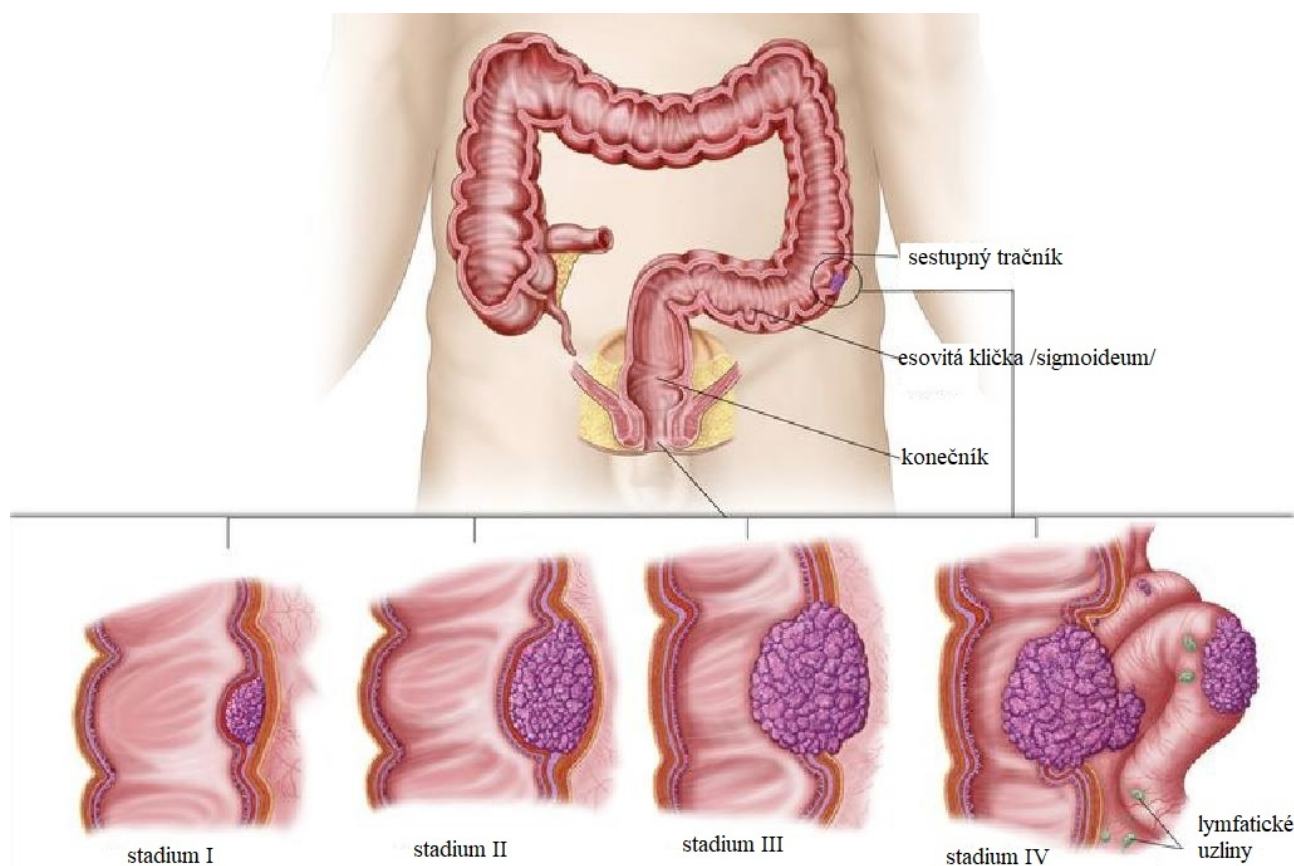
minut před stanoveným termínem. Naklusali jsme tam oba dva, s rozepnutými batohy v rukou, jelikož jsme to takhle brzo fakt neočekávali. Doktorka v podstatě mohla být ráda, že jim tam Luboš nevtrhnul bez bot, jelikož má zvyk se vyzouvat kvůli pohodlí při delším čekání.

V prvních minutách jsme ležérně odpovídali sympatické doktorce na její dotazy stran Lubošova vyměšování, tedy jak často chodí a zda stolicí udrží, načež mi položila důležitou otázku, jak rychle jsem schopna zabezpečit termín na CT vyšetření. Ve mně by se krve nedořezali. Proč najednou takový obrat? Lékařka, vida, že nás vyděsila, pustila se do vysvětlování.

„Operatér dr. Šefr Váš nádor hodnotil jako nádor lokálně rozsáhlý, objemný tumor horního rekta, cT3, kdežto patolog se vyjádřil, že se jedná pouze o pT2. Nevím, co si o tom mám myslet.

Chemoterapie se dává od pT3, tedy podle závěru patologa to dostat nemáte, ale chirurgovi se to jevilo jako cT3. Z mého pohledu je tedy nutné provést co nejdříve CT vyšetření hrudníku, břicha a pánve, aby se dalo rozhodnout, zda nádor byl či nebyl pokročilý. Pokud by se prokázalo, že se spíše blížil T3, podáme Vám chemoterapii.“

S natolik vyčerpávajícími informacemi nás totálně zahltla a já zvládla pouze pípnout, že můj kontakt je jejich pracovník na PET/CT, takže objednání vyšetření nechám na nich, nesehnala bych lepší datum, než nám přidělí oficiální cestou.

Točíme se v kruhu aneb jsme opět na začátku

Copak to nikdy neskončí? To budeme neustále vystaveni riziku, že ta svině číhá někde za rohem? Když jsme si před měsícem, ukolébáni příznivým pooperačním průběhem, mysleli, že je vše za námi, nečekali jsme žádanou zradu, a teď nastal prudký pád až na zem. Zase jsme se ocitli tam, kde před třemi měsíci, znovu jsme postaveni před situací, že Luboš možná měl pokročilé stadium rakoviny a že ještě není vyhráno. Vyřešila se tím alespoň otázka neschopenky, bylo více než jasné, že pokračuje dále a návrat do pracovního procesu se nekoná. Sestřička z onkologické ambulance nám zajistila CT vyšetření za měsíc, což se nám jevilo jako slušný termín, když v podstatě při zjištění diagnózy úplně na začátku čekal na CT zhruba stejně dlouho, když zahrnu celou dobu, tedy již od kolonoskopie, nikoliv od první návštěvy MOU.

Nás to každopádně donutilo znovu vztyčit zbraně do boje a hajzle, my Tě porazíme, třes se!

Jak se ukázalo při včerejší návštěvě na onkologii, není vhodné usnout na vavřínech a je lepší být stále ve střehu. Naštěstí byl Luboš zjevně v dobrých rukou, protože na rakovinu střeva a konečníku byla jeho onkoložka, dr. Bencsiková, ten nejlepší odborník, a tak nemohl dopadnout lépe, než se dostat přímo do její péče. Zjevně se zamýšlela nad diskrepancí mezi hodnocením nádoru perioperačně a pooperačně při histologickém vyšetření a rozhodla se to nenechat být, nýbrž důkladně přešetřit.

Z MOU jsme odcházeli naprosto spokojení. Popereme se s tím a zrovna tak se k tomu chystá i tým onkologické ambulance, kde už má Luboš v podstatě domovské právo. Konečně jsme totiž pochopili systém, jak se hlásit, protože každý pavilon a každá ordinace to má jinak. Ani nevíte, jak ráda jsem byla, že nikdo z nich neviděl, jak jsme se tam motali, jako kdybychom se tam zjevili poprvé v životě. Na druhou stranu, ocitli jsme se tam nejenom včas, nýbrž výrazně dříve před objednanou hodinou, což se hodilo jak nám, tak personálu, protože k našemu uspokojení lékařka odcházela na oběd poté, co se nám velmi důkladně věnovala. Víme to přesně, jelikož jsme se dost dlouho v čekárně balili, nezapomeňte, že do ambulance nás volali v stadiu, kdy jsme všechny věci měli poházeny na volných sedadlech, takže jsme dovnitř vtrhli poté, co jsme je halabala nacpali do batohů. Moc jsme naší lékařce oběd přáli, protože když nás před měsícem v chirurgické ambulanci objednali k dr. Bencsikové na 12. hodinu, trnuli jsme, že nás bude ošetřovat hladová a nenajezená. Kdepak, strávila s námi spoustu času a nedala vůbec najevo nějaký spěch, takže nás uklidnilo, že pak se šla zaslouženě najíst.

Jako rovný s rovným

Jak ukázal životaběh, tak rakovinu už má kdekdo a zjevně se tak pomalu naplňuje statistika, že nádorem onemocní každý třetí člověk. Tito privilegovaní pacienti tvořili zvláštní skupinu obyvatel, separovanou, s vlastním žargonem a v podstatě si vytvářející specifickou mluvu, již rozumí pouze ti vyvolení. Jelikož se jedná o prominentní třídu, kam se jen tak obyčejný plebs nedostane, Luboš si vážil zařazení mezi tyto jedince a i on začal používat jejich dialekt, kdy například chemka je chemoterapie, metky metastázy, ozářko ozařování neboli radioterapie a svítit znamená mít nálezy na CT.

Mimo jiné, když mi sousedka z baráku položila společenskou otázku, jak se nám daří, a dozvěděla se, že se Luboš léčí s rakovinou, potěšila se, že má poblíž někoho, kdo přesně ví, čím si ona právě prochází – vylezlo z ní, že jí zjistili rakovinu prsu, a absolvovala únavnou a nepříjemnou sérii ozařování s výraznými komplikacemi. Hned, jak to bylo možné, si Luboše odchytila, protože si potřebovala popovídat s někým, kdo plně rozumí, jakou cestu má za sebou.

Připomínalo mi to soudržnost vojáků základní služby, kdy se tito dokázali bavit a domluvit se spolu, ačkoliv v civilu by o sebe ani pohledem nezavadili. Tohle bylo něco, co jsem já nemohla Lubošovi poskytnout, protože mi chyběl ten vlastní prožitek rakoviny. Se sousedkou, asi 80letou paní, tak měl dlouhý a podnětný rozhovor, kdy si navzájem kladli životně důležité otázky typu o jaký nádor se jednalo, zda proběhla operace, jestli součástí léčby byla chemoterapie a radioterapie, hlavně ale, zda je onemocnění léčitelné a udržitelné pod kontrolou, nebo zda se jedná už jen o léčbu mírnící příznaky, bez vlivu na vlastní onemocnění, s patrně nejtěžším dotazem - kolik. Kolik ještě dotyčnému zbývá?

Dle Luboše si povídali jako rovný s rovným, a oba odcházeli uspokojení. Já u toho rozhovoru nebyla, ale podezírám jej, že si vyhrnul mikinu, aby jí předvedl břicho s šesti jizvami, kudy se dovnitř dobývaly mechanické paže robota Da Vinci.

Kolik mi vlastně vzali střeva aneb už vím, proč jsem zhubl

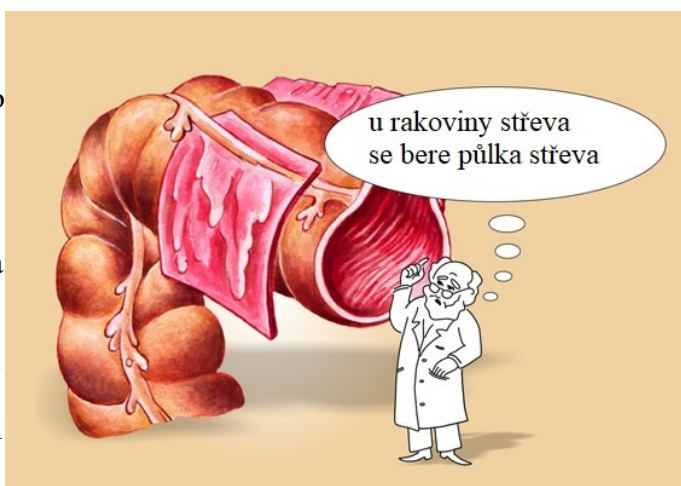
Aktuálně je Luboš sedm týdnů po operaci, cítí se celkem dobře, jen ho trápí časté nucení na stolicí, s vypuzením malého množství, s frekvencí klidně co půl hodiny. Není to nic, co by se nedalo přežít, a jako daň za záchranu života to není zas tak strašná oběť.

Jemu ale dnes vrtalo hlavou, jestli příčina nebude v tom, jak velkou část střeva mu vlastně při operaci odstranili, tak se mě na to zeptal. Tohle jsem opravdu nevěděla, protože tak jako se dva doktoři, patolog a operátor nedokázali shodnout v rozsahu a velikosti nádoru, tak konsenzus nepanoval ani v umístění ložiska – ještě dolní střevo, nebo už horní konečník? S lokalizací úzce souvisí i operační přístup, kdy u klasických nádorů střeva se odstraňuje přesně polovina tlustého střeva, což se ale Lubošovi netýkalo, jemu provedli tzv. nízkou přední resekci, což je výkon přesahující mé možnosti to zde laicky vysvětlit tak, aby to každý pochopil. Každopádně bude stačit, když napíšu, že Lubošovi vzali v podstatě jen oblast nádoru a kousek nad a pod ním, se zachováním dostatečného bezpečného lemu zdravé tkáně a zbytek jednoduše napojili na sebe.

Když jsem to Lubošovi sdělila, hluboce se zamyslel, až jsem viděla, jak mu mezi jednotlivými synapsemi běhají sdělené informace a následně radostně vykřiknul:

„Já už vím, proč mám o čtyři kila méně, než před onkologickou léčbou. Oni mi odstranili kus střeva! Proto teď vážím 101 kilo, kdežto při nástupu do nemocnice mi zjistili hmotnost 105 kilo. To je tím střevem, co ze mě vyřezali!“

Chvíli mi vrtalo hlavou, zda mu mám sdělit, že i kdyby mu brali půlku střeva, tak ani tato část jeho těla nemohla vážit čtyři kilogramy, ale pak jsem nad tím mávla rukou. Ať si myslí, že z něj vyndali čtyři kila střev, vždyť je to jedno, navíc já vím, že ten váhový úbytek byl dán tím, že nyní více chodil a méně seděl, než před operací, a taky odboural večerní sex s ledničkou, kdy si ji otevřel a pak se udělal.

Bacil bacil bacila

Někdy v polovině listopadu jsem měla mít sraz z gymnázia. Moc jsem na tu akci těšila, protože minulé oficiální setkání před 10 lety probíhalo pár týdnů po mém drobném úrazu, kdy jsem tak trochu omrzla a hrozila mi tehdy amputace čtyř článků prstů. Jen opravdu málo jsem vystavila své něžné prstíky naprosto nepatrné expozici chladu, kdy okolní teplota činila minus 42°C. Vydali jsme se tehdy na trek do zimní tundry za polární kruh a místo očekávaných minus dvacet jsme zažívali čtyřicítky. Kosa tam tehdy byla taková, že když jsem plivla na zem, slina dopadla zmrzlá na kámen a čaj nám při nalití z termosky do víčka okamžitě zamrzal. Na ledový rampouch se nám proměnila dokonce i slovenská zásoba alkoholu, 72% tatranský čaj. Není tedy divu, že jsem se na současný

sraz velmi těšila.

Tři dny před samotnou akcí jsem dostala rýmu a bolely mě dutiny. Nic dramatického, neměla jsem ani teplotu a cítila jsem se dobře a cítila jsem dobře. Jelikož jsem řádně očkováná genetickou vakcínou s vpraveným čipem, jímž si velké korporace zabezpečily absolutní sledování a kontrolu svých poddaných, netušila jsem žádnou zradu. Jako zodpovědný jedinec, očekávající, že 30 spolužáků nás bude sedět pohromadě několik hodin v jedné místnosti, za účinku alkoholu, kdy se nedá vyloučit určité otlapkávání či dokonce líbání, což bytostně nesnáším, jelikož mi tím lidi lezou do mé osobní zóny, zašla jsem si na test. Jen tak, pro jistotu, abych kašlajíc a kýchajíc mohla vyděšeným kamarádům zamávat lejtrem před nosem, že jsem negativní. Nic z toho nenastalo. Zatímco mašina chroustala můj chrchel, tušila jsem, že je zle, protože po několika minutách svou činnost ukončila. Tohle dělá jen v případě positivity. A bylo to tak. Kazetka z přístroje vyjela a na papírku jsem koukala na svůj ortel. Nejsem těhotná, ale mám tu nejhorší nemoc na světě. Covid. Věděla jsem, co to znamená.

A tak bacil bacil bacila.

Co obnáší povinná izolace

14 dnů budu zavřená na adrese, kterou jsem udala v samotrasovacím formuláři. Tam jsem taky poctivě napráskala všechny své kontakty, jímž se mimochodem vůbec nikdo z hygieny neozval a zavolala jsem Lubošovi, aby nakoupil. Odted' byl povýšen na mou pravou ruku, jehož prostřednictvím budu distančně nakupovat. On do karantény nemusel, jako plně očkováný ji nebyl nucen absolvovat. Mimochodem, termín jeho první i druhé dávky si přesně pamatuji, protože jsem nás hlásila spolu a objednala nás na stejný den, abych si nemusela pamatovat jeho i svůj termín, takto mi stačilo vědět, že kdy jdu já, musím vyslat i jeho.

Náš byt, který se na následující dva týdny stane tím jediným, co uvidím, jsem si rozdělila na sektory. Balkón odpovídal dovolenkové sféře, prostě jen výjimečně a za odměnu jsem si stanovila na něj vkročit, abych se nepředávkovala. Nevyužívaný dětský pokoj jsem povýšila na vycházkovou zónu. Tam jsem se chodila „paguljat“, tedy jsem si užívala korzování kolem stolu v dlouhé nudli. Kuchyně zůstala i nadále místností k tomu určené, tedy k přípravě pokrmů a jejich konzumaci, ale obývací se stal ordinací. Ano, slyšíte dobře. Já, praktický lékař, tedy doktor, který potřebuje kontakt s pacientem, aby jej vyšetřil a dle toho určil další postup a léčbu, jsem se připojovala z domova ze svého počítače na PC v práci, kde seděla moje sestřička, nadšená z toho, že se musí vyskytovat kvantově, na dvou místech zároveň – tedy vykonávat svou sesterskou práci, obnášející odběry krve, zároveň s organizační prací ve smyslu zjištění, co pacient v čekárně potřebuje, a k tomu musela obsluhovat tiskárnu, do které jsem já lifrovala recepty, neschopenky, žádanky na testy na covid a podobně. Stala se tak mou dálkově řízenou sestřičkou, navíc tou dobou už natolik vytrénovanou a schopnou, že sama byla schopna na základě telefonátu s pacientem vyhodnotit, zda jej pošlu na test na covid či nikoliv.

Práce z doma den čtvrtý aneb asi mi už hráblo

Tak jako v běžný pracovní den mám problémy vstávat v pět hodin, tak dnes jsem se probudila úderem páté hodiny naprosto spontánně. Ačkoliv jsem se snažila ještě usnout, když budík byl nastaven na 6,30, tak jsem se jen převalovala, čuměla do stropu, kam jsem stejně nedohlédla, postrádajíc svou optiku ve formě brýlí, až jsem se kolem 6. hodiny rozhodla své utrpení ukončit, takže jsem vstala a nachystala snídani sobě i Lubošovi. Protože do začátku distanční ordinace mi zbývalo spoustu času, hecnula jsem se a uchystala jsem chlebičky. Použila jsem na to Lubošem

zakoupený krájený bochník, na který jsem namazala paštiku, flákla salám a šunku a naskládala uvařená a na plátky nakrájená vejce. Poté jsem se umyla, vyčistila si zuby, ale stále bylo málo hodin. V bytě panovala celkem kosa, 14°C v těch šest, kdy jsem se tam zjevila, na 16°C to stouplo během hodiny, což ale stále činilo docela málo. Zapnula jsem si PC, zakutala se do televizního pytle, což je teplá deka se zipem a otvory pro prostrčení rukou, a nedočkavě vyhlížela připojení v práci. Bylo 6,26, když jsem odeslala svou žádost o aktivaci spojení.

Když mi více než půl hodiny poté zablikala zpráva od sestřičky s dotazem, zda jsem se nezbláznila, potvrdila jsem jí své podezření. Totálně mi hráblo a to je teprve čtvrtý den ze čtrnácti. Konec izolace byl stále v nedohlednu.

Covidí doupě den devátý

Zkoukla jsem všechny dostupné díly Columba. Zjistila jsem, že stále nosí pokrčený baloňák, vypadající, jako kdyby jej právě sebral nějakému bezdomovci, neustále kolem sebe trousí popel z doutníku, aniž bych jej viděla jedinkrát kouřit, jeho manželka se nevyskytla v žádné ze zhlédnutých epizod a jeho pes se jmenuje Pes.

Zjistila jsem, že kalhotky jsou pro mě ta nejzbytečnější část oblečení. Každé ráno jsem vstala, umyla se, učesala se, a zůstala oděná do pyžamka, ve kterém jsem do té doby spala, a svlékla jsem si jej až večer, kdy jsem se po osprchování oblékla do nového kousku. Než se začnete pohoršovat, spočtete si, jak dlouho máte na sobě tuto část výbavy Vy. Já měnila pyžamko každý večer, takže jsem v něm pobývala 24 hodin, což při průměrné době spánku 8 hodin činí tři člověkonoci.

Zjistila jsem, že nejdůležitější kus garderoby jsou tepláky. Pohodlné, volné a hlavně teplé. V bytě totiž cíleně udržujeme teplotu kolem 16°C, což je sice fajn, když tam člověk pobíhá nebo leží pod peřinou, ale na sezení u počítače to nějak komfortní není, proto jsem distančně ordinovala v tlustých ponožkách a sexy teplácích.

Covid mě přiměl vařit jako nikdy předtím. Napřed dlouhodobě zavřené hospody a teď krátkodobě

zavřená já, přinucená zdržovat se 14 dnů na 62 metrech čtverečních, protože pro stát jsem na úrovni nosiče infekční nemoci, něco jako křížence moru s ebolou. Teď jsem byla okolnostmi nucena vařit nejenom pro sebe, ale i pro Luboše, a pokud možno si jídlo připravit mimo dobu, kdy se dálkově připojuji do práce, protože jsem někdy měla takový firmol, že jsem byla ráda, když jsem se urvala na WC či uvařit kafe. Dnes, tedy v neděli, kdy se nepracuje, jsem z nedostatku jiných podnětů spáchala dokonce tři různá jídla, pokud za jeden chod považujete cuketu nakrájenou na plátky, posypanou kořením a osmaženou na oleji jako čipsy.

Zjistila jsem, že ve vedení státu není nikdo normální, protože zavřít dva lidi, manželský pár po 30 letech společného života do malého bytu v paneláku, se zákazem vycházení, není prostředek k záchraně životů, nýbrž situace, která naopak vyústí o jeden život chudší. Jediné Lubošovo štěstí, že neskončil zahrabaný pod 10 metry hlíny na zahradě, spočívalo jednak na tom, že zahradu nevlastníme, jednak na tom, že on jako očkovaný do karantény nemusel.

Zjistila jsem, že i když je Luboš v podstatě génius, co se týká technických znalostí, tak pro život je nepoužitelný. Protože jsem trčela v povinné izolaci, stal se mými prodlouženými končetinami a pomocí něj jsem distančně nakupovala. Abych mu to ulehčila, před každou pochůzkou jsem mu vypracovala velmi podrobný seznam.

Když měl donést kuřecí nebo krůtí prsa, přihasil si to s hovězím pupkem.

Když měl koupit rybu, dovlekl jelení a kančí maso.

Když mi donesl jen polovinu požadovaného nákupu, ukázalo se, že si list papíru neotočil a do vozíku v obchodě kladl pouze položky z té strany, na kterou zrovna koukal.

Když jsem po něm chtěla šunku, donesl anglickou slaninu.

Když jsem potřebovala anglickou slaninu, přihnal se s poličanem.

Ked' ženy pošlú svojich mužov na nákupy

Co mě covid naučil

Cokoliv lze smíchat s čímkoliv

Sice jsem dosud byla schopná kombinovat jakoukoliv i méně pravděpodobnou složku jídla navzájem, jako třeba jíst řízek s těstovinami, tak díky nutnosti každodenního vaření během povinné izolace jsem už byla unavená vymýšlet, co si vyrobím na oběd, točit těch asi pět jídel, které bezpečně ovládám, se mi nechtělo, a nezbylo mi tedy než si vyhledat recepty nové. Napadlo Vás třeba někdy udělat tortillu s treskou, případně dusit tilápii /to je ryba, nikoliv Luboš/ s houbami? Nebýt covidu, nikdy bych na takové variace nenarazila. Nemyslete si, že autorem těchto

neuvěřitelných sestav jsem já, takové neskutečné kombinace fakt vymyslel někdo přede mnou, já to jen vytunila, případně nahradila jednu složku jinou. Mohu upřímně prohlásit, že během mého kuchtění při 14 denní izolaci jsme měli opravdu všechny možné přílohy, například třeba červenou čočku, k jakémukoliv masu, tedy k drůbeži, divočině i krávi, houby jsem přidávala kromě do kávy do veškerého jídla a veganský sýr, jehož hlavní složka tvoří kokosový olej, jsem sypala všude.

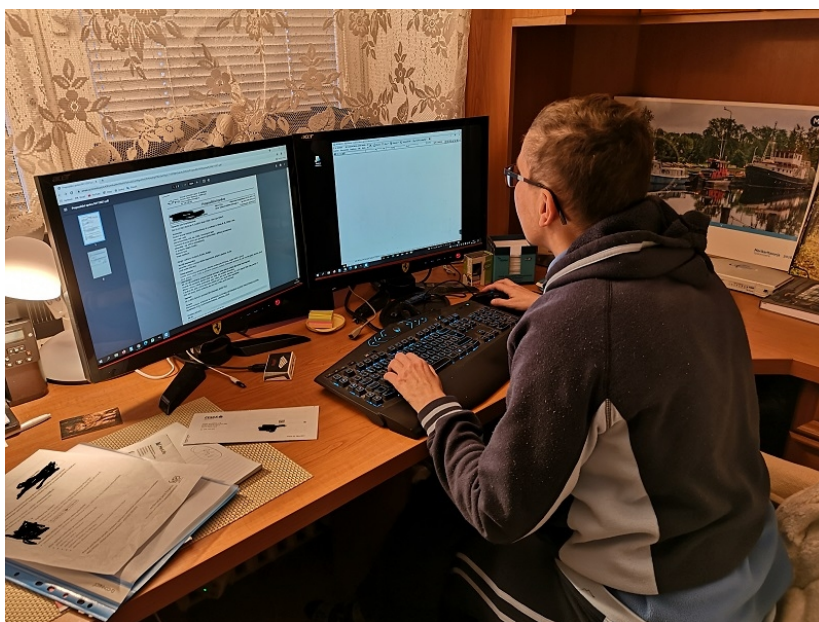
Trpělivosti

Jestliže jsme se nechtěli s Lubošem navzájem uškrtit, bylo nutné zachovat velkou dávku trpělivosti. Copak Luboš, ten je dobrák od přirození, ale já si musela svou toleranci hodně zvýšit. Když jsem se potřebovala soustředit na home office, tedy ordinaci přes internet, tak se mi všude pletl, tu mi chtěl uspořádat pracovní místo, aby se mi lépe fungovalo, tu mi chtěl posunout stolní lampu, aby mě její svět neoslňoval, onde se mě zeptal, jestli něco nepotřebuji, případně se mi snažil koukat přes rameno, aby si ověřil, že připojení funguje. Naštěstí rád nakupuje a neměl problém každý den zajít pro čerstvé pečivo, takže se mi jej povedlo zbavit aspoň na hodinu, protože jsem jej vždy přesvědčila, že je nutné zajít do Alberta, vzdáleného od nás asi 1,5 km, místo aby šel do nedaleké Billy, ležící asi 50 metrů od našeho paneláku. Sice mi před odchodem 4x položil otázku, zda ještě něco nepotřebuji, 3x vyzvídal, zda internet fakt funguje a pouhých 10 minut jsem na něj čekala u dveří, než se vyprdlí, jelikož si přál vypustit, aby si nemusel tahat klíčky.

Improvizace

Vymyslela jsem si, že na oběd bude smažená ryba. Jakákoliv, prostě stačí, když mi Luboš donese z obchodu, kam byl vyslán, rybu. Dovlekl divočinu, tedy flák masa z jelena a divočáka. Musela jsem tedy velmi rychle improvizovat, protože zatímco obalit rybu v těstíčku /je to rychlejší a pohodlnější, než se casnovat s trojobalem/ a usmažit potrvá 20 minut, guláš z divočiny zabere aspoň čtyři hodiny.

Řešení bylo jednoduché. Co udělá Babica, když chce připravit sushi, a nemá rýži? Frkne tam kolínka. Tak jsme tedy místo smaženého filé baštili kuskus s tuňákem z konzervy. Chtěla jsem na oběd rybu? Chtěla. Měla jsem ji? Měla.

Jsem na dně, den dvanáctý

Distanční ordinace probudila moje neřesti, do té doby udržované ve společensky snesitelné míře, a to pití kávy. Dříve jsem dokázala zvládnout pět šest šálků této černé tekutiny, ale musela jsem svůj neblahý zlovyk výrazně omezit ze zdravotních důvodů kvůli potížím s vysokým krevním tlakem, a hlídala jsem si konzumaci na úrovni dvou, za výjimečných okolností maximálně tří hrnků za den. Takto jsem se držela už asi tři roky, ale povinná izolace umožnila v hloubce mého těla skrytému bažení po kofeinu vyplynout na povrch. Už jsem v tom zase litala a má spotřeba při home office práci stoupla na čtyři tupláky denně. Ještěže už se mi moje nedobrovolné domácí vězení krátilo, protože jinak bych zase musela svou závislost nuceně omezit, takto jsem doufala, že po zařazení se do běžných kolejí života odplyne sama od sebe a já se vrátím ke svým obyčejům.

Horší ale bylo, že díky změně ve frekvenci konzumace kávy jsem byla na dně. Úplně a totálně. Klesla jsem tak hluboce na dno své sklenice se zásobami kávy, že prosvítal spodek. To, co by mi normálně vydrželo ještě pár týdnů či měsíců, spotřebovala jsem za dva týdny zavření v bytě.

Nabízela se samozřejmě možnost poslat Luboše do obchodu, tak jak jsem učinila poté, co nám na toaletě zbývaly poslední dvě ruličky papíru, ale kupovat kávu? Copak si nějaký doktor kupuje kávu? Taková degradace, kafe je přece součástí tzv. spoluúčasti pacienta na léčbě.

Tady je vidět, že mě informace o uvalení izolace zastihla nepřipravenou, ale na omluvu mi slouží, že jsem netušila, jak hluboce na dně se ocitnu. Izolaci jsem si vyhlásila sama sobě, když hygiena, zjevně přetížená odrážením kyberútoků pana Landy, v mém případě selhala. Bohužel mě ten osudový den, kdy jsem se dozvěděla o své pozitivitě, nenapadlo z ordinace plechovku s kávou sbalit, protože jsem měla jiné starosti.

Nejtěžší příznak covidu

Jak jsem psala dříve, projevy covidu jsem měla ve formě rýmy a bolestí dutin. Dutiny mě soužily asi tři čtyři dny, ale rýma trvala, ať jsem na ní zkoušela jakékoliv prostředky, dnů sedm. Možná, kdybych si včas nasadila specifickou protikoronavirovou léčbu, zkrátila bych její průběh na jeden týden, to už nyní ale nejde posoudit. V době nejvýraznějších potíží se mi zhoršily i trable se střevy, kdy se mi vrátily bolesti, křeče a urputný průjem, který mě trápil čtyři měsíce, a pomocí nasazených kortikoidů se mi stav zlepšil asi měsíc před onemocněním covidem. Jelikož jsem příznaky znala a věděla jsem, co na to pomáhá, navýšila jsem si přechodně kortikoidy, přiznávám poctivě, že bez konzultace se svým gastroenterologem, a během dvou dnů byl v mém břiše klid.

No, popravdě, já si ty léky nenavýšila cíleně, pouze jsem se několik dnů budila v pět hodin ráno, tedy přesně v době, kdy jsem běžně vstávala do práce, ačkoliv jsem nyní měla posunutý čas na budíku až na 6,30, jelikož odpadlo dojíždění do práce přes dva půlokresy. Ty inkriminované dva dny, o nichž je nyní řeč, jsem vyskočila z postele, šla se vyčurat, přece jenom už ve svém věku mám prostatické potíže, automaticky si zapila svou medikaci a opět zalezla do postele. Když jsem pak v určenou dobu opustila ložnici již trvale, vlezla jsem do kuchyně, kde jsem... Kde jsem ze zvyku do sebe opět kopla své ranní léky a fungovala v režimu distanční ordinace. Fakt, že jsem dva dny omylem polykala dvě dávky místo jedné, jsem zjistila až další den večer, kdy mi nesouhlasil počet sežraných léků ranních a večerních v dávkovači. Takto jsem odhalila, že jsem si nejenom zdvojnásobila kortikoidy, ale i léky na vysoký tlak, mohla jsem tedy být ráda, že jsem neměla takovou hypotenzi, že bych odpadla. Asi kdybych musela do práce dojíždět, neustála bych to bez kolapsu, takto jsem si jen nevědomky způsobila přechodným zvýšením kortikoidů, což jsou

protizánětlivé léky, utlumení

probuzeného zánětu střeva a byl pokoj. Ten nejtěžší příznak covidu mám ale dosud. Všechny tekutiny vyjma obyčejné vody vnímám jako odporně sladké, jako cumel, blééé. Podotýkám, sladké věci obecně nejím, nemám je ráda, takže tyto změněné chuťové vjemy jsou pro mě dost obtěžující. A nechutná mi dokonce víno!

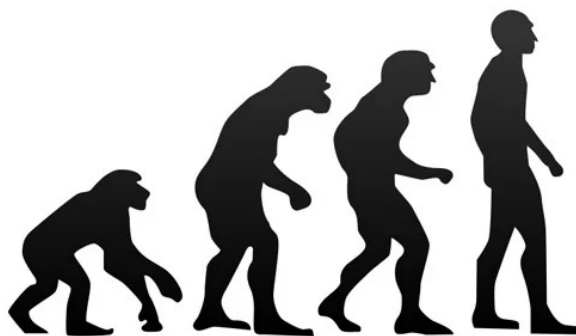
Jak jsem se znovu učila chodit

Když mi skončila povinná izolace a já mohla po 14 neskutečně dlouhých dnech opustit čtyři stěny, měla jsem pocit, že musím znovu zvládnout používat nohy. Mé vymakané stehenní svaly totálně atrofovaly a sobotní přesun vlakem na chatu, kdy se po mně chtělo pouze dojít z bytu na šalinu, z šaliny na vlak a z vlaku na chatu, mě totálně vyčerpal. Podobnou situaci jsem už jednou zažila, a to v roce 2016, kdy jsme se do Finska vydali s kánoí, a já se po týdenním sjíždění Veverčí stezky taky musela znovu učit chodit, stejně jako nyní. Tehdy to bylo umocněno i tím, že v kánoi se klečí, takže jsem si tlačila na některé nervy, a způsobila jsem si jejich částečné umrtvení. Naštěstí jak před pěti lety, tak i nyní, stačilo zachovat pouze trpělivost a většina funkcí /furt je řeč o nervech/ se obnovila. Sice mě první den mé svobody neskutečně bolela třísla a při krátké procházce lesem jsem měla

potíže se zvertikalizovat z určité polohy, v níž dámy v přírodě vypouštějí obsah svého močového měchýře, přesto jsem se cítila lépe než během 14 denního nedobrovolného vězení. Mohu jít, kam se mi zachce. Sice toho fyzicky nejsem schopná, ale stačí vědomí, že kdybych chtěla, nikdo by mi v tom nemohl zabránit. Asi tak podobně jako „Já se mohu milovat, kdy chci. Loni jsem chtěl dvakrát.“

Ruku v ruce se zlepšováním zdravotního stavu šlo i mé probouzení ztracené chuti. Tvrdě jsem si po návratu do pracovního procesu naordinovala bylinné čaje místo ovocných, abych se vyhnula sladkým příchutím, které mi způsobovaly nevolnost, a po týdenní konzumaci lipového thé mohu s čistým svědomím prohlásit, že do mě už nikdo nedostane byť jen jediný šálek tohoto hnusného nápoje. To budu raději pořád cítit na jazyku hnusnou sladkou příchutí než extrakt z rostlin. Postupně jsem se tak vrátila ke svým oblíbeným

nápojům, tedy čaji, Coca-Cole bez cukru a naštěstí taky k vínu. Ano, už jsem zase schopná požit suché víno tak jako před covidem. Jelikož mě takto opustil nejhůře prožívaný příznak covidu, mohla jsem být prohlášena za plně uzdravenou.

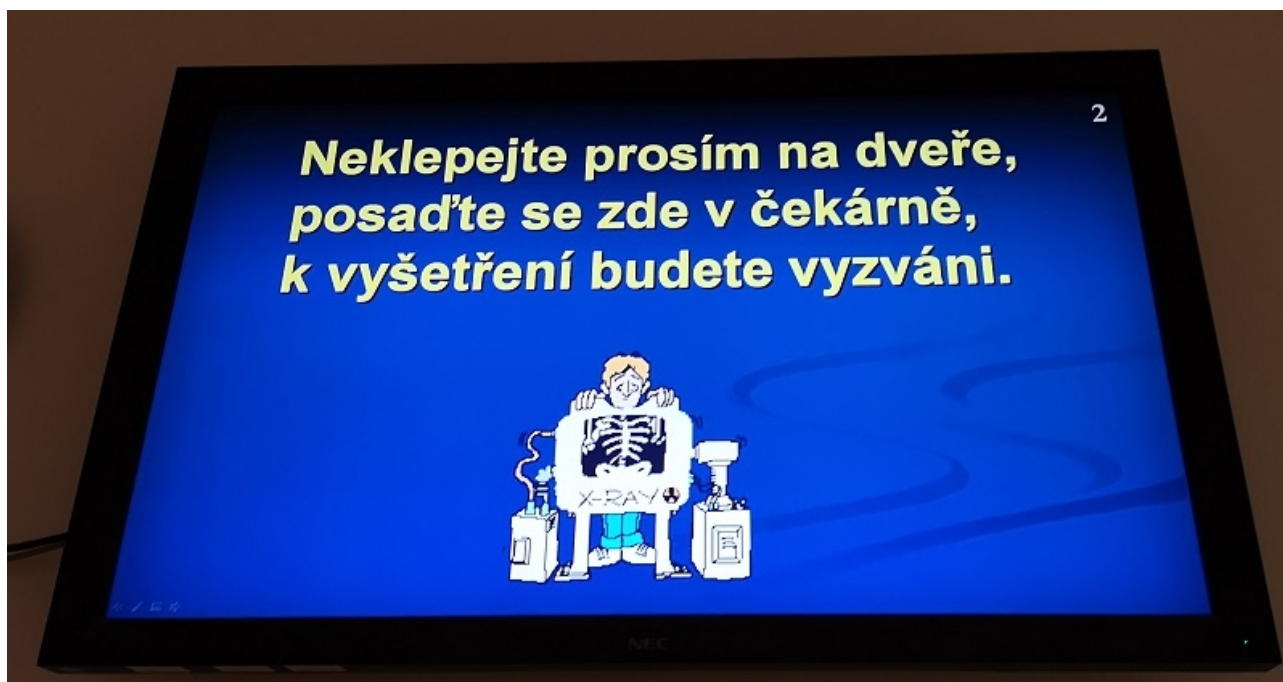

Jak si Luboš kontrastní látku rozpustil v likéru

Měsíc uběhl jak voda a termín kontrolního CT na mě blikal červeným písmem v kalendáři. Ráno si Luboš odskočil na Žluták na odběr krve před kontrastním vyšetřením a pak se vydal do práce, protože vracet se až domů se mu s ohledem na vzdálenost nechtělo, to by strávil v dopravních prostředcích uherský rok. V odběrové kóji ho naštvála sestřička, která mu žílu, jež si šetřil na zavedení kanyly, použila na vycucnutí, aniž by to s ním konzultovala. To si tak nakráčel do místnosti, nastrčil paži, a než stihl říct ne, už se mu ona pracovnice rýpala v DRUHÉ ruce, než si namyslel.

Mně se dnes povedlo skončit tak, abych z práce vyrazila rovnou na MOU, kde jsem se chtěla s Lubošem potkat. Neplánovala jsem ani tak dělat doprovod, protože snímky popíše lékař nejdříve zítra, jako spíše poskytnout mu psychickou oporu, jelikož již od rána byl hladov, jako diabetikovi mu hrozil kolaps, a když ne kolaps, tak snížený práh tolerance, tudíž riziko vztekklé reakce vůči personálu. Musela jsem do čekárny donést z bufetu satisfakci za dnešní příkoří. Protože díky rizikové inkompatibilitě s kontrastní látkou měl vysazené léky na cukrovku, snadno by se budoucí zvýšená glykémie dala svést právě na tohle nezbytné vynechání medikace, nikoliv na dortík, který

jsem mu zakoupila. S ohledem na otevírací dobu bufetu, kdy zavírat měli dávno předtím, než měl Luboš vlastní CT vyšetření, skočila jsem tam v průběhu jeho pití. Pití kontrastní látky, pitomci, nikoliv alkoholu, i když... Raději jsem se moc do hloubky nepídila po informaci, v ČEM si onu lahvičku rozpustil. Mně oznámil, že použil aroniový sirup, ovšem jediný roztok z těchto bobulí, který se v naší domácnosti dal sehnat, byl macerát, jenž mi věnovala sestra, a jednalo se o extrakt rozpuštěný v naředěném lihu. Naštěstí růžová tekutina nebudila žádnou pozornost a pokud opravdu Luboš spolykal tento zdroj, tak když vezmu v úvahu poměr, který použil, nacházelo se tam naprosto homeopatické, tudíž zanedbatelné množství alkoholu.

Když jste minule neumřel, tak alergii nemáte

Jelikož byl Luboš objednan až na 16,30, chodbou pobíhala pouze jediná sestřička, s námi tam čekaly jen dva kousky pacientů se svými doprovody, a sem tam se tam mihla hubená uklízečka, která čistila podlahy takovým stylem, že by se z nich dalo i jíst, přitom musela předpokládat, že tam neustále budou cárat lidé. Ona s tím problém neměla a pucovala to furt dokola.

Vyčerpaná sestřička strčila Lubošovi k vypsání papíry, které jsem jí v podstatě vyrvala z ruky se slovy, že je za něj jako jeho tiskový mluvčí vyplním. Podstatou těch lejster byl souhlas, že když skoná při vyšetření, nebude si na špitál stěžovat, a podpis, zda má či nemá alergii na kontrastní látku. Laškovně naladěná sestřička, která na první pohled pochopila, že celou rakovinu máme naprosto v paži, pobaveně prohlásila:

„Vidím, že když pán minule neumřel, tak alergii asi nemá.“

Luboš se rozhodl vyzkoušet její trpělivost tím, že si ve velkém předstihu ještě v práci propiskou!!

nakreslil na kůži velké modré X v místech, kde přibližně má žílu. Prskal, že tu, kterou chtěl použít na kanylu, mu znehodnotila ráno sestřička v odběrové místnosti, takže byl nucen si na to vyhradit náhradní cévu na kontralaterální končetině, a aby se mu na CT nemuseli štárat v ruce a složitě hledat použitelnou žílu, sám si ji vyhmatal a označil.

Byla jsem přesvědčená, že jej pracovnice CT zakousne. Jednak jí opět hodlá kecat do řemesla, jednak tím popsáním si na dost chlupaté ruce v podstatě zakryl místa prostá ochlupení, takže se chuděra sestřička bude muset poprat s tím, že tam, kde se v hloubce teoreticky céva nachází, má na kůži TLUSTĚ velké modré X.

Jak byl Luboš opět naostro

Minule, když byl Luboš na CT, tak mi popsal, že se nemusel svlékat, a dovolili mu zůstat v košili s dlouhým rukávem, což se nakonec ukázalo jako kontraproduktivní – nemusel si ji sundat, a jelikož kontrastní látka u něj způsobila obrovský příliv tepla, bylo mu děsné vedro takového charakteru, kdy si myslel, že má vážnou alergickou reakci. Dnes to měl vychytané, pod mikinu si dal nátělník, ve kterém hodlal vlastní vyšetření absolvovat. Z minula už věděl, že si může ponechat kalhoty, takže tohle neřešil.

Mně nedalo jej trochu vyvést z míry.

„Miláčku, jsi si jistý, že můžeš do tunelu v cyklokalhotách?“

„Samozřejmě, vždyť jsem je měl i minule.“

„No to asi těžko, naposled /a poprvé/ jsi byl na CT v září, takže jsi rozhodně nemohl přijít v zateplených jako dnes.“

Viděla jsem, jak sdělená informace Lubošovi šrotuje v nervových synapsích.

Abych ho alespoň trochu uklidnila, rozhodla jsem se jej nenapínat a potěšila jsem ho vysvětlením.

„Klidně si můžeš na sobě nechat i zimní cyklokaťata, jen na nich nesmíš mít zip, kov by jim vadil.“

Netušila jsem, co vyvolám.

Luboš vyskočil jako stlačená pružina a neskutečnou rychlostí si začal kalhoty spouštět, čímž vyvolal přinejmenším šok mně, která jsem seděla vedle něj.

„Co to provádíš?“ otázala jsem se jej v hrůze, co si pomyslí ostatní pacienti v čekárně, až bude mít kalhoty na půl žerdi, byť tou dobou tam s námi seděla pouze trojice, z nichž dva kousky tvořily

doprovod pánovi asi o 10 let staršímu, než byl Luboš.

„Kontroluji si, zda tam mám zip, či nikoliv,“ opáčil Luboš, a snažil se odtáhnout kalhoty od těla, aby zjistil, zda se na nich nachází zip či nikoliv.

„Že sis OPĚT nevzal trenýrky?“ zoufale jsem se snažila zjistit stav věci.

„Ne, minule jsem je nepotřeboval, ale aspoň jsem si je dnes sbalil. Když to budou vyžadovat, honem se skočím převléknout na WC.“

Je v pořádku, že mi zbyl ve flašce roztok s kontrastní látkou?

Po nezbytné kontrole výbavy, kdy se ukázalo, že Luboš na sobě nemá žádný kov, který by mohl interferovat s rentgenovými paprsky /nenechte se mýlit názvem, opravdu se při CT používá RTG záření/, uklidnil se. Vzápětí jej sestřička zavolala do kabiny, kde s ní domluvil mou přítomnost v úvodu, abych mohla provést nezbytnou fotodokumentaci, a to jsem ani nemusela použít svůj šarm či pokusit se focení vysvětlit onkologickým deníkem, který si vedu.

Vydala jsem se pak zpět do čekárny, kde jsem chvíli zírala na bagetu, zákusek a nápoj Activia, kteréžto jsem Lubošovi zakoupila o patro níž v bufetu, aby jej tyto pochutiny čekaly jako odměna za nezbytné hladovění před CT vyšetřením, když můj zrak zaujala PETka se zbytkem růžové tekutiny. Zjevně se jednalo o roztok kontrastní látky, který měl Luboš vypít před vyšetřením, jenže asi tak dvě deci na mě nyní koukaly položené na sedačce v čekárně. Je to špatně či nikoliv? Jelikož se

nade dveřmi rozsvítilo červené světýlko oznamující, že vevnitř pobíhají fotony nabité energií a místností lítá ionizující záření, rozhodla jsem se to neřešit. Snad to nebude jako v Návštěvnících, kdy Godefroy Udatný se sluhou Jacquouille se díky chybějící součásti specifického lektvaru ocitli v budoucnosti místo o několik století dříve v minulosti, jak si s nepřátelským kouzelníkem domluvili. Vynořivší se Luboš mi posléze tvrdil, že je to takto správně, jelikož sestřička před jeho odchodem z

místnosti kontrolovala snímky, a kontrastní látky měl v sobě dostatek.

Luboš pak se mnou ještě půl hodiny poseděl v čekárně a zrovna když odběhl na toaletu, vyšla ven sestřička a sháněla jej kvůli vytažení flexily. Prý mu řekla, aby na ni po 15 minutách zabušil, což neučinil a ona to nechápala. Vysvětlila jsem jí, že jsem ho tak vychovala a on akceptoval mnou zdůrazňované pravidlo, že se na sestřičky neklepe, protože mají dost své práce.

Ona si jej odchytila po návratu z WC a poučila jej, aby si alespoň pět minut tiskl místo vpichu, a konečně mu povolila se najíst, ovšem stále si má předloketní jamku pevně držet. To by ale nesmělo na Luboše čekat obložené sedadlo – bageta, jogurtový nápoj a ovocný košíček. Pustil se do toho jako neandrtálec, však měl hlad jako Čenkovej děti, a bylo mu naprosto ukradené, že mu po ruce stéká krev.

Já měl jsem v noci sen

Zatímco já prožívala se svíráním okolo žaludku těch pár dnů, dělicích nás od CT vyšetření po návštěvu onkoložky, Luboš se tvářil, že je děsně nad věcí a nějaká hrozící chemoterapie ho nemůže jen tak rozházet, přesto se tím podvědomě musel zabývat mnohem více, než byl ochoten mi přiznat, jak vyšlo najevo posléze. Když jsme totiž jeli v šest ráno šalinou do centra, svěřil se mi, že měl v noci sen. „Víš, mně se ve snu zjevil můj operátér, dr. Šefr, přišel ke mně oděn do dlouhého, bílého pláště, stál nade mnou a povzbudivým hlasem na mě promlouval. Povídal mi, že si je naprosto jistý, že nádor odstraní celý a že v břiše určitě nemám metastázy. Přesvědčoval mě, že pokud na CT najdou recidivu, tak vrátí svůj diplom. To mě upokojilo, a spal jsem sladce až do rána.“

Tady vidíte, že hlava je mocná zbraň. Když ho sám pan velký operátér, byť ve spánku, uklidnil, Lubošovi se ulevilo a věřil, že vše dobře dopadne. Já tedy při jeho líčení měla problém se nesmát a dost mi cukaly koutky, naštěstí to pod ledabyle nasazeným respirátorem nebylo v šalině vidět. Představila jsem si totiž, jak se nad Lubošovou postelí vznáší postava v bílém plášti, který za ní vlaje, a měla jsem co dělat, abych nevypřskla. Na druhou stranu, oba jsme pevně od začátku věřili, že jen šikovné ručičky dr. Šefra zabezpečily v

podstatě záchranu Lubošova života, i když určitý podíl na tom musím přiznat robotovi Da Vinci. Už jsem to psala a zopakuji to znova: doktoru Šefrovi vděčíme za to, že nám dal šanci, a pokud já nebo někdo jiný bude potřebovat onkologický zákrok, tak to svěřím k provedení pouze jemu.

Vůči doktoru Šefrovi mám pouze jedinou výtku. Uznávám, že je to jedinečný odborník na operaci rakoviny, ale nemusí lézt do snu zrovna Lubošovi.

Centimetr sněhu a u Žlutáku dokonce čtyři

Jelikož ráda chodím všude včas, vyrazili jsme na plánovanou kontrolu na onkologii s více než půlhodinovým předstihem. Brnem tou dobou poletovaly bílé vločky a zemi pokrývala asi centimetrová souvislá vrstva sněhu. No, možná kecám, klidně to mohly být i centimetry dva. Šalinou, kde mi Luboš líčil onen sen, v němž se mu zjevil operatér, a uklidňoval jej stran rizika recidivy či metastáz, jsme dorazili do centra, kde jsme chtěli přestoupit na trolejbus, kterým bychom dojeli na Žluták. Střed města již oplýval sněhovou pokrývkou dvojnásobné výše a zesílila i hustota sněžení. Tabule ukazovala odjezd trolejbusu za 6 minut, a protože jsme nechtěli zbytečně nechat na sebe padat mokré vločky, skryli jsme se k asi pětičlenné skupině žen středního věku, jejichž hovor se nedal přeslechnout. Jednalo se o sestřičky, které už dávno měly nastoupit šichtu na Žlutáku, a měly strach, že je po příchodu na pracoviště staniční přerazí. Jak jsme pochopili, trčely tam už více než půl hodiny, kdy nejelo našim požadovaným směrem nic, byť informační cedule trvala na brzkém přistavení trolejbusu, a jim už začínala být poněkud zima.

Rozebíraly jedinou přístupovou možnost na Žluták, tedy popovést se kousek šalinou číslo 4, a pak se vydat pěšky. Do kopce za hustého sněžení, kdy v podstatě nikdo z nás netušil, kudy přesně. Než jsme se s Lubošem stačili domluvit, nechali jsme si jednu tramvaj odfrčet bez nás. Další jsme ale nemínili zmeškat, takže když si to přihasil notně zasněžený vůz, naskočili jsme tam a vyzvali jsme k témuž i sestřičky. Ty tak učinily se zdráháním, nakonec, jak jsme pochopili, spíše než snaha dorazit do špitálu, je k tomu vedl prostý fakt, že byly zmrzlé jak sobí hovno.

Společnými silami jsme jako jednotná parta počali stoupat uličkami Masarykovy čtvrti, na jejímž vrcholu se měl MOU nacházet. Sestřičky funěly a asi ve třetině to vzdaly, že jim dochází kyslík. S Lubošem jsme obešli jejich zhroucené a dech popadající postavy a brali jsme to přímo vzhůru. Žluták jsme netrefili asi o 100 metrů, ale nakonec, na druhý pokus, jsme se vynořili před jeho

branami. Spatřili jsem obrovský štrúdl nepojízdných trolejbusů, kterak zablokovaly hlavní přístupovou silnici před MOU. Přebrodili jsme se hlubokými závějemi o mocnosti asi čtyř centimetrů a v hrůze se vydali k ambulanci, že jdeme pozdě.

Závada ve sjízdnosti - Zastávka Žlutý kopec

Platí od: 9.12.2021 06:00

Linky: 35, 38, 39

Zastávka: Žlutý kopec › oba směry

Dnes budeme mít klid, ale Tobě tam někdo sedí

Když jsme se ocitli v čekárně, která byla společná pro asi 8 ambulancí, a vždy, kam mi až paměť sahá, byla v obležení pacientů, překvapilo nás, že dnes zela prázdnotou. Totálně a úplně, nikde ani noha. Udiveně jsme se posadili co nejbliž dveřím, do nichž nás budou volat, a sledovali šrumec okolo nás. Sestřičky se postupně scházely v jedné z ambulancí a řešily, že dnes budou mít klid, protože nejedí MHD, silnice je ucpaná, takže nedorazí ani pacienti, ale ani doktoři. Nám v ten moment došlo, že jsme se stresovali úplně zbytečně, protože Lubošova onkoložka se tam opravdu nemá jak dostat, leda by šla pěšky, stejně jako my, což jsme fakt nepředpokládali. Na Žlutáku se aktuálně nacházel pouze ten personál, který tam přijel na šestou, protože doprava se posrala až poté. Seděli jsme tak sami v obrovské místnosti a litovali, že jsme si nevzali něco na čtení. Tohle bude na dlouho.

Když šla k ostatním holkám už poslední sestřička, slyšeli jsme, jak vevnitř sděluje:

„Dnes bude pohoda, pacienti ani doktoři nedorazí. Ale Tobě,“ otočila se potouchle ke kolegyni, „Tobě tam někdo sedí.“

Tímto sdělením vyhnána vyšla ven naše sestřička, chvíli na nás vytřeštěně zírala a pak nám oznámila, co už jsme ostatně tušili. Lubošova onkoložka visí někde s autem v zácpě a čeká, až se komunikace zprůchodní, můžeme být ale rádi, že je šance, že vůbec dokáže přijet, doktor z vedlejší ambulance uvízl někde u Troubska a netuší, zda ještě dnes bude schopen ordinovat.

My jsme sestřičce sdělili, že jsme tam dokázali přijít jen díky tomu, že jsme to spáchali pěšky, přičemž její výraz hovořil za vše. Takové blbce tam ještě neměli.

Dnes Ti nenašli metastázy, tak si klidně dej chlebiček

K našemu údivu se Lubošova onkoložka na pracovišti zjevila pouhou půl hodinu po čase, na který byl Luboš objedнан. To jde. Sice nezačala pracovat hned, ale až za další půl hodinu, ale to už mi bylo totálně šumafuk. Dostala jsem se totiž do fáze, kdy jsem věděla, že za svými pacienty přijedu pozdě, takže už je celkem jedno, kdy to bude, zda v devět, deset, či jedenáct, navíc musím na vlak, který začíná na Vysočině, takže je předpoklad, že včas rozhodně nepojede. Usoudila jsem tedy, že naprosto nezáleží, v kolik se ocitnu v H., proto jsem se rozhodla, že si zajdeme s Lubošem na kafe. Jelikož Lubošova onkoložka, Dr. Bencsiková, na základě provedeného CT Lubošův stav hodnotila jako vyléčený, bez nutnosti chemoterapie, pojali jsme návštěvu nemocničního bufetu jako oslavu. Jak jsem již psala, ve Švejdově pavilonu, kde jsme se aktuálně nacházeli, bylo občerstvení pro nás nepřijatelné, skočili jsme si naproti do Masarykova pavilonu, kde jsme k naší obrovské radosti našli „naše“ místečko volné. Jednalo se o stejný stůl, kde jsem Lubošovi před dvěma měsíci kontrolovala operační rány. Obsadili jsme si koutek a šli k pultu, kde samozřejmě na Luboše volaly chlebičky ve vitríně. Protože mnou cloumaly pozitivní pocity, nahlas jsem prohlásila:

„Dnes Ti nenašli metastázy, tak si klidně dej chlebiček.“

Mou větu, určenou pro Luboše, zaslechla nějaká sestřička stojící ve frontě před námi a nechápavě se na mě podívala.

Rozhodnutí, že se napřed půjde na kávu a zákusek se nakonec ukázalo jako dobře zvolené, protože jsem si vyhledala spojení do práce, a zjistila jsem, že kdybych se vydala rovnou, bez pauzy v bufetu, nic bych tím nezískala, protože předchozí vlak jel sice do H., ale nikoliv z Hlavního nádraží, nýbrž z Dolního nádraží, takže bych tak jako tak putovala tím spojem, kterým jsem nakonec vyrazila, akorát bych v hale železniční stanice čumákovala nekonečně dlouho při čekání.

Zatímco Brno kolabovalo pod několika centimetry sněhu, vlaky z Vysočiny jely nejenom na čas, ale dokonce v předstihu. Mimochodem, vlak může přijet dříve, nesmí ale dříve odjet.

Čokoláda musí do karantény aneb já si ho zabiju sama

Protože jsem Dr. Bencsikové i její sestřičce byla od srdce vděčná, vzala jsem jako poděkování každé obrovskou čokoládu, z nichž jedna se mi bohužel v batohu zlomila napůl, když jsem dupala do kopce ve sněhu. Dodržujíc subordinaci, tu neporušenou jsem věnovala doktorce, poškozenou sestřičce.

Dr. Bencsiková taktně upozornila Luboše, že by měl jednak nosit respirátor, nikoliv roušku, jednak by ho měl mít i na nose, nikoliv pod ním. Jako kdybych do něj doma nehusila, ať si sbalí respirátor, že na MOU rouška nestačí, a taky, že by si tu věc měl natáhnout na nos.

Omluvila jsem se za sebe i za něj s tím, že Luboše jsem už jednak seřvala, jednak si to s ním vyřídím poté. Asi jej zabiju. Sestřička, do té doby úplně v pohodě, najednou zpanikařila, v hrůze strčila podanou čokoládu do skříně a velkou rychlostí si začala dezinfikovat ruce. Vrtalo mi hlavou, zdalipak nedá čokoládu do karantény. Vlivem profesionální deformace jsem samozřejmě koukala, kam úplatek dává, a zaskočilo mě, že tam skoro žádnou spoluúčast od pacientů nemá. Buď nic nedostává, nebo se opravdu na věci uvaluje povinná karanténa.

Aby nedošlo k mýlce. Nemyslím si, že by pacienti měli doktorům nosit úplatky. Zastávám ale názor, že pokud jsem s lékařem či sestřičkou spokojena, určitě je vhodné jim nějakou maličkost přinést, nejlépe něco osobního, tím spíše nyní, v předvánočním období. Posuzuji to opravdu z pozice pacienta – byli jsme na onkologii, Dr. Bencsiková se hodně Lubošovi věnovala, tak dát čokoládu jí i sestřičce mi přišlo jako slušné.

Tři měsíce poté aneb jak Luboš zachránil naše manželství

Když byl Luboš po propuštění z nemocnice na kontrole u operátora, tak ten jej důsledně nabádal šetřit břišní stěnu minimálně 8 týdnů po zákroku, a taky alespoň po tuto dobu mít neschopenku. Luboš to s ohledem na obrovský obdiv a úctu k dr. Šefrovi akceptoval, tím spíše, že první dva měsíce po operaci byl hodně unavený, nevydržel dlouho sedět a musel si ulevit, ideálně do polohy ležmo či pololežmo, takže neměl problém tento příkaz, či spíše dobře míněné doporučení dodržet. Později proběhla kontrola u onkoložky, která vyjádřila obavy, že by nádor mohl v brzké době

recidivovat, či zanechat metastázy, takže Luboš na začátek prosince objednala na CT, a protože hrozila reálná šance, že bude nutná následná chemoterapie, rozhodl se Luboš zůstat nadále doma. Nebylo nutné ani nějaké velké přemlouvání z mé strany, trvalo u něj poměrně výrazné celkové vyčerpání s nemožností vydržet delší dobu v poloze, v níž se zadek úzce dotýká židle, proto se bez problémů podvolil. Když se pak ukázalo, že vše je tak, jak sám velký pan operatér tvrdil Lubošovi ve snu, byly tu Vánoce, takže se Lubošův nástup do práce domluvil na začátek ledna, byť se ještě úplně zdravě necítil, ale chtěl už prostě stát u soustruhu. Je to holt pudová záležitost, buď to to pude, nebo nepude, učiní alespoň pracovní pokus.

Jak jsem předeslala dříve, ve snaze zachránit naše manželství a neskončit s kudlou v zádech, rozhodl se v rámci stanovených vycházek chodit do fabriky, vyzkoušel si totiž, že čekat na mě doma, až přijdu z práce, není zrovna dobrý nápad. Vydržel blízký kontakt se svou manželkou ze začátku neschopenky asi dva týdny, než sám naznal, že když dorazím uštvaná v kofeinovém deficitu, je lepší na mě nemluvit a pokud možno nesdílet se mnou ani vzduch v jedné místnosti a bude pro obě strany lepší, když se projde přes les a pak se na hodčku či dvě usadí na židli v kanceláři, kde si něco přečte. Jelikož si tam fikaně umístil i houpací křeslo, neměl problém měnit orientaci dle svých pocitů v zadní části těla a vyčkal tam, než se pro něj stavím poté, co se desocializuji a doplním nezbytnou hladinu kávy v krevním oběhu. Nic tím neporušil, vycházky mu dovolila sociálka, výdělečnou činnost neměl, jen si prostě chodil studovat knihy a časopisy na své pracoviště, protože na rozdíl od mé maličkosti, která chtěla odpoledne být sama, jemu chyběl kontakt s lidmi a taky se mu tam nahromadila nepřečtená literatura.

Nyní to vypadalo nadějně, že tři měsíce po operaci se vrátí do podniku regulérně a na plný úvazek.

Jak měl Luboš nejvyšší čas nastoupit do práce, aneb Hujere, do hokny se chodí na první pokus

Několik týdnů Luboš chodil na pracoviště, kde si samozřejmě příchod ani odchod nerazil, když měl neschopenku a zjevil se tam vždy odpoledne na pár hodin, kdy si něco četl nebo pracoval sice na PC, vždy ale jen v rámci samostudia, protože konečně našel čas na to, co nestíhal dříve během

zaměstnání, případně hodil pokec ve vedlejších kancelářích. Prý že chlapi nejsou ukecaní, ha ha. Nechápu tedy, že když skoro tři měsíce v podstatě pobýval ve své úřadovně jako ve studovně, proč zrovna včera si musel odrazit na píchačkách odchod, když po celou tu dobu elektronickou kartu nepoužíval. Asi to provedl naprosto automaticky a převážily u něj vzpomínky na dobu nedávno minulou, kdy každý průchod kolem vrátnice znamenal projet svou kartu čtečkou při příchodu a odchodu, což pamětníci znají jako píchačky a pruh z papíru, který se do mašiny strkal. Je vidět, že Luboš má nejvyšší čas nastoupit do práce, tedy pokud přežije první den. Mám totiž podezření, že jej účetní zabije, jen co uvidí jeho docházku na PC - šňůra mnoha dnů „nemoc“ přerušená pondělním odchodem z práce.

Když jej nezabije, tak mu určitě vynadá, což má nacvičeno z předrakovinového období. Tehdy totiž Luboš jezdil do fabriky na kole, kdy i s bicyklem prošel kolem vrátnice na parkoviště, kde ho ponechal. Věděl, že si jako oficiální ocitnutí se na pracovišti má označit až ten finální průchod kolem vrátnice. On se ovšem někdy zamyslel, většinou když ve vestibulu někoho potkal, prohodil s ním pár slov, orazil si bezmyšlenkovitě příchod, odvedl kolo na parkoviště, tedy si orazil odchod, a při návratu si orazil znovu příchod. Měl tak pohyb u píchacích hodin „příchod – odchod – příchod“ v rámci dvou minut, protože tak dlouho mu trvalo projít vestibulem, zamknout kolo a vrátit se.

Vždy účetní rozzuřil doběla, kdy mu v průběhu dne telefonovala, že se na pracoviště chodí na první pokus, nikoliv jako Hujer, který ve filmu „Marečku, podejte mi pero,“ cáral kolem vrátnice při čtení denního tisku tam, zpátky a zase tam, díky otáčení dřevěné rampy, na které stál, zabrán do novin. Účetní zoufale Lubošovi pokaždé kladla na srdce, aby si kolo zaparkoval a až POTÉ se řádně zapsal do systému, což on prováděl, tedy většinou, jen občas na to zapomněl. Asi tak zhruba jednou měsíčně :-)

Leonardo da Vinci, práce všeho druhu

Několik měsíců jsem si lámala hlavu, proč na onkologii pojmenovali robotický systém zrovna po tomto konkrétním slavném malíři a ne třeba po jeho kolegovi Vincent Van Goghovi, nějak blíže jsem ale po tom nepátrala, jen mi ta myšlenka zůstala vrtat v mozku a občas se dostala na povrch. Rozuzlení ale přišlo až před Vánocemi a to poměrně nečekaným způsobem.

Jsem technický typ, který si kupuje knihy popularizující vědu a v televizi sleduje dokumenty. Koukali jsme zrovna s Lubošem na dvoudílnou sérii „Vynálezy Leonarda da Vinciho“, kde se ukázalo, že měl geniální nápady, z nichž část realizoval. Věděli jste například, že navrhnul padák, vrtulník, kluzák, kolo, tank, skafandr, ale taky prvního humanoidního robota? Mě zaujala ta různorodost, kdy si člověk skočí z vrtulníku či kluzáku pomocí padáku, sedne na kolo, obleče si skafandr a bude bojovat s nepřátelským tankem, ovládaném chytrým robotem. Samozřejmě, že ne vše bylo zkonstruováno ještě za jeho života, některé projekty spatřily světlo světa až o 400 let později.

Da Vinci mohl z fleku být profesionálním vynálezcem, ale on byl především malíř, což už v dokumentu neuváděli, a jeho impozantní Mona Lisa určitě vznikla díky studiu anatomie, kdy vědomosti o skladbě lidského těla získával z četných pitev, které prováděl načerno. Byl ovšem udán svými odpůrci a dokonce byl téměř exkomunikován tehdejším papežem Lvem X, takže mohl v podstatě byl rád, že neskončil upálen někde na hranici. Tak jako Galileo Galilei křičel „Eppur si muove,“ což my latiníci překládáme jako „A přece se pohybuje,“ byť v češtině to známe jako „A přece se točí,“ mohl by mistr Leonard inkvizitorům zařvat do ksichtů něco jako „A přece to lítá,“ protože byl fascinován létáním a urputně se snažil sestrojít nějaké stroje, které by dokázaly člověka odpoutat od gravitačního působení matičky Země.

Každopádně informaci, že prvním člověkem, který vymyslel a zkonstruoval robota, byl právě da Vinci, nenaleznete na internetu, proto jsem byla vděčná za pořad, který mi tohle ozřejmil. Jeho robot byl hodně jednoduchý, v podstatě jen chodil a kýval u toho do rytmu horními končetinami, ale jednalo se jednoznačně o stroj, pracující s určitou mírou samostatnosti, a byl relativně autonomní.

Kráčel tak dlouho, dokud mu mechanický princip pohonu vydržel funkční.

Nyní se již nedivím, že systém, který celosvětově pomáhá onkologům při operacích pacientů,

nese jméno člověka, který stvořil první mašinu, jež se dala s velkou dávkou představivosti nazvat robotem, byť pojmenování robot vytvořil o čtyři století později Karel Čapek.

Jak se definitivně pozná, že jste doopravdy staří

Pamatujete ještě doby, kdy se smělo chodit do restaurací bez omezení, tedy za předpokladu, že člověk oplýval dostatečnou zásobou papírových či plastových peněz, známých jako platební karta, ubytovat se dalo tam, kde zrovna neměli plno, cestovat se mohlo bez nutnosti mít zakrytou hubu a lidé se zdravili podáním ruky, nikoliv dvoumetrovým odstupem? No tak v tom období jsme vyraželi s frekvencí jednou za jeden až dva měsíce do přírody, buď pod stan, nebo do nějaké chaty, občas jsme zařadili i vícedenní výlet o prodlouženém víkendu a dovolenou jsme trávili za polárním kruhem. Pak ovšem přišel covid a naše výpravy trochu prořídly, přesto se nám dařilo užívat si pobytu v horách, či na loukách, jen se více omezily na přespání ve vlastním stanu než pod střechou. Ani když Lubošovi zjistili rakovinu, nezůstali jsme zavření pouze mezi čtyřmi stěnami, povedlo se nám absolvovat sice krátké, zato fotogenické vycházky, a dokonce i na běžky došlo. Ačkoliv měl Luboš ještě naplánované důležité vyšetření, přesto se vrátil do práce, protože už nad ním nevisel Damoklův meč hrozící chemoterapie. Když jsem tak do kalendáře zapisovala termíny kontrol u lékařů na první kvartál roku 2022, s hrůzou jsem si uvědomila, že máme domluvených více návštěv ve zdravotnických zařízeních, než výletů do přírody. V ten moment mi to došlo. Tohle je neklamný důkaz, že jsme doopravdy staří – na období leden až březen máme třikrát více vyšetření než výprav do hor. Hrůza!

Další důkaz, že mládí je definitivně v prd..., pardon pryč, přišel na Silvestra. Zatímco před několika lety pro nás bylo důležité zůstat vzhůru co nejdéle a užít si oslav, nyní se naší prioritou stalo ocitnout se co nejdříve v posteli a zabezpečit si co nejvíce spánku. Zalomili jsme to tedy oba svorně ve 22,30 a slastně chrupali až do rána, takže jsme příchod Nového roku totálně zaspali. Když mi to plně docvaklo, uvědomila jsem si, že fakt jsme kmeti, přitom nebyla tak dávno doba, kdy jsem na vysoké šla z hospody rovnou na přednášky. Když o tom ovšem přemýšlím, tak zase tak nedávno to nebylo, tohle se událo před 29 lety :-o

**Stárnu
Dříve jsem měl
peněženku plnou
kondomů, kdyby
byla nějaká akce.
Teď jí mám plnou
slevových
kupónů, kdyby byla
nějaká akce.**

Balada o prdu

Když Vrchlický napsal legendární báseň věnující se plynné substanci, vynořivší se z díry mezi půlkami po průchodu střevem a posléze řitním otvorem, netušil nejspíše, že jednou se výzkumu produkce tohoto smradlavého vzduchu budou zcela vážně věnovat lékařské kapacity. Na dnešní

Ještě doma Luboš řešil, zda tam má uvést pravdu či nikoliv, obával se totiž, že jej dr. Šefr bude posílat na další vyšetření. Já Luboše demokraticky přesvědčila /velitelsky jsem rozhodla/, že lhát nebudeme, jelikož jsem se domnívala, že pokud Lubošovi svěrač funguje a nedochází u něj k inkontinenci, není důvod, aby se někdo zabýval takovým detailem, že musí na WC co dvě hodiny a někdy má urgenci i 2x za sebou. Nakonec dobrovolně souhlasil. Neměl ani jinou možnost, když jsem se sestřičkou podaného lejštra i tužky zmocnila já, poctivě jsem zatrhlá pravdivé odpovědi, což se konalo dost obtížně, když jsem si opět nevzala brýle na čtení, a s těmi na dálku jsem měla otázky poněkud rozmazané.

Masáž hráze pro chudé

Dr. Šefr se pustil do vysvětlování, proč je kolo tak důležité pro pacienty s resekci části konečníku. Polohou těla a kontaktem pozadí s cyklistickým sedlem se provádí masáž hráze, což zlepšuje jednak prokrvení orgánů uložených nad ní, jednak inervaci a regeneraci nervů. Jízda na kole je dle jeho mínění to nejlepší, co může Luboš provést pro svou koncovou část trávicího ústrojí. Tomu se zaleskly oči a nic dalšího ke štěstí nepotřeboval a nedoposlechl až k závěru, že je to rozhodně

kvalitnější způsob masáže, než by mu provedli kdekoliv na rehabilitačním oddělení.

Těsně před odchodem jsme se ještě informovali, co přesně je a jak vypadá ten stapler, který je v místě původního nádoru popsán na posledním CT. Nejedná se prý o nic jiného, než o svorkovač, používaný jako chirurgický nástroj, jehož pomocí se střevo po vyjmutí nádoru sešije k sobě zasvorkováním, kdy se tam naflákají titanové svorky. Ty se taky, nejspíše pro absenci potřebného výraziva v češtině, označují stapler.

„Představte si to jako kancelářskou sešívačku, zvanou koník,“ děl dr. Šefr, „a úplně stejně, jako se secvakávají k sobě papíry, provádí se to i se střevem. Prostě teď tam máte několik těchto svorek a jelikož jsou z titanu, což je nemagnetický kov, můžete na rezonanci, a nebudete pískat na letišti.“

Přemýšlela jsem, zda mám Lubošovi sdělit, že jeho konečník má teď cenu několik tisíc, protože tak drahý ten materiál opravdu je.

Někdo má srdce ze zlata. Luboš má prdel z titanu.

Dneska zase přijdeme pozdě

Týden se s týdnem sešel a nastal čas na další plánované vyšetření, tentokrát u Lubošovy onkoložky dr. Bencsikové. Bylo to asi měsíc po té

obrovské sněžné kalamitě, která zablokovala dopravu v okolí Žluťáku. Jelikož byl Luboš objednan opět na brzkou hodinu, stepovali jsme něco po šesté hodině ranní na Komenského náměstí, kde jsme minili nasednout na trolejbus, jedoucí na MOU.

Věřte tomu nebo nevěřte, ale natrefili jsme tam na tu stejnou trojici žen, se kterými jsme v prosinci kráčeli hlubokými závějemi, podobní arktickým dobrodruhům.

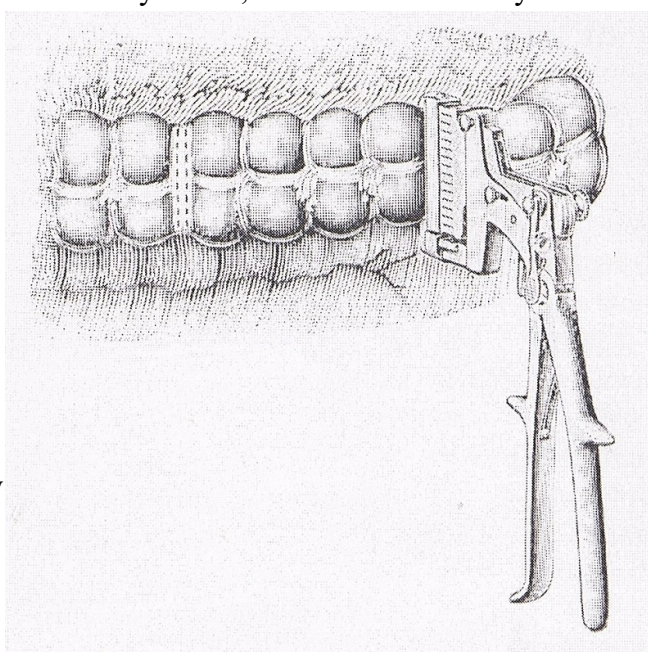
Tak jako jsme si my všimli jich a hned je zařadili, tak i jim se zjevně vybavila vzpomínka, za jakých okolností jsme se naposledy potkali. Osůbky si nás chvíli prohlížely a pak jedna z nich ze sebe vyděšeně vyrazila:

„Dneska zase přijdeme pozdě!“

„Proč?“ nestačily se divit druhé dvě.

„To jsou zase ONI!“ nenápadně na nás ukázala.

Zbylá dvojice se vzápětí dovtípila a neříkala nic.

Mám takový dojem, že nabyly dojmu, že jsme jim naposled přinesli smůlu.

Jejich hrůzu umocňoval nepojízdný trolejbus s blikajícími světly a staženými trolejemi. Ten tam stál už dobře půl hodiny, soudě dle zamlžených a namrzlých oken.

Jak nás důchodci téměř umlátili berlemi

Dle jízdního řádu našťestí po dlouhé chvíli, kdy jsme s Lubošem raději udržovali dostatečný odstup od skupiny negativně naladěných bab, dojel trolejbus, odstavený vůz bravurně objel, a už jsme se všichni vezli vstříc branám MOU. Tam jsme se s Lubošem vydali přes jeho protesty nejprve na WC, a až poté k radiologické registraci, kde mezitím vznikla dost dlouhá fronta vyšetřenačtivých pacientů, převážně důchodového věku.

„Kdybychom se nezdržovali návštěvou toalety, mohli jsme být u okýnka mezi prvními,“ vrčel na mě tiše Luboš. Tiše z důvodu, aby ho někdo nezaslechl.

„Buď rád, že jsme se napřed odmocnili. Tihle všichni totiž seděli na židlích na chodbě a kdybychom se hned po vstupu do patra snažili dostat k recepci, umlátili by nás svými berlemi, že předbíháme. Ti by si pořadí příchodu rozhodně ohlíдали, takto jsem se zařadili až za ně, což je naše štěstí.“

Horší byl fakt, že Luboš byl objednan na sono

na 7,15, a řada před ním dávala najevo, že vyšetření nemusí stihnout vzhledem k tomu, že první senior se třikrát zeptal, jestli se má vydat za schody doleva, aby pak zahrnul doprava, starší žena za ním se několikrát ujišťovala, kdy má začít pít roztok s kontrastní látkou před CT vyšetřením, další pacient zase neměl kartičku, což se jevilo jako velký problém, protože sestřička v prosklené kukani z ní potřebovala oskenovat čárový kód kvůli identifikaci. Já od začátku tvrdím, že personál MOU musí mít s pacienty svatou trpělivost.

Když jsme se konečně propracovali k pracovníci přepážky i my, strávili jsme tam podstatně kratší dobu, než ti před námi. Na otázku, zda jde Luboš na sono, jsme souhlasně kývli, a poté jsme byli posláni doleva do čekárny, že odtud Luboše za ultrazvuk zavolají.

Shodou okolností se jednalo o čekárnu společnou s mamografem a poměr žen vůči mužům činil 12 ku jedné. Ano, Luboš byl jediný tam se vyskytující chlap.

Onkologie je jediný obor, kde mají radost z toho, že pacient přibral

Samozřejmě, že na sonu nezačali ordinovat úderem sedmé, ale s tím jsme tak trochu počítali.

Luboše jsem uklidnila, že i když je naplánována kontrola na onkologii pět minut po ultrazvuku, tak když neuvidí výsledek v systému, bude jim jasné, že vyšetření teprve probíhá. A taky že ano, s hotovou zprávou ze sona jsme se do čekárny na onkologii posadili asi půl hodiny poté, na kdy byl Luboš objedнан. Zrovna z ordinace vycházela pacientka a jelikož vykoukla ven i sestřička, strčila jsem jí Lubošovu kartičku. Vzápětí byl Luboš vyzván ke vstupu, kam jsem logicky nakráčela i s ním.

První otázka lékařky zněla na Lubošovu aktuální váhu. Když jí sdělil, že má o kilo víc než před operací, upřímně se začala radovat, a to přesto, že Luboš zdaleka nebyl docent, a jeho BMI se již pohybuje v obezitě I. stupně. Upřímně se něžnila, že Luboš přibral celý krásný kilogram.

Ty brďo, onkologie je jediný obor, kde mají radost z toho, že pacient přibral! Až Lubošova diabetoložka zjistí ten stejný fakt, pěkně mu vynadá, alespoň v to doufám. Začal totiž chodit k mé kamarádce, která na něj zatím vůbec nebyla přísná. Po jeho poslední kontrole u ní jsem jí dala plné právo ho za špatný cukr potrestat dle vlastního uvážení, a já o ní vím, že je docela pes na pacienty. Zatím ale byla hodná a stavěla se k cukrovce ve smyslu, že Luboš právě bojuje o život, takže zvýšená glykémie není na pořadí dne, a bude se to řešit, až zvítězí nad rakovinou.

Aby řeč nestála, poptal se Luboš své onkoložky na dnešní výsledky ultrazvuku. Na ten byl totiž poslán poté, co mu prosincové CT ukázalo cosi divného na játrech, a dr. Bencsiková mu ochotně sdělila, že dle dnešního sona se to jeví jako naprosto nevýznamná cystička. To ale naštvalo Luboše, naštěstí to rozebíral až venku.

„Cystička, copak chlap mé postavy může mít v játrech cystičku? Pche, cystička. Já tam určitě mám pořádnou cystu!“

Zlato, náš stůl je volný!

Jelikož jsem ráno solidárně nesnídala, když Luboš musel být kvůli ultrazvuku nalačno /popravdě, ani bychom to nestíhali/, zapadli jsme do bufetu na snídani. Já si hlavně potřebovala zapnout mobil a zjistit nejbližší spojení do práce tak, abych jela normálně z Hlavního nádraží, nikoliv vmezeřeným spojem z Dolního nádraží.

Protože nemáme rádi občerstvení ve Švejdově pavilonu, kde leží i onkologická ambulance, přeběhli jsme přes cestu naproti do Masarykova pavilonu. Logicky na pohyb po venku jsme si z huby strhli ten hnusný hadr, abychom si ho na průchod opět nasadili. Já honem upalovala chytit místo v bufetu, a funění za levým ramenem mě uklidňovalo, že Luboš stíhá.

Když jsem vlétla do bufetu, otočila jsem hlavou směrem k tušené postavě a radostně křikla:

„Zlato, náš stůl je volný!“

Zírala jsem do vytřeštěné tváře mladého doktora, který si mě v hrůze prohlížel. Vypadala jsem děsně sexy, což znamená, že jsem měla respirátor kryjící mi obličej od dolních očních víček až po krk, na kebuli jsem měla naraženou čepici, sahající až k horním víčkám, takže z mého obličeje čouhaly jen ty oči, chráněné pěti dioptriemi. Po Lubošovi nebylo ani vidu, ani slechu. Než jsem stačila situaci nějak smysluplně vysvětlit, lékař se otočil o 360 stupňů a urychleně vycouval z

bufetu. Zřejmě se zalekl potenciálně nebezpečné nymfomanky, která by věkově mohla být jeho matkou. Naštěstí se zpoza rohu vynořil Luboš a začal mi vysvětlovat divokou a nebezpečnou historku, která mu před vrátnicí upadl z nosu respirátor na zem a on, aniž by si toho všiml, učinil pokus projít přes skenovací zařízení.

Chápu, že člověk může ztratit čepici či rukavice, sama jsem toho zářným příkladem, ale nechápu, jak se dá ztratit respirátor, do té doby nasazený na obličej.

Jak jsem skoro nedojela do práce

Už jsem měla vyhledaný vlak, kterým se odvezu do práce, a protože jako správný kofeinový závislák jsem chtěla do sebe lupnout ještě další kafe, neprodlužovali jsme pobyt v bufetu na MOU. Vydali jsme se tedy spolu dolů na čtyřku, z níž se Luboš odpojil na České, kde nasedl na šalinu do jeho hokny, a já pokračovala až na Hlavní nádraží. Když jsem se chystala vysedat, hodila jsem si na pravé rameno batoh a postavila se. V ten moment mě neznámá síla stáhla zpátky na sedadlo. Kolem

mě se nenacházel nikdo, kdo by mě mohl takto zadržet, a další pokus rychle vyskočit z vozidla dopadl podobně – vždy mě něco divného strhlo zpět na lavici.

S krví podlitým zrakem jsem sledovala, jak se zavřely dveře a tramvaj pokračovala dál po své trase. I se mnou, proti mé vůli! Rozhodla jsem se divnou situaci prozkoumat. Rukou jsem sahala podél batohu, až jsem nahmatala popruh, zaháknutý o nějaký výstupek. Tím pádem mi vše bylo jasné. Kdykoliv jsem se chtěla postavit, tento pásek to nedovolil. Když jsem ho nyní začala vytahovat, držel tam jako přibitý, takže jsem musela použít hrubou sílu. Trhla jsem prudce, tím došlo k uvolnění zachycené přezky, tato se vymrštila ve směru pohybu a praštila mě dost bolestivě do horního rtu. Jenom slušné vychování zabránilo tomu, aby z mých úst vylétlo hovorové pojmenování ženského přirození.

Popadla jsem své zavazadlo a na další zastávce jsem vystoupila. K mé velké radosti mi hned jela šalina opačným směrem, kterou jsem se dovezla na vlakovou stanici. Naštěstí jsem měla více než 20 minut rezervu, takže jsem stihla nejenom svůj spoj, ale i kýžené kafe, které jsem si ale nemohla náležitě vychutnat, protože každý dotek rozraženého rtu s kávou vyvolával nepříznivou reakci.

Na druhou stranu, mohla jsem být ráda, že při své šikovnosti jsem si nerozbila brýle.

O nic důležitého nešlo, jen zda nemá Luboš metastázy aneb

25/25/25

Když jsme byli s Lubošem na kontrole u jeho onkochirurga, tak kromě jiných dotazů mu položil otázku, zda ho pustí na zimní táboření. Když se dr. Šefr pídil po podrobnostech, aby mohl výpravu buď povolit, nebo zatrhnout, tak jsme se mu snažili vysvětlit, že se jedná o akci, kdy se skupina dobrodruhů vydá někam do hor, kde v zimních podmínkách přespí pod stanem či pod širákem. Ačkoliv byl lékař vynikajícím odborníkem na operativu, tak tohle se vymykalo jeho zkušenostem, a mé líčení, jak doma udržujeme studený odchov, kdy permanentně větráme, radiátory máme ztlumené, takže někdy musíme mít na spaní v posteli čepičku, a občas máme nasněženo na peřinkách, ho naprosto vyděsilo. Každopádně on zkontroloval Lubošovu břišní stěnu důkladným pohmatem i prohmatem, aby posléze učinil rozhodnutí: Luboš se může zúčastnit.

Když jsme v bufetu na MOU dlabali pozdní snídani a já si zjišťovala, jak mi to jede do práce,

napsala jsem do vlákna na FB, že na víkend s celou partou na 14. ročník Zimního táboření pojedeme, protože to má Luboš z onkologie dovoleno. Kamarád se podivil, proč jsme zase byli na onkologii, vždyť naše poslední návštěva na Žlutáku proběhla před 14 dny.

V rámci svého morbidního humoru a na někoho možná i drsnějšího přístupu jsem mu odpověděla, že v zásadě o nic důležitého nešlo, jen o to, zda nemá Luboš metastázy. Náš společný přítel se k smrti vyděsil. Asi mě ještě málo zná.

Mohli jsme tedy bez obav na podnik, který nazývám 25/25/25 – tedy 25 kg na zádech, 25 km za víkend, 25 stupňů mrazu. Bohužel poslední roky už je to jen jedno 25, a to hmotnost – teploty tak nízce nepadají, a celá trasa má s bídou 15 km, málokdy více. Letos, protože byl Luboš pouhé čtyři měsíce po náročné operaci, rozhodli jsme se i to poslední číslo 25 redukovat. Na tuto výpravu neponeseme vaření, které má asi 1,5 kg, a o to vezmeme více tekutého zahřívadla. Vidíte tu váhovou úsporu?

Jak se pozná, že jste vyhráli nad rakovinou? Nijak.

Nad rakovinou se zvítězit nedá, dá se maximálně uhrát remíza, což znamená, že získáte čas na to, aby Vás místo rakoviny zabilo něco jiného, jako třeba já. Nemám samozřejmě na mysli, že bych Luboše ubezdušila přímo, i když chuť jsem někdy měla, ale spíše jsem nebezpečná tím, co jsem schopná vymyslet a donutit Luboše realizovat, jako třeba výše zmíněné Zimní táboření. Mami, Ty v žádném případě dále nečti a následující odstavec přeskoč!

Když jsme se v noci klepali chladem v mokrém oblečení na hřebeni Javorníků, zatímco kolem nás zuřila předem ohlášená vichřice a poryvy větru nám trhaly stan, na který z okolních stromů padaly zmrazky a větve, tak byl Luboš přesvědčen, že to nemáme šanci přežít, a pokud ano, tak ho stejně skosí zápal plic, protože má na sobě promáčené mikiny. Bundy, které si ráno budeme chtít obléct, by se daly ždímat, a máme je pohozené v předsínce stanu na sněhu, jelikož dovnitř do stanu jsme si je brát nechtěli kvůli zhoršení již tak vysoké vlhkosti, tím spíše, že jedním větracím otvorem na nás celou noc pršel mokrá sněh, protože z té strany foukalo. V té chvíli ve mně byla malá dušička, ne proto, že bych se obávala pádu stromu na naše nocležiště, ale měla jsem strach, že mě Luboš oprávněně uškrtí, co za kravinu jsem si to vymyslela. Kdepak, jeho taková věc ani nenapadla, totiž

že by za touto akcí stála jeho manželka, která se rozhodla, že domluvenou výpravu absolvujeme i přesto, že rosničkáři hrůzné počasí avizovali dopředu. Nejspíše jsem už tak zkušená, že po více než třiceti letech společného života jsem se dostala do fáze, že umím chlapa přesvědčit, že něco, co chci já, je vlastně jeho nápad.

Tady vidíte, že je opravdu větší šance, že Lubošův život skončí mým přičiněním, než rakovinou.

No a tak se poznalo, že Luboš nad nádorem zvítězil.

Tohle je nejlepší hospoda na Vsetíně. Vole, teď jsi v cukrárně.

Náš první výlet od zjištění onkologického onemocnění byl 14. ročník Zimního táboření, který se konal poslední lednový víkend, přesně půl roku po akci, kdy se stejnou partou jsme se účastnili

Letního táboření - týden poté se tehdy

Luboš dozvěděl svou diagnózu. Bylo tedy

jasné, že nyní musíme vyrazit, i kdyby trakaře padaly. A ony nakonec fakt padaly.

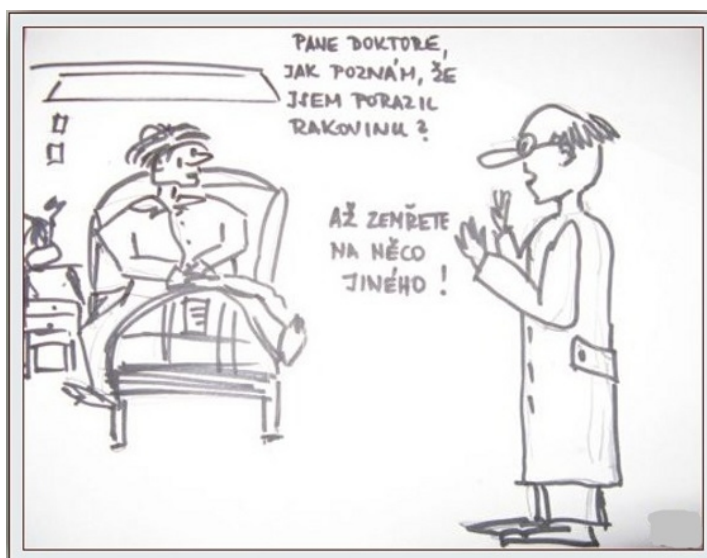
My jsme ovšem nepříznivé podmínky

zvládli se ctí, ba naopak, ukázalo se, že co tě nezabije, to tě posílí, takže jsme s

Lubošem teď získali metu, se kterou

můžeme další výpravy porovnávat ve

smyslu, že když jsme přežili Javorníky, tak přežijeme cokoliv.

Jelikož ani jeden z nás i přes pokročilejší věk nemáme rádi brzké ranní vstávání, vydali jsme na

Vsetín v pátek večer, kde jsme přespali v hotelu, zlikvidovali zásoby vína, abychom je nemuseli

tahat do hor, a v sobotu jsme si na snídani skočili do místní cukrárny, která jako jediná v širokém

okolí byla otevřená od 7 hodin. Tedy teoreticky měla až od této hodiny být. Když jsme tam kolem

6,45 dorazili, bylo více než jasné, že majitel musel pohostit štamgasty už před hodnou chvílí, soudě

dle stavu osazenstva. Tři chlapi tam popíjeli pivo kombinované panáky, z nichž jeden měl šílenou

chuť si s námi povídat, ale smysluplný rozhovor ztroskotal na jeho opilosti, kdy si nepamatoval, na

co se nás ptal před pěti minutami, ani co jsme mu odpověděli, takže se vrátil ke svým jen o něco

méně nabumbaným kamarádům, které hodlal oblažovat svými řečmi, když už u nás neuspěl.

„Tohle je nejlepší hospoda na Vsetíně,“ nadšeně jim líčil a kopnul do sebe velkou štamprlí.

„Vole, teď jsi v cukrárně,“ oponoval mu jeden z nich, čímž ho přiměl se rozhlédnout.

„Aha, cukrárna, vlastně jo,“ a zazdíl to pivem.

Devět statečných

My jsme s partou společně nevycházeli, protože zbytek účastníků přespal již v pátek na chatě Bačkárka. My, nedisponující autem a spoléhající na veřejnou dopravu, jsme neměli jinou možnost, než se připojit až v sobotu dopoledne. Bus nás odvezl na konečnou, kde jsme mínili využít skupiny běžkařů, kteří si zavolali dovoz z té chaty, což znamenalo chlapíka s pickupem s vymláceným zadním okénkem, který neměl problém naložit 22 lidí s jejich zavazadly plus psa na dvakrát, což v praxi znamenalo, že na zadní sedadlo dokázal narvat 7 lidí, 5 do kufru a dva seděli vzadu na nárazníku, zatímco jim nohy čouhaly ven. Ještě teď mi slzy lítosti kapou na klávesnici, že jsem si to nevyfotila.

Tihle běžkaři při čekání na rotaci auta do nás proti naší vůli vrazili nějaké panáky, takže jsme dorazili na chatu již poněkud pod vlivem.

Druhá jízda, do které jsme se nacpali i my, již byla podstatně méně dobrodružnější, jelikož jsme se dovnitř vozidla vešli všichni, aniž by někomu trčela jakákoliv končetina vně. Na zadním sedadle seděli čtyři lidé včetně Luboše a já byla pátá. Doteď nechápu, jak se tam směstnali, ale vysvětlení bude nejspíše v tom, že vedle Luboše seděla sličná a útlá slečna, já přežívala svému manželovi na klíně, zatímco horní polovinou těla jsem spočívala na ramenech řidiče, protože mi jinou polohu neumožňoval strop auta. Ještě nyní cítím nerv u levé lopatky, který byl touto polohou drážděn.

S výpravou jsme se potkali až na Stratenci, což bylo původní místo tábořiště. Celkem tam i s námi dorazilo devět lidí, tedy zdravé jádro, zbytek to odpískal s výmluvou na pobyt pět hodin ve vlaku /nám to nakonec v neděli hodilo skoro devět hodin cesty/, či neudělení KVOP /Krátkodobé Volno k Opuštění Posádky/ ze strany manželky. Na počasí to nesváděl nikdo.

Podmínky na hřebeni byly šílené, takže jsme se rozhodli sejít o něco níže. Většina si zvolila jižní stranu a měli klid, my severní, a zažívali jsme v plné míře to, co předpovídali meteorologové. No co, měli bychom to příliš jednoduché. To mi připomíná, že bychom měli opravit stan, na kterém se na čtyřech místech urvalo kotvení. Budu to muset vytunit kroužkem na klíče. Ještě v terénu jsme to

3...2...1... VYSTUPOVAT

večer na dvou místech provizorně vyřešili provleklým gumicukem, ta druhá dvě poutka rupla v průběhu noci a moc nechybělo a stan by se nám složil nad hlavu, držel jen na dvou zbývajících. Podotýkám, jedná se o stan, který s námi hodně prožil za polárním kruhem.

Zafúkané, zafúkané, kolem mňa všechno je zafúkané

Dlouho jsme s Lubošem řešili, zda si vzít s sebou sněžnice či nikoliv. Nakonec jsme se pro ně rozhodli a dobře jsme udělali. Hřebenová túra v sobotu ještě byla „datelná“ bez nich, ale když už jsme je dovlekli až sem, tak žádné jejich kochání se z batohu, kdepak, tvrdě na nohy a šlapat v nich! Více se nám ale hodily v neděli, kdy po sněžení, trvajícím celou sobotu až do nedělního rána, přibýlo takové množství těch bílých sraček, že bychom bez pomoci této pomůcky nedokázali sestoupit do údolí, a museli bychom se vracet stejnou cestou do sedla k silnici, odkud bychom byli nucení to buď odšlapat po cestě až dolů, nebo by bylo třeba si sehnat nějaký odvoz.

Zadarmo to ale nebylo ani se sněžnicemi, i s jejich pomocí jsme se propadali místy až po kolena a někdy až do poloviny stehů, naštěstí těchto těžko průchodných úseků nebylo tolik. I tak ale při prodírání se závěsemi jsme se nadřeli více než koně. Ačkoliv jsme scházeli do Velkých Karlovic na vlak, tedy relativně hodně používanou trasou, kráčeli jsme v podstatě panenským terénem, protože veškeré předchozí stopy turistů z posledních dnů zavál vítr. Orientace byla obtížnější, ale s pomocí

mapy jsme to zvládli. Luboš na to má osvědčenou metodu – když po studiu papírového pokladu prohlásím, že je potřeba jít tím a tím směrem, tak správný postup je přesně o 180° opačně. Díky této metodě jsme se šťastně dostali až na nádraží.

Oba jsme měli pocit, že se další den nepostavíme na nohy, tak silně nás všechno bolelo – klouby, svaly, úpony.

Bohužel jsem fotila málo, protože jsem byla totálně hyn, nemám tedy zdokumentované, jak hlubokým sněhem jsme se brodili.

Průměrná rychlost 26 km/hod

Když v lese kousek od nás spadl s praskotem strom, byli jsme opravdu rádi, že jsme se ocitli v civilizaci. Těšili jsme se na zasloužený oběd na Vsetíně, kde jsme měli mít hodinu na přestup, ovšem vichřice ještě neřekla své poslední slovo. Trasa 223 kilometrů po železnici nám zabrala 8,5 hodiny, což vychází na průměrnou rychlost 26 km/hod. To už bychom podobně zvládli i na kole. Těsně před Vsetínem na koleje padl strom, takže jsme v prvním vlaku nabrali zpoždění půl hodiny, během které byl povolán sbor hasičů Správy železnic, který prořezal kmen na volný průjezd soupravy. Přišli jsme tak o půlku doby určené na oběd, takže jsme si papu zakoupili v té stejné cukrárně, jako jsme včera ráno snídali, já si poručila smažená kuřecí křídýlka a Luboš filé.

Druhý vlak, mezinárodní EC měl tu smůlu, že těsně před ním nákladní vlak strhnul traťové vedení, a my tam zůstali viset. Jelikož se údajně nesmí couvat s cestujícími, museli jsme počkat, až dojede diesellová lokomotiva, odtáhne onen nákladní vlak a pak nás. Vedlejší kolej byla průjezdná, a my zoufale sledovali provoz, kdy kolem nás fičel jeden vlak za druhým. Tento náš spoj, ve kterém jsme všichni cestující rezignovali a sundali jsme si respirátory, nabral oficiální zpoždění 130 minut, v reálu to samozřejmě bylo o něco více, a nám tím pádem ujel přípoj na Brno. Aby nám to nebylo líto, nafasovali jsme vouchery v ceně 120 Kč, platné pouze v tomto vlaku, takže jsem je honem utíkala utratit do jídelního vozu. Ten byl téměř vyžrán, takže jsem zakoupila poslední sendvič a za zbytek sumy vzala troje čipsy, které jsme pak zpráskali v Olomouci, jelikož jsme jednak na ně dostali chuť, jednak hrozilo, že bychom je mohli rozmačkat. No a proč jsem honem utíkala do jídelního vozu? Poukázky, platné pouze pro ten konkrétní vlak, nám průvodčí předala pár minut předtím, než jsme měli vystupovat, takže reálně se Luboš chystal na situaci, že svůj batoh si nahodí na záda a můj vyhodí na nástupiště, zatímco bude doufat, že já vyskočím z jídelňáku.

Třetí vlak, kterým jsme cestovali, přijel do Olomouce s asi 20 minutovým zpožděním, nejspíše proto, že vyjížděl z Jeseníků, a na cestě s námi nabral další půl hodinu bez zjevné příčiny. V Brně jsme se ocitli kolem 22. hodiny, o pět hodin později proti původnímu plánu. Doma nás čekalo vybalování, protože celá výbava byla mokrá, a nechtěli jsme ji nechat zničit. Do sprchy jsme lezli o půlnoci a do postele o hodinu později. Před námi byly necelé čtyři hodiny spánku.

Zazvonil zvonec a pohádky je konec

Tímto jsem se rozhodla ukončit psaní onkologického deníku. Když Luboš přežil tuhle akci, tak přežije všechno. Nemám jej sice nafoceného vysvlečeného do půl pasu v závějích sněhu u stanu, jak jsme slíbili dr. Šefrovi, jelikož to podmínky neumožňovaly, ale sáhli jsme si na dno svých sil. Když jsme v neděli ráno na sebe navlékali mokré bundy, které v předsínce stanu nevyschly ani o píd', a já si s velkým sebezapřením dala na ruce podobně vlhké rukavice, vnímali jsme, že jsme zase ve hře, a vrátili jsme se ke svému způsobu života, tedy k trekování. Sice zatím není jasné, zda zvládneme

dlouhé pochody divočinou, jako třeba byl přechod v Grónsku 2019, ale i kdybychom už takovou extrémní výpravu nemohli zrealizovat, tak jsme cítili, že i méně náročné výlety si užijeme, a to se počítá.

Na světě je spousta míst, kam bychom se rádi podívali, a když to nebude pěší pochod mimo civilizaci, tak to bude něco jiného, co si užijeme. Když nám covid a nepříznivé podmínky dané pandemií znemožnily v roce 2020 dovolenou za polárním kruhem, brali jsme to dost negativně, a těžko jsme se s tím smiřovali. Když nám o rok později Lubošova rakovina provedla totéž, bylo nám to ukradené, uvědomili jsme si životní priority, a jak prodloužený víkend v září, před Lubošovou operací, tak v říjnu po jeho operaci, nám přinesly v podstatě totéž, co výprava za polárním kruhem. Radovat se dá i z maličkostí.

Děkuji všem, kteří se postarali o to, že Luboš dostal novou šanci.

Dr. Valouškové z gastroenterologické ambulance, která včas provedla vyšetření a správně nasměrovala Luboše na MOU.

Dr. Bencsikové, Lubošově onkoložce, která o něj pečuje, jako by byl její vlastní.

Dr. Šefrovi, brilantnímu operatérovi, který precizně provedl odstranění nádoru.

Sestřičce z chirurgické ambulance MOU /té z H., kde pracuji/, že zařídila, aby Luboš chodil k Dr. Bencsikové.

Robotovi Da Vinci, jehož paže pomohly dr. Šefrovi provést vlastní výkon.

V neposlední řadě můj dík patří Lubošovi, že se mnou sdílí život už 30 let.

měsíc po operaci

2,5 měsíce po operaci

Luboš Vargovčík, Adenokarcinom rekta, stp. LAR DaVinci 20.9.2021 - operatér dr Šefr. Děkujeme :-)

4 měsíce po operaci

4 měsíce po operaci